

Официален вестник

С 305

на Европейския съюз

Година 50

Издание на български език

Информация и известия

15 декември 2007 г.

Известие №	Съдържание	Страница
III	<i>Подготвителни актове</i>	
	КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ	
	71-а пленарна сесия 10-11 октомври 2007 г.	
2007/С 305/01	Становище на Комитета на регионите относно „Енергийния пакет“	1
2007/С 305/02	Становище на Комитета на регионите относно — „Годишен доклад на шестимата Европейски координатори на TEN-T“ и — „Трансевропейските мрежи: към интегриран подход“ — „Удължаване на основните трансевропейски транспортни оси“	6
2007/С 305/03	Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещето на европейските летища“	11
2007/С 305/04	Становище на Комитета на регионите относно „Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса целзий“ и „Включването на авиацията в системата за търговия с емисии“	15
2007/С 305/05	Становище на Комитета на регионите относно „Местните и регионални власти в Украйна и развитие на сътрудничеството между ЕС и Украйна“	20
2007/С 305/06	Становище на Комитета на регионите относно „Европейското научноизследователско пространство — Нови перспективи“	25
2007/С 305/07	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Фактори за успех на местни и регионални стратегии за предвиждане и придружаване на процесите на реструктуриране“	30
2007/С 305/08	Становище на Комитета на регионите относно „Пакет от мерки за по-добро законотворчество 2005 г. и 2006 г.“	38
2007/С 305/09	Становище на Комитета на регионите относно „Прилагане на глобален подход към миграцията по отношение на южните морски граници на Европейския съюз и на Източните и югоизточните региони, граничещи с Европейския съюз“	43

2007/С 305/10	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Положението на жените мигранти в Европейския съюз“	48
2007/С 305/11	Становище на Комитета на регионите относно „Равни възможности и спорт“	53

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

71-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 10-11 ОКТОМВРИ 2007 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Енергийния пакет“

(2007/C 305/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- посочва, че местните и регионални власти имат решаващ принос за успеха на европейските инициативи. Европейското законодателство се прилага на местно и регионално ниво; чрез поведението си лицата, отговорни за вземането на решения на местно ниво, както и гражданите, следва да повлияят по осезаем и устойчив начин върху потреблението на енергия;
- е на мнение, че енергийната политика и политиката по опазването на климата са тясно свързани и трябва да бъдат координирани, тъй като 80 % от емисиите на въглероден двуокис в Европа се дължат на производството на енергия. По тази причина е от съществено значение, мерките, които се предлагат за политиката по отношение на климата, да бъдат включени в областта на енергетиката и обратно. Същевременно ориентираната към околната среда и ефективността енергийна политика също представлява част от политиката в областта на климата;
- подкрепя усилията на Комисията незабавно да отстрани и премахне административните пречки, неравноправните условия за достъп до мрежата (например дискриминация спрямо доставчиците на енергия от възобновяеми източници) и сложните процедури;
- призовава Комисията да предотврати чрез подходящи мерки пазарната концентрация и да насърчи многообразието на участниците на пазара;
- подкрепя целта за спестяване на 20 % енергия в ЕС до 2020 г. чрез увеличаване на енергийната ефективност; Комитетът би желал тази цел бъде обвързваща;
- подчертава настойчиво, че енергийната ефективност следва да бъде в центъра на Европейската енергийна политика и да представлява най-висок приоритет във всеки дебат;
- изразява съмнение, че технологиите за улавяне и съхраняване на въглерод (CCS) могат да се разглеждат като дългосрочно решение, тъй като те значително намаляват коефициента на полезно действие на съответното оборудване и освен това не са особено икономически ефективни от днешна гледна точка. В глобален контекст обаче, стратегията за улавяне и съхраняване на въглерод може да представлява временно решение.

Отправни документи

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Енергийна политика за Европа“

COM(2007) 1 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Перспективи за вътрешния пазар на газ и електроенергия“

COM(2006) 841 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Устойчиво производство на електроенергия от изкопаеми горива: към постигане на почти нулеви емисии от въглерода след 2020 г.“

COM(2006) 843 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Доклад за напредъка в областта на биогоривата. Доклад за напредъка в използването на биогорива и други възобновяеми горива в държавите-членки на Европейския съюз“

COM(2006) 845 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „План за приоритетна взаимовръзка“

COM(2006) 846 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Към европейски стратегически план за енергийните технологии“

COM(2006) 847 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Пътна карта за възобновяемите енергийни източници. Възобновяемите енергийни източници през 21 век: изграждане на по-устойчиво бъдеще“

COM(2006) 848 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Зелена книга — Последващи действия — Доклад за напредъка по отношение на електроенергията от възобновяеми източници“

COM(2006) 849 окончателен

Докладчик: г-н Bernd VÖGERLE, Кмет на Gerasdorf bei Wien (AT/ПЕС)

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ****Въведение**

1. подчертава значението на енергията като основен стълб на съвременния живот. Прекъсванията и затрудненията в снабдяването с енергия имат големи последици и причиняват значителни икономически щети. По тази причина местните и регионални власти придават голямо значение на общата енергийна политика и нейните цели за сигурност на енергоснабдяването, устойчивост и конкурентоспособност; за постигането на тези цели е необходим балансиран енергиен микс;

2. посочва, че местните и регионални власти имат решаващ принос за успеха на европейските инициативи. Европейското законодателство се прилага на местно и регионално ниво; чрез поведението си лицата, отговорни за вземането на решения на местно ниво, както и гражданите, следва да повлияят по осезаем и устойчив начин върху потреблението на енергия;

3. ето защо призовава компетентните европейски институции, в частност Комисията, да вземат предвид в достатъчна степен основната роля на местните и регионални власти в рамките на

европейската енергийна политика при конкретното прилагане на „енергийния пакет“;

4. е на мнение, че енергийната политика и политиката по опазването на климата са тясно свързани и трябва да бъдат координирани, тъй като 80 % от емисиите на въглероден двуокис в Европа се дължат на производството на енергия. По тази причина е от съществено значение, мерките, които се предлагат за политиката по отношение на климата, да бъдат включени в областта на енергетиката и обратно. Същевременно ориентирана към околната среда и ефективността, енергийна политика също представлява част от политиката в областта на климата;

5. посочва, че приносът на потребителите, които демонстрират отговорно поведение, играе решаваща роля за реализирането на европейските цели. Ето защо потребителите следва да бъдат поставени в центъра на всеки дебат. Най-слабите социално слоеве от населението са особено силно засегнати от всяко увеличение на цената на енергията. Следователно е необходимо отпускните от публични фондове помощи в контекста на устойчивостта и на последователна политика по отношение на климата да се инвестират по-скоро в мерки за енергийна ефективност и повишаване на информираността вместо да се ограничават до чисто финансово подпомагане;

Вътрешен пазар

6. отбелязва, че очакването, свързано с либерализирания пазар на газ и електроенергия, а именно намаляване на цените и премахването на монополното положение на енергоснабдителни предприятия, не е изпълнено във всички държави-членки. Освен това смята, че недостатъчните инвестиции в електроцентрали и енергийни мрежи, особено във възобновяеми и местни енергийни източници и мрежи, застрашават сигурността на енергоснабдяването. Ако продължат сегашните тенденции, в бъдеще се очакват затруднения при снабдяването с енергия;

7. ето защо призовава Комисията да създаде стимули за производителите на енергия и на операторите на енергийни мрежи да инвестират отново в изграждането на производствени мощности и в модернизирание на инфраструктурата на мрежите (каквото бе случаят преди либерализацията). Една от възможностите в тази насока е изготвянето на планове за местно и регионално енергийно производство на основата на наличните на местно и регионално равнище данни;

8. подкрепя усилията на Комисията незабавно да отстрани и премахне административните пречки, неравноправните условия за достъп до мрежата (например дискриминация спрямо доставчиците на енергия от възобновяеми източници) и сложните процедури;

9. застъпва се за отделяне, при което разделянето съгласно дружественото право, подкрепено от силен регулатор, се разглежда като достатъчно;

10. призовава Комисията да предотврати чрез подходящи мерки пазарната концентрация и да насърчи многообразието на участниците на пазара (включително общински предприятия);

11. смята, че модернизацията на транснационалните мрежи разширява възможностите за действие на местно и регионално ниво (например при закупуване на енергия);

12. отхвърля изграждането на нови административни структури като например Европейски енергиен регулатор, тъй като националните регулаторни органи са в състояние да постигнат предложените от Комисията и потвърдени от Европейския съвет цели;

13. призовава Комисията да структурира схемата за търговия с емисии по такъв начин, че електроцентралите да получат толкова сертификати съгласно плана за разпределение, колкото съответстват на планирания обем на производството на електро- и топлоенергия в газово-турбинни централи за комбинирано производство на топло и електроенергия. Това би било ясен сигнал в подкрепа на целта за увеличаване на енергийната ефективност на производството на електроенергия;

Енергийна ефективност

14. подкрепя целта за спестяване на 20 % енергия в ЕС до 2020 г. чрез увеличаване на енергийната ефективност; Комитетът би желал тази цел бъде обвързваща;

15. подчертава настойчиво, че енергийната ефективност следва да бъде в центъра на Европейската енергийна политика и да представлява най-висок приоритет във всеки дебат;

16. призовава компетентните европейски институции и най-вече Комисията, да осигурят подходящи рамкови условия, наред с другото в следните области:

- автомобили с нисък разход на гориво,
 - високи стандарти (и особено режима на работа „стендбай“, който да може да се изключва) и по-добро етикетирание на (електродомакински) уреди,
 - възможно най-ниско общо енергийно потребление и съответно стандартите за „пасивна къща“ при ново строителство,
 - преобразуване на външните разходи във вътрешни чрез последователно изчисляване на разходите през целия жизнен цикъл/веригата на снабдяване с продукти и предоставяне на услуги при възлагане на обществени поръчки,
 - заеми от ЕИБ за програми за енергийна ефективност на местните и регионалните власти,
 - помощи за енергийна ефективност в рамките на регламента за групово освобождаване;
17. подчертава, че редица мерки се прилагат на регионално и местно ниво и те допринасят за успеха на европейската инициатива:
- регионално развитие, отчиташо енергийните аспекти,
 - програми за подкрепа на мерки за енергийна ефективност (например саниране на сгради, подмяна на остаряло осветление, подмяна на домакински уреди),
 - програми за подкрепа на възобновяеми енергийни източници,
 - определяне на строителни стандарти, надхвърлящи стандартите в директивата за сградите,
 - териториално устройство,
 - предлагане и организация на транспорта (предлагане на обществен пътнически транспорт на кратки разстояния, алеи за велосипедисти),
 - управление на местата за паркиране, за да се намали движението на автомобили в града и да се насърчи съвместното ползване на автомобили и използването на по-екологични автомобили,
 - енергийни консултации за предприятията,
 - информационни дейности сред обществеността, кампании, повишаване на информираността (например конкретна информация за начините за спестяване на енергия в домакинствата, при използване на автомобил и др.),
 - ефект на примера (спестяване на енергия в публичния сектор) и вътрешнофирмено обучение на персонала,
 - използване на обществените поръчки за увеличаване на енергийната ефективност на стоки и услуги;

18. отправя искане ЕС да предостави повече финансови средства, например в рамките на програмата „Интелигентна енергия за Европа“, (IEE) за обмен на най-добри практики на местно и регионално ниво;

19. отправя искане към Комисията да определи цели за енергийна ефективност на агрегирано ниво (т.е. енергийна интензивност на цялата икономика). Това би предоставило гъвкавост на държавите-членки и регионите да постигнат целите, като използват по-широк набор от мерки, включително мерки, насочени към енергийното потребление на уредите и индустриалната структура на (регионалната) икономика;

Възобновяеми енергийни източници

20. подкрепя обвързващата цел до 2020 г. 20 % от общото енергийно потребление да бъдат осигурявани от възобновяеми енергийни източници;

21. подчертава социално-икономическото значение на местните енергийни източници и тяхното значение за сигурността на доставките и ефективността на преноса и отбелязва, че насърчаването на възобновяеми енергийни източници следва да бъде съобразено със съответните географски, климатични и икономически условия; в тази връзка подчертава ролята, която могат да играят местните и регионални власти за насърчаването и осигуряването на възобновяеми източници на енергия;

22. в областта на енергията от възобновяеми източници настоятелно препоръчва определяне на цели, включително и в сектора на отоплението и охлаждането, като трябва да се постави ударение върху комбинираното производство на електроенергия и енергията за отопление и охлаждане;

23. отбелязва, че при всички мерки устойчивостта следва да се поставя на преден план. Страните, които на ранен етап са инвестирали в биомаса, вече покриват в значителна степен енергийните си нужди от този източник. При това обаче често възниква проблемът, че нуждите вече не могат да се покриват изключително от регионални източници на енергия (най-вече дърва), а биогоривата трябва да бъдат транспортирани на големи разстояния до местопредназначението им. В този случай алтернативата е очевидно по-малко устойчива. Необходимо е да се вземат под внимание по-малко енергоемките видове транспорт;

24. е на мнение, че държавите-членки, които имат ограничени възможности за производство на енергия от възобновяеми източници, следва да имат възможността да изпълнят своите цели по отношение на възобновяемите енергийни източници чрез търговия, в рамките на система от сертификати за „зелена енергия“ в ЕС, или чрез двустранни договори с други държави, които разполагат с по-голям запас от възобновяема енергия. Целта в случая е да се намали съвкупността от разходите за осъществяване на целите по отношение на възобновяемите енергийни източници;

25. отправя искане към Комисията и държавите-членки да предвижда задължителното изслушване на местните и регионални власти при изготвянето на националните планове за действие насърчаване на възобновяемите източници на енергия;

Биогорива

26. подкрепя обвързващата цел до 2020 г., 10 % от общото потребление на горива в ЕС да бъде осигурено от биогорива; при условие, че производството е устойчиво.

27. потвърждава голямото значение, което ще придобие диверсифицирането на енергийните източници и видовете биомаса;

28. обръща особено внимание на това, че политиката по отношение на климата трябва да се разглежда в международен контекст и че следва да се насърчават различни биогорива, в зависимост от тяхното отражение върху околната среда и климата, като се използва жизнен цикъл, съобразен с методите на производство, транспорта и др. Освен насърчаването на собствено ефективно европейско производство, може да играе известна роля и вносът от страни, които не са членки на ЕС. В областта на биогоривата следва да се насърчава екологичното и енергийноэффективно производство, независимо от вида биогориво и вида на използваните растения;

29. отбелязва, че насърчаването на производството на биогорива в трети страни противоречи на целите за намаляване на зависимостта от вноса в областта на енергетиката и създава нови зависимости и поради това подчертава, че вносът от страни извън ЕС следва да е от второстепенно значение. При вноса на енергия следва да се отчита устойчивостта и енергийната ефективност от гледна точка на жизнения цикъл на различните биогорива;

30. подчертава значението на производството на биогорива по устойчив начин, за да не се допусне загуба на биоразнообразие. Не трябва да се допуска отглеждането на големи масиви от енергийни култури „монокултури“ (концентрация на една култура на големи площи) да наруши прекалено местната екосистема;

31. набляга върху необходимостта от спазване на кодекс за устойчивост при вноса на суровини за биогорива. ЕС би могъл да допринесе за насърчаването на екологични и социално справедливи икономически практики, които предотвратяват загубата на важни местообитания чрез налагане на изисквания в тази област на своите търговски партньори. Процесът на международни преговори и разработването на съответната регулаторна рамка следва да започнат незабавно;

Използване на въглища

32. изразява съмнение, че технологиите за улавяне и съхраняване на въглерод (CCS) могат да се разглеждат като дългосрочно решение, тъй като те значително намаляват коефициента на полезно действие на съответната инсталация и освен това не са особено икономически ефективни от днешна гледна точка. В глобален контекст обаче, стратегията за улавяне и съхраняване на въглерод може да представлява само временно решение.

33. би следвало да се даде тласък на научноизследователската и развойна дейност в областта на технологиите за улавяне и съхраняване на въглерод (CCS);

34. призовава при одобряването на новите въглищни централи да бъдат взимани под внимание технологиите за улавяне и съхранение на въглерод;

Енергийни технологии

35. констатира, че сегашните усилия в сектора на енергийните технологии не са достатъчни. Освен това системата е твърде бавна, така че за въвеждането на нови технологии често са нужни десетилетия;

36. призовава да се увеличат допълнително средствата за енергийни технологии в Рамковата програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности и програмата „Интелигентна енергия за Европа“. Именно демонстрирането на нови технологии на регионално и местно ниво допринася за информираността на населението, както и за повишаване на квалификацията на работната ръка. Важно е подкрепата на научноизследователската и развойна дейност да е достъпна както за по-малкия частен бизнес, така и за публичния сектор;

37. подчертава, че чрез развитието на най-съвременни технологии се създават и възможности за износ. Това може да доведе до създаването на много нови работни места;

Международно сътрудничество

38. е на мнение, че само широкообхватното и всестранно трансгранично сътрудничество, както и споразуменията в областта на енергийната политика и политиката в областта на изменението на климата, насочени към устойчива околна среда, към по-висока енергийна ефективност и икономично използване на енергията, ще имат успех в по-близък и в по-далечен план и ще бъдат от полза за сегашните и бъдещите поколения във и извън ЕС;

39. изисква при оказването на техническата помощ на трети страни в никакъв случай да не се стига до износ, срещу заплащане или безвъзмездно, на продукти и производствени методи, които са остарели или са забранени в ЕС. При това трябва да се следи подобни критерии да се прилагат на всички нива (ЕС, национално, регионално, местно) и за всички институции (включително и за ЕИБ);

Социално измерение

40. призовава Комисията да се застъпи в по-голяма степен за използването на най-добрите международни практики в областта на енергийната ефективност в ЕС и за разпространяване на европейските инициативи, усилията на ЕС и най-добрите практики и извън границите на ЕС;

41. подчертава, че местните и регионални власти имат твърде ограничени възможности да влияят върху структурата на цената на енергията и то само в някои области. Възможности за това се появяват в случаи, когато могат да се използват в голям мащаб собствени енергийни ресурси и когато те са конкурентоспособни по отношение на разходите в сравнение с други енергийни източници на либерализирания пазар. Заедно с това може да се опита чрез мерки за повишаване на информираността на широката общественост, да се насърчат гражданите да приемат по-високите разходи, произтичащи от използването на енергия от възобновяеми източници. Продължаващото изплащане на помощи (помощи за енергийни разходи, помощи за разходи за отопление) следва да се постави под въпрос, тъй като по правило не води до промяна на поведението на потребителите. Вместо това Комитетът настоятелно препоръчва насърчаване на мерки за енергийна ефективност, които водят както до намаляване на разходи, така и до по-високо качество на живот. Тази подкрепа следва да включва достъп до информация относно използването на енергия за потребителите (интелигентни електромери) и информация за използването на енергията в съответната област, предназначена за местните и регионални власти, с цел да набележат мерки за постигане на ефективност и оказване на подкрепа, за да се избегнат трудностите за хората с ограничени доходи (енергийна бедност);

42. наблюдава със загриженост последиците от увеличеното търсене на енергийни суровини, което води до непропорционално увеличение на цените на хранителните продукти. По тази причина е необходимо цялостно проучване на енергийния пазар и очакваното търсене на суровини за биогорива, особено с оглед на това да може да се направи оценка на въздействието върху пазара на хранителни продукти включително и до ниво малки региони.

Брюксел, 10 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно

- „Годишен доклад на шестимата Европейски координатори на TEN-T“ и
- „Трансевропейските мрежи: към интегриран подход“
- „Удължаване на основните трансевропейски транспортни оси“

(2007/C 305/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- на първо място припомня значението на TEN-T, които допринасят значително за изпълнението на целите от Лисабон;
- подчертава също и ключовата роля, която могат да изиграят координаторите за постигане на споразумение между държавите-членки относно съгласувани параметри на определените национални клонове на всяка ос на TEN-T; в подкрепа на това Комитетът призовава Комисията да обяви това споразумение за предварително условие за финансовата подкрепа на ЕС;
- смята, че Европейската комисия би могла да насърчи обединяването в мрежа на различните заинтересовани участници на местно и регионално ниво, засегнати от приоритетните TEN-T проекти, по-конкретно и чрез създаването на годишен форум. Освен това Комитетът на регионите проявява интерес и готовност да сътрудничи с Комисията в тази област;
- още веднъж изразява съжаление за очевидната липса на съответствие между първостепенното значение на мрежите TEN за Европейския съюз, подчертано отново в настоящото съобщение, определящата роля, която могат да изиграят финансовите стимули от страна на ЕС, и твърде малкия отпуснат бюджет, въпреки че последният е концентриран в трансграничните отсечки и местата с недостатъчен пропускателен капацитет, и поради това набляга на необходимостта от синергия между всички налични източници на финансиране на ниво Европейски съюз;
- подчертава значението на удължаването на транспортните оси отвъд територията на Европейския съюз с цел развиване на движението на стоки и хора не само между ЕС и съседните му страни, но и с останалата част от света.

Отправни текстове

Годишен доклад на шестимата европейски координатори на TEN-T

COM(2006) 490 окончателен

Трансевропейски мрежи: към интегриран подход

COM(2007) 135 окончателен

Удължаване на основните трансевропейски транспортни оси

COM(2007) 32 окончателен

Докладчик: г-н Bernard SOULAGE, първи заместник-председател на Регионалния съвет на Rhône-Alpes (FR/ПЕС)

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ****А. Мрежи TEN****Общи препоръки**

1. най-напред припомня значението на TEN-T, които допринасят значително за изпълнението на целите от Лисабон. Тези мрежи могат да способстват за засилването на териториалното сближаване и конкурентоспособността на регионите, като улеснят движението на стоки и хора. Европейските граждани, живеещи в регионите, в които се намират мрежите TEN-T, ще почувстват отраженията от тези мрежи в ежедневието си, като от това легитимността на Европейския съюз може само да спечели.

Препоръки по отношение на докладите на координаторите

2. държи да изкаже специална благодарност на координаторите за ефикасната им работа, допринесла за напредъка в осъществяването на приоритетните проекти на TEN-T, което потвърждава ползотворността на тяхната мисия;

3. оценява факта, че този труд и информацията, подготвена на тази основа от Комисията, допринасят много за прозрачността по отношение на тези проекти и на тяхното изпълнение и изразява пожелание този диалог между Комитета на регионите и Комисията да продължи активно, тъй като редица региони са пряко заинтересовани от тези инвестиции на тяхна територия;

4. обръща специално внимание на силните страни на дейността на координаторите, които позволиха:

- по-добро опознаване на проектите и на степента на действителния им напредък, което следва да позволи да се направи информиран избор при разпределянето на бюджета TEN-T;
- истинско подобрене на координацията между заинтересованите страни, по-специално в трансграничните отсечки, признати като най-чувствителни, и следователно повишена ефективност на процеса на проучване и планиране на проектите, особено там, където не съществуваша формални международни структури (например между Словения и Италия);
- отъждествяването на всеки отделен проект с една личност, което, при трансграничните проекти, улеснява често сложното функциониране на междуправителствените конференции

и привнася тежестта и независимостта на ЕС при популяризирането и отстояването на даден проект (например г-жа де Паласио, по отношение на връзката Лион-Торино);

5. отбелязва, че тези мисии улесниха координацията между министерствата в дадена страна под погледа на външния наблюдател;

6. споделя позицията на Комисията относно необходимостта от достатъчен принос (критична маса, оценявана често от координаторите на максималната, разрешена от регламента) към трансграничните проекти, за да се отблорират и създаде по този начин възможно най-силен ефект на лоста, което да послужи като двигател и за достъпа до националните мрежи;

7. набляга на първостепенния въпрос за оперативната съвместимост, която до голяма степен обуславя икономическата изгода от инвестициите, и подчертава по-специално избора да се съсредоточи въвеждането на системата ERTMS върху шест приоритетни коридора за превоз на товари, което ще улесни ефективното използване и привличане на инвестиции в нови инфраструктури по тези оси;

8. подчертава също и ключовата роля, която могат да изиграят координаторите за постигане на споразумение между държавите-членки относно съгласувани параметри на определените национални клонове на всяка ос TEN-T; в подкрепа на това Комитетът призовава Комисията да обяви това споразумение за предварително условие за финансовата подкрепа на ЕС;

9. подчертава, както повечето докладчици, необходимостта от мерки, които държавите-членки трябва да предприемат, за да използват тези инвестиции по най-добрия начин: прехвърляне към друг вид транспорт, добро управление на приоритетите за използване на инфраструктурите, оптимизиране на програмите-рането във времето на инвестициите в дадена ос;

10. предлага координаторите да бъдат включени в обмяна между проектите, за да се осигури ако не съгласуваност на практиките, то поне обмен на съображения и добри практики в областта на проучванията, изработването и финансирането на проектите. Европейската комисия би могла да насърчи обединяването в мрежа на различните заинтересовани участници на местно и регионално ниво, които участват в приоритетните проекти TEN-T, по-конкретно и чрез създаването на годишен форум. Освен това Комитетът на регионите проявява интерес и готовност да сътрудничи с Комисията в тази област;

11. изразява желание едновременно с разширяването на мисията на вече назначените координатори и с оглед на досегашния положителен опит, да бъдат, при необходимост, назначени още координатори за приоритетни проекти, финансирани от Европейския съюз, в областта на транспорта, в частност в области, изискващи силен и често политически тласък за преодоляване на трудностите, които могат да възникнат на етапа на планиране и изграждане, както и за приоритетни проекти; освен това Комитетът на регионите подчертава, че досега са били назначени координатори само за шест проекта в напреднал стадий на подготовка, докато съществуват и други приоритетни оси, които също имат нужда от подобна подкрепа, като се има предвид, че в тяхната подготовка участват по-голям брой държави-членки (например Проект № 22, който обхваща 8 държави-членки);

12. отбелязва, че в отделните доклади на координаторите, които датират още от м. юли 2006 г., са открити етапи, в които е наложително спешно да се постигне напредък, за да се спечели доверие за проектите, и ангажменти, които държавите-членки трябва да поемат за оптимизиране на основната инвестиция, и поради това;

13. изразява желание да се направи оценка на степента на изпълнение на тези етапи и ангажменти с оглед на бъдещите решения относно разпределението на средствата за TEN-T за периода 2007-2013 г. Анализите и препоръките на координаторите би трябвало надлежно да се взимат под внимание при разпределянето на субсидиите, по-специално в рамките на многогодишната програма на TEN;

14. отбелязва, че несигурността по отношение на общностното финансиране за периода след 2013 г. може да спре проекти, свързани с малко разходи за текущия бюджетен период, и поради тази причина отправя искане да се обмислят механизми, които могат да смекчат това неблагоприятно положение;

15. Комисията разполага с по-точна, по-подробна и комплексна информация за степента на подготовка на приоритетните проекти, подпомагани от координатори. Това не следва да води до неравнопоставено третиране на проектите;

16. въпреки това изразява съжаление, че не е бил направен кръстосан анализ на тези проекти, на степента на напредък и на взаимните им синергии. КР препоръчва на Комисията да направи такъв анализ, като се опре на съответните налични статистически данни, събрани в подходяща форма от държавите-членки. И въпреки че Комисията подчертава необходимостта от оптимална координация между проектите с цел оптимизиране на изпълнението на мрежата TEN-T във времето, все още няма направен никакъв анализ в този смисъл. Това би могло да се направи в рамките на ръководната група на TEN. Подобен анализ би предоставил допълнителна информация относно строгите критерии, на които се подчинява отпускането на европейска подкрепа за периода 2007-2013 г.

Препоръки относно работата на ръководната група на TEN

17. изразява съгласие с Комисията относно значението да се гарантира синергия между проектите TEN по една и съща ос и относно ползата, която може да бъде извлечена от тази синергия, както на ниво инвестиции (намаляване на разходите, на

последниците за териториите), така и за ефикасността на самите СМР;

18. изразява желание, като се имат предвид трудностите при съчетаването на проекти от много различно естество (например железопътен тунел и високоволтова връзка), освен планираното ръководство за добри практики, в задачите на координаторите да се отрази и целта за постигане на синергия;

19. още веднъж изразява съжаление за очевидната липса на съответствие между първостепенното значение на мрежите TEN за Европейския съюз, подчертано отново в настоящото съобщение, определящата роля, която могат да изиграят финансовите стимули от страна на ЕС, и твърде малкия отпуснат бюджет, въпреки че последният е концентриран в трансграничните отсечки и местата с недостатъчен пропускателен капацитет, и поради това набляга на необходимостта от синергийно взаимодействие между всички налични източници на финансиране на ниво Европейски съюз. Европейската комисия би трябвало също така да проучи нови възможни източници на финансиране за в бъдеще. В този смисъл изглежда наложително в средносрочен план да се предприеме преразглеждане на Директивата за евроринетката, по посока отчитане на външните разходи;

20. отбелязва, че завършването на тридесетте приоритетни оси ще забави увеличаването на емисиите въглероден двуокис, генерирани от транспорта, само с 4 %, което представлява твърде ограничен резултат, и затова изразява желание, в контекста на преразглеждането на действащата директива за евроринетката, да бъдат взети под внимание външните разходи, така че могат да се вземат мерки относно прехвърлянето към друг вид транспорт, по-специално, но не само в чувствителните региони и области, за които следва да се предвидят по-преки и проактивни мерки. За това могат да допринесат използването на новите информационни технологии, което се предлага в съобщението, и развитието на интелигентни транспортни системи, където страните от Азия, например, са много по-напред от Европа;

21. поддържа предложеното развитие на публично-частните партньорства, по-специално чрез осигуряването на по-голяма правна сигурност и чрез развитие на иновационни финансови инструменти на ниво ЕИБ. Въпреки това е целесъобразно винаги да се съотнасят безспорните предимства на тези механизми със свързаните с тях допълнителни начални разходи и да се уточни добре прехвърлянето на рисковете;

22. подчертава, че след като предимствата на отварянето на телекомуникационните пазари за конкуренцията са добре признати, подобни благоприятни последици би трябвало да се очакват и в областта на железопътния транспорт. Въпреки че не е реалистично да очакваме, че финансирането от частни източници на инвестиции в железопътния сектор ще бъде на същото равнище като това в областта на телекомуникациите, отварянето на железопътния сектор за конкуренцията следва да доведе най-малко до по-добро използване на предоставените публични инвестиции;

23. отправя искане за уточняване и евентуално смекчаване за инвестициите в TEN на правилата за деконсолидация (по смисъла на критериите за конвергенция от Маастрихт) на сключените за тези проекти заеми. Този въпрос със сигурност следва да бъде поставен за всички стратегически за развитието на Европейския съюз инвестиции.

Б. Удължаване на основните трансевропейски транспортни оси**Общи препоръки**

24. подчертава значението на удължаването на транспортните оси отвъд територията на Европейския съюз с цел развиване на движението на стоки и хора не само между ЕС и съседните му страни, но и с останалата част от света;

25. добавя, че подобряването на връзките със съседните на Европейския съюз страни ще засили и ефикасността на значителните инвестиции, вложени в мрежата TEN-T;

26. признава, че овладяното развитие и интегрирането на транспортния сектор между ЕС и съседните му страни допринасят в значителна степен за изпълнението на Дневния ред от Лисабон, като насърчават търговията и устойчивото развитие, а също и социалното сближаване;

27. отбелязва, че удължаването на тези оси представлява съществен фактор за стабилизирането на демокрацията и икономиката в съседните страни, а също и част от европейската политика на добросъседство и разпространението на достиженията на правото на ЕС и следователно спомага за сътрудничеството на всички нива със съседните на Европейския съюз страни, като при някои от тях дори подготвя евентуалното им бъдещо присъединяване.

Препоръки по отношение на доклада на Групата на високо равнище

28. най-напред подчертава много високото качество на доклада на Групата на високо равнище, председателствана от г-жа Лойола де Паласио, пред чиято памет изказва почитта си;

29. оценява процеса на консултация, който позволи да се утвърди и обогати работата на Групата на високо равнище;

30. изразява желание този много подробен и богат доклад да послужи като основа за точното определяне на действията, които следва да се предприемат в краткосрочен и дългосрочен план;

31. отчита целесъобразността на набелязаните транснационални оси:

— петте „транснационални оси“ отговарят адекватно на нуждите от връзки, като продължават приоритетните оси TEN-T, групирайки ги в големи сектори;

— морските магистрали, елемент от първостепенна важност за настоящото развитие на световната търговия, са правилно отчетени като самостоятелна ос;

— отбелязва, че възможните начини за постигане на подобрене приличат много на тези, набелязани в Европейския съюз за осъществяването на TEN-T:

— по-добра координация между държавите, намиращи се по протежението на дадена ос,

— премахване на местата с недостатъчен пропускателен капацитет от всяко естество,

— подобряване на оперативната съвместимост,

— обмен на добри практики;

32. по този повод приветства инициативата на Комисията за „започването на процес за набелязване и разрешаване на проблема с местата с недостатъчен пропускателен капацитет в областта на логистиката на товарния превоз“;

33. отбелязва, че докладът предлага строго фиксирани срокове, които не са възприети в съобщението: преглед и актуализиране на основните оси и проекти, както и на хоризонталните мерки през 2010 г. и средносрочен преглед през 2008 г.

Препоръки по отношение на самото съобщение на Комисията

34. одобрява отправената към Съвета и Европейския парламент препоръка да се приеме предложението за преразглеждане на концепцията за паневропейските коридори и зони съгласно насоките на доклада;

35. изразява обаче съжаление, че въпреки че осите са определени като мултимодални, не съществува обща насока по отношение на предпочитания вид транспорт, освен за морските магистрали, чиято целесъобразност се подчертава от Комитета на регионите — една такава обща насока би позволила, в частност, да се насърчи преминаването към по-екологични видове транспорт;

36. по този повод припомня ключовите моменти от становището си от 14 февруари 2007 г. относно средносрочния преглед на Бялата книга за транспорта:

— въпреки че удължаването на мрежата TEN-T към съседните на ЕС страни представлява една от най-важните цели на европейската транспортна политика, завършването на изграждането на мрежата TEN-T в ЕС-27 трябва да остане по-висок приоритет за ЕС;

— една от целите на европейската политика в областта на транспорта трябва да бъде смекчаването на въздействието, което транспортът оказва върху природната околна среда, например чрез зачитане на ангажиментите, поети по силата на Протокола от Киото във връзка с емисиите на CO₂ (точка 1.4);

— от първостепенно значение е да се постигне нов баланс в модалното разпределение на сухопътния транспорт и трябва да се развият стратегии в полза на интермодалността и мултимодалността (точка 2.1);

37. ето защо, в съответствие с изразената по време на публичните консултации загриженост, изразява желание да се наблегне силно на екологичните аспекти и да се установи принципът на модален избор, съответстващ на ангажиментите от Киото и на целите на устойчивото развитие;

38. подчертава значението и неотложността на хоризонталните мерки за насърчаване на оперативната съвместимост, мерки, които са включени в съобщението, което подробно описва и принципите, въз основа на които да се изготвят планове за действие;

39. одобрява предложената институционална структура, състояща се от три нива:

- регионални ръководни групи, координирани помежду си,
- заседания на министерско ниво за стратегическите решения и
- секретариат, който оказва административна и техническа подкрепа

и освен това изисква за в бъдеще:

- на първо място, финансирането на секретариата да се извършва съвместно от заинтересованите държави-членки и Европейската комисия, за да се гарантира качеството и приемствеността на неговата работа и
- на второ място, секретариатът да бъде включен предварително, при предоставянето на субсидии за проекти;

40. изразява съжаление поради известната резервираност на съобщението относно действията, както по отношение на

инвестициите, така и във връзка с осъществяването на институционалните предложения;

41. ето защо изразява желание за много скорошното провеждане на т.н. „проучвателни“ срещи със съседните страни, успоредно със създаването на регионалните ръководни групи, за да се определят мерките, които следва да се предприемат в краткосрочен и средносрочен план;

42. отправя искане още в началото на този процес да бъдат потвърдени финансовите аспекти, които са уточнени в доклада на Групата на високо равнище, но не са упоменати в съобщението;

43. отправя също така искане заинтересованите местни и регионални органи на управление да бъдат широко включени в определянето и изпълнението на действията, за да се постигне добра синергия по отношение на местното развитие, както в икономическо отношение, така и по отношение на териториалното устройство.

Брюксел, 10 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитет на регионите относно „Бъдещето на европейските летища“

(2007/C 305/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

отправя следните препоръки:

- съществува необходимост от нормативна уредба, която обаче да не бъде рестриктивна и да се прилага в случаите, в които националните разпоредби не са достатъчни (принципът на субсидиарност). Основните характеристики би следвало да са прозрачност в процеса на провеждане на консултации и европейско възвизно производство;
- прагът от 1 милион пътници изглежда произволно определен и вероятно ненужен, тъй като ще доведе до регулиране на над 150 летища, а много от тях са малки регионални летища и не са в състояние да се справят с бюрократичните изисквания. Директивата се прилага единствено по отношение на летищата, които представляват 1 % от общия пазар на превоза на пътници със самолети в ЕС;
- независимият национален регулаторен орган би следвало да има правомощието да разрешава изключения, да включва летища, които попадат под прага, ако бъде счетено, че те притежават значителна пазарна сила. Всеки тест на пазара, проведен от националния регулатор, е обект на задълбочена проверка от страна на Европейската комисия, с цел да се гарантира единно разглеждане на въпроса в цяла Европа (Член 1.2 от СОМ(2006) 820 следва да се промени);
- директивата следва да остане неутрална по отношение на принципа „единна каса“;
- достъпът до летищата посредством различни начини за превоз е основен компонент от „капацитета“ и за по-доброто използване на съществуващия капацитет на ниво регионални летища;
- регионалните летища са от изключителна важност за просперитета на регионите и могат да изиграят важна роля за намаляване на свръхнатовареността на основните летища. Освен това те могат да насочат дейността си към сектора на общото въздухоплаване и да предлагат редица потенциални услуги, за които в бъдеще, в резултат на нарастването на трафика, ще има все по-ограничено пространство по големите летища.

Отправни документи

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за експлоатация на въздушните транспортни услуги в Общността

COM(2006) 396 окончателен

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно план за действие относно капацитета, ефективността и безопасността на летищата в Европа

COM(2006) 819 окончателен

Предложение за директива на Европейския парламент и Съвета относно летищните такси

COM(2006) 820 окончателен

Доклад на Комисията относно прилагането на Директива 96/67/ЕО на Съвета от 15 октомври 1996 г.

COM(2006) 821 окончателен

Докладчик: Съветник Gordon KEYMER, Tandridge District Council, (UK/ЕНП)

1. Политически препоръки**I. Необходимост от нормативна уредба**

1. Съществува необходимост от нормативна уредба, която обаче да не бъде рестриктивна и да се прилага в случаите, в които националните разпоредби не са достатъчни (принцип на субсидиарност). Основните характеристики би следвало да са прозрачност в процеса на провеждане на консултации и европейско възвизно производство.

II. Летищни такси

2. Прагът от 1 милион пътници изглежда произволно определен и вероятно ненужен, тъй като ще доведе до регулиране на над 150 летища, а много от тях са малки регионални летища и не са в състояние да се справят с бюрократичните изисквания. Препоръчва се националните авиационни регулатори да провеждат проучвания на пазара, които да могат да се подлагат на задълбочена проверка от ЕС с цел да се гарантира единно разглеждане на въпроса в цяла Европа

3. Директивата се прилага единствено по отношение на летищата, които представляват 1 % от общия пазар на превоза на пътници със самолети в ЕС.

4. Независимите национални регулатори имат правото да разрешават изключения или на базата на тест за проучване на пазара (market contestability test), или относно онези летища, които притежават по-малко от 20 % от вътрешния за страната им дял на пазара. Те имат също така правото да включват и летища, които попадат под прага, ако се прецени, че те притежават значителна пазарна сила.

5. Всеки тест на пазара, проведен от националния регулатор, е обект на задълбочена проверка от страна на Европейската комисия, с цел да се гарантира единно разглеждане на въпроса в цяла Европа.

6. Директивата следва да остане неутрална по отношение на принципа „единна каса“ (принципът „двойна каса“ може да функционира добре).

7. Летищата следва да са в състояние да прилагат диференцирани такси, както за да насърчат „най-големите компании“, така и за да дадат възможност за разработване на нискотарифни терминали в рамките на едно летище.

III. Регулатор

8. Националният регулаторен орган следва да е напълно независим, както оперативен, така и финансово.

IV. Капацитет

9. Европа следва едновременно да подобри използването на наличния капацитет и да инвестира в нов капацитет.

10. Неограниченият достъп до летищата посредством различни начини за превоз е основен компонент от „капацитета“ и създава предпоставка за по-добра експлоатация на съществуващите капацитети в регионалните летища. По-специално това включва свързването на летищата с градските центрове и с високоскоростните железопътни линии, както и по-гъста мрежа от високоскоростни железопътни линии с цел да се намали въздушният трафик на по-кратки разстояния и да се освободи нов капацитет.

11. Общото въздухоплаване играе все по-важна роля в разширена Европа чрез осигуряването на възможността за „потребителите, създаващи богатство“ за бързо и гъвкаво придвижване от едно регионално летище до друго регионално летище. Именно поради това, следва да се запази капацитетът на общото въздухоплаване, независимо от натиска, който се упражнява върху него. Общото въздухоплаване играе важна роля в разширена Европа чрез осигуряването на възможността за бързо и гъвкаво придвижване от едно регионално летище до друго регионално летище. Именно поради това следва да се запази капацитетът на общото въздухоплаване.

V. Наземно обслужване

12. Директивата от 1996 г. оказва благоприятно влияние, тъй като тя позволи да се увеличи ефективността, да се намалят разходите и да се създадат нови работни места. Би било възможно да се подобри прилагането на съществуващата директива, но не се наблюдава необходимост от нова нормативна уредба.

VI. Последствията за планирането

13. Признавайки съществуващата връзка между достъпността на регионите и растежа, КР счита, че регионалните летища са от изключителна важност за просперитета на регионите и могат да играят важна роля за намаляване на свърхнатовареността на основните летища. Освен това те могат да насочат дейността си към сектора на общото въздухоплаване и да предлагат редица потенциални услуги, за които в бъдеще, в резултат на нарастването на трафика, ще има все по-ограничено пространство по големите летища.

14. Регионалните и местни власти следва да се ангажират по един по-различен начин в авиационния сектор, по-специално в краткосрочен план и чрез по-динамичен подход.

15. Бъдещият растеж на летищата следва да бъде по-добре отчетен при дейностите по устройство на територията на регионално и местно ниво (жилища, транспортни мрежи, планиране на продажбите на дребно). Бъдещият растеж на летищата следва да бъде по-добре отчетен при дейностите по устройство на територията в дълготраен план на регионално и местно ниво (жилища, транспортни мрежи, планиране на продажбите на дребно).

2. Препоръки на Комитета на регионите

Препоръка 1

Предложение на Комисията за директива относно летищните такси [COM(2006)0820]

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Съображение (1) Главната задача и търговска дейност на летищата е да осигуряват обслужването на самолетите от кацане до излитане, както и на пътниците и товарите, така че въздушните превозвачи да могат да предоставят своите транспортни услуги. За тази цел летищата предоставят редица съоръжения и услуги, свързани с работата на самолетите и обслужването на пътниците и товарите, разходите за които обикновено се възстановяват чрез летищните такси.	Съображение (1) Главната задача и търговска дейност на летищата е да осигуряват обслужването на самолетите от кацане до излитане, както и на пътниците и товарите, така че въздушните превозвачи да могат да предоставят своите транспортни услуги. За тази цел летищата предоставят редица съоръжения и услуги, свързани с работата на самолетите и обслужването на пътниците и товарите, разходите за които обикновено, но не задължително изключително, се възстановяват чрез летищните такси.

Изложение на мотивите

Директивата следва да остане неутрална по отношение на принципа „единна каса“ (принципът „двойна каса“ може да функционира добре).

Препоръка 2

Предложение на Комисията за директива относно летищните такси [COM(2006)0820]

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Член 1, параграф 2 Директивата се прилага за всички летища, разположени на територията, която е обект на разпоредбите на Договора, и открити за търговски трафик с годишен трафик над 1 милион пътници или 25 000 тона товари.	Член 1, параграф 2 Директивата се прилага за всички летища, разположени на територията, която е обект на разпоредбите на Договора, и открити за търговски трафик с годишен трафик над 1 милион пътници или 25 000 тона товари. Директивата се прилага единствено по отношение на летищата, които представляват 1 % от общия пазар на превоза на пътници със самолети в ЕС. Независимите национални регулаторни органи имат правото да разрешават изключения или на базата на тест за проучване на пазара (market contestability test), или относно онези летища, които притежават по-малко от 20 % от вътрешния за страната им дял на пазара. Те имат също така правото да включват и летища, които попадат под прага, ако се прецени, че те притежават значителна пазарна сила. Всеки тест на пазара, проведен от националния регулаторен орган, е обект на задълбочена проверка от страна на Европейската комисия, с цел да се гарантира единно разглеждане на въпроса в цяла Европа.

Изложение на мотивите

В настоящата си версия директивата ще обхване над 150 летища, голяма част от които не са оборудвани така, че да отговорят на административните изисквания, които се налагат с директивата, и чийто пазарен дял не обусловя включването им в тази нормативна уредба. Като насока — летище в ЕС, попадащо сред 20-те най-големи, ще надвиши годишно 10-милионен пътничопоток.

Брюксел, 10 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно „Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса целзий“ и „Включването на авиацията в системата за търговия с емисии“

(2007/C 305/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- настоятелно приканва Комисията да увеличи усилията си на най-високо политическо ниво за укрепване на международната коалиция срещу изменението на климата, тъй като решение на проблема с изменението на климата може да бъде намерено единствено с участието на всички (големи) страни;
- е на мнение, че държавите-членки, които имат ограничени възможности за производство на енергия от възобновяеми източници, следва да разполагат с възможност да постигнат целта си за възобновяема енергия чрез търговия или в рамките на система за зелени сертификати в целия ЕС, или чрез двустранни контакти с други страни, които имат по-голямо предлагане на възобновяема енергия. Целта е да се намалят цялостните разходи за постигане на целите за възобновяема енергия;
- препоръчва да се предоставят допълнителни ресурси и предприемат по-нататъшни мерки, заедно с използването на европейските структурни фондове, като полезно средство за подпомагане на политиката на адаптиране към изменението на климата и на мерките, насочени към смекчаването му, като икономии на енергия и възобновяеми енергийни източници, за да се намалят емисиите на парникови газове;
- подчертава важността на регионалната гъвкавост за постигане на целите за ефективност и възобновяема енергия, като се има предвид, че регионалната гъвкавост намалява общата стойност на политиката в областта на климата. Тези цели, обаче, следва да са задължителни на ниво ЕС;
- изразява съгласие с Комисията, че авиацията трябва да бъде включена в ЕСТЕ, тъй като промишлеността е бързо нарастващ източник на парникови газове и настоятелно приканва Комисията да вземе под внимание цялото въздействие, което оказва тази промишленост върху изменението на климата;
- ще насърчава развитието на постоянна мрежа от амбициозни местни и регионални власти, които имат желание да задълбочат информационния обмен и да създадат платформа за развитието на нови идеи за смекчаване на последиците от емисиите на парникови газове по икономически ефективен начин.

Отправни документи

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса Целзий — Пътят до 2020 година и след това

COM(2007) 2 окончателен

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел включване на авиационни дейности в схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ в рамките на Общността

COM(2006) 818 окончателен — 2006/0304 (COD)

Докладчик: Г-жа Lenie DWARSHUIS — VAN DE BEEK, член на Изпълнителния съвет на провинция Южна Холандия (NL/АЛПЕ)

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ**

1. смята, че добрата околна среда е фундаментално условие за дейността на човека и поради това е убеден, че нейното опазване е от ключово значение за благосъстоянието на човека;
2. е убеден, че за икономическото развитие една добре разработена политика по околната среда и в областта на климата е във всеки случай полезна.

По отношение на оценката на заплахата от изменението на климата

3. е на мнение, че заплахата от настъпателно изменение на климата, причинено от емисиите на парникови газове, е належащ проблем, с чието решаване следва да се заеме на първо място сегашното поколение с непоколебима решителност;
4. изразява съгласие с оценката, че изменението на климата ще има значително въздействие върху благосъстоянието на човека, като причинява например жертви на високотемпературен стрес, здравословни проблеми, вреди на биологичното разнообразие, намалена селскостопанска производителност в редица региони, намалени възможности в туризма и щети, причинени от покачването на морското равнище и екстремни метеорологични условия, които могат да предизвикат масивна миграция, по причини свързани с околната среда, към най-близките развити региони;
5. е убеден, че политиката в областта на климата ще има многобройни положителни странични ефекти, тъй като ще подобри и качеството на въздуха (поради по-ниски емисии на SO₂, PM и NO₂), сигурността на енергийните доставки (поради намалена зависимост от внос на изкопаеми горива) и почвеното плодородие (поради намалена загуба на органични вещества);
6. изразява пълно съгласие с Комисията, че разходите за мерки по политиките, които имат за цел намаляване на изменението на климата, ще бъдат значително по-ниски от прогнозните разходи от изменението на климата и следователно политиката в областта на климата е високоефективна;
7. подкрепя заявеното в Протокола от Киото относно значението на селскостопанските земи като резервоар за въглероден диоксид. Увеличаването на съдържанието на органичен въглерод и натрупването на органични вещества в почвите допринасят значително за подобряване на въглеродния баланс на съответните страни. Чрез ориентираното към опазване на почвите управление на земята може да се намалят и емисиите на други вредни за

климата газове като райски газ, метан и други. Тук не става дума само за запазване на капацитета за натрупване, но най-вече за неговото използване. Почвата трябва да изпълнява своята функция на резервоар за въглерод, за да окаже положително влияние върху въглеродния баланс, наред с други преимущества като увеличението на плодородието на почвите и подобряването на капацитета за задържане на вода. Използването на компост като част от управлението на земята и регионалното възстановяване на органичните вещества чрез компостиране и остатъците от селскостопански реколти са важни цели при подобряването на въглеродния баланс.

По отношение на международното изтърпение на политиката в областта на климата

8. настоятелно приканва Комисията да увеличи усилията си на най-високо политическо ниво за укрепване на международната коалиция срещу изменението на климата, тъй като решение на проблема с изменението на климата може да бъде намерено единствено с участието на всички (големи) страни;
 9. призовава Комисията да изработи пътна карта, включваща значими инициативи за преодоляване на изменението на климата, както и ясна стратегия за включване на местните и регионални власти, които да бъдат готови за представяне преди откриването на срещата на високо равнище на ООН по изменението на климата в гр. Копенхаген през 2009 г.
- По отношение на регионалното изтърпение на изменението на климата, както и политиката в областта на климата*
10. признава, че отделните европейски региони са уязвими спрямо изменението на климата в различна степен, предимно поради различия в природните условия и гъстотата на населението;
 11. отчита също така, че в регионите се наблюдават големи различия по отношение на наличието на икономически ефективни варианти за намаляване на емисиите на парникови газове, преди всичко поради разлики в природните условия и икономическата структура;
 12. ето защо изразява съжаление, че Комисията не обръща по-голямо внимание на регионалното разпределение, както на разходите в резултат на бездействие, така и на ползите от предприемането на действия и настоятелно приканва Комисията да направи задълбочен анализ на регионалното измерение на разходите и ползите от изменението на климата и политиката в областта на климата;

13. препоръчва да се предоставят допълнителни ресурси и предприемат по-нататъшни мерки, заедно с използването на европейските структурни фондове, като полезно средство за подпомагане на политиката на адаптиране към изменението на климата и на мерките, насочени към смекчаването му, като икономии на енергия и възобновяеми енергийни източници, за да се намалят емисиите на парникови газове. Това би увеличило подкрепата за европейската политика в областта на климата;

14. отправя молба към Комисията да предвиди повече финансови средства за мерки за смекчаване на последиците при Средносрочния преглед на бюджета за 2008 г., тъй като амбициозните цели за климата могат да бъдат постигнати, единствено ако бъдат отпуснати повече публични средства.

По отношение на целите на политиката в областта на климата

15. изразява съгласие с Европейската комисия, Европейския съвет и Европейския парламент, че Европейският съюз следва да си поставя високи едностранни цели, тъй като е необходимо лидерство за създаването на световна коалиция срещу изменението на климата. Ето защо Комитетът приветства целта емисиите на парникови газове в Европейския съюз да се намалят с най-малко 20 % до 2020 г. спрямо нивата от 1990 г., независимо от политиките в други региони;

16. настоятелно приканва Комисията да определи и междинни цели за емисиите на CO₂, например за 2013 г. или 2015 г., за да напредне изпълнението на мерките за смекчаване на въздействието и за да се улесни анализът и наблюдението;

17. подкрепя целите за повишаване на енергийната ефективност с поне 20 % до 2020 г. и за увеличаване на дела на възобновяема енергия най-малко до 20 % до 2020 г. Тези цели могат да се окажат ефективни средства в усилията за постигане на общата цел за намаляване на емисиите; тези цели не могат да бъдат постигнати само чрез нови технологични разработки, но е нужно и продължаваща промяна на съзнанието, както от страна на производителите (напр. чрез ефикасно от енергийна гледна точка проектиране, което едновременно с това е привлекателно за потребителите), така и от страна на потребителите;

18. подчертава важността на регионалната гъвкавост за постигане на целите за ефективност и възобновяема енергия, като се има предвид, че регионалната гъвкавост намалява общите разходи по политиката в областта на климата. Тези цели, обаче, следва да са задължителни на равнището на ЕС.

По отношение на търговията с емисии като инструмент на политиката в областта на климата

19. изразява съгласие с Комисията, че Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), следва да играе централна роля, тъй като е потенциален икономически оправдан инструмент за смекчаване на последиците от емисиите на парникови газове;

20. настоятелно приканва Комисията ефективно да управлява броя на разпределени разрешителни, тъй като ЕСТЕ ще функционира ефективно, единствено ако *таванът* (т.е. общото ниво на разрешителните за емисии) е значително по-нисък от нивото на емисиите на парникови газове;

21. подчертава, че общият брой разрешителни, разпределяни в рамките на ЕСТЕ, следва да бъде намален в съответствие с

определените от Комисията цели за емисии за 2020 г., за да се избегне ситуацията, при която твърде голяма част от тежестта на намаляването на емисиите да се поема от сектори, които не участват в ЕСТЕ, като домакинствата и други малки потребители на енергия;

22. подкрепя частичната продажба на *търг* на разрешителните, особено в защитени индустрии, тъй като това ще представлява по-добър стимул за намаляване на емисиите и следователно ще увеличи ефективността на ЕСТЕ. Този подход също така съответства в по-голяма степен на принципа „замърсителът плаща“. Това ще създаде и по-малка икономическа тежест за предприятията-участници, отколкото ако всички разрешителни се продават на *търг*;

23. е на мнение, че *търгът и безплатното разпределение (въз основа на сравнителна оценка)* на останалата (основна) част от емисионните разрешителни могат да бъдат поверени на държавите-членки, при условие че процедурите за разпределение в рамките на ЕС са хармонизирани, за да се избегне нарушаване на конкуренцията между държавите-членки и да се подобри ефективността на системата; в една бъдеща система за търговия с емисии би могло да се обмисли по отношение на специални икономически сектори със сравнима оценка на европейско ниво разпределение и съответно определяне на цели на ниво ЕС независимо от националната цел за намаляване на емисиите на CO₂, заедно с еднакво разпределение на емисионни права за всяка производствена единица за всички участници на пазара;

24. изисква от Комисията да прецени, дали трябва да се използва подходящо финансиране, например от структурните фондове, за компенсиране на най-отдалечени региони, ако те бъдат относително силно засегнати от включването на авиацията в ЕСТЕ;

25. приветства всички усилия за съгласуване на Европейската система за търговия с емисии с подобни подходи в трети страни. Нарушенията на конкуренцията в полза на производители от държави, които не разполагат с подобна система за търговия с емисии, следва да бъдат предотвратени чрез подходящи мерки като например компенсаторни данъчни механизми;

26. приветства предложението за разширяване на обхвата на ЕСТЕ до други газове и сектори, тъй като това ще повиши ефикасността и ефективността на системата;

27. настоятелно приканва Комисията внимателно да разгледа възможността за отваряне на ЕСТЕ за производители с ниски емисии, но с високо потребление на енергия, тъй като това вероятно ще снижи техните разходи за *напояване*;

28. изразява съгласие с Комисията, че авиацията трябва да бъде включена в ЕСТЕ, тъй като промишлеността е бързо нарастващ източник на парникови газове и настоятелно приканва Комисията да вземе под внимание цялото въздействие, което оказва тази промишленост върху изменението на климата;

29. отправя молба към Комисията да вземе предвид специфичните характеристики на авиационната индустрия в рамките на разпределението на разрешителни, най-вече с оглед на факта, че емисиите от авиацията (както на въглероден двуокис, така и на водород) имат по-значително отражение върху изменението на климата отколкото дейностите на земята;

30. категорично се противопоставя на предложеното изключение за правителствени полети, тъй като правителствата следва да дават пример, за да повишат обществената подкрепа за политиката;

31. подкрепя включването на улавянето и съхранението на въглерода (CCS) в Европейската схема за търговия с емисии само при строг мониторинг и изисквания за безопасност. Преди това чрез демонстрационни инсталации трябва да се докаже до каква степен и на каква цена тези технологии биха могли да допринесат за избягване на емисии на парникови газове;

По отношение на други инструменти на политиката в областта на климата

32. настоятелно приканва Комисията да разработи системи, чрез които държавите-членки и регионите да могат да изпълняват целите за възобновяема енергия и енергийна ефективност по икономически изгоден начин;

33. е на мнение, че държавите-членки, които имат ограничени възможности за производство на енергия от възобновяеми източници, следва да разполагат с възможност да постигнат целта си за възобновяема енергия чрез търговия или в рамките на системата на ЕС за зелени сертификати, или чрез двустранни договори с други страни, които имат по-голямо предлагане на възобновяема енергия. В случая стремежът е да се намалят общите разходи за постигане на целите за възобновяема енергия;

34. отправя молба към Комисията да определи цел за енергийна ефективност в консолидиран вид (т.е. енергийна интензивност за цялата икономика), като бъдат взети предвид регионалните различия в секторната структура. Това би дало на държавите-членки и регионите гъвкавост да постигнат целта, като използват широк кръг мерки, включително мерки, насочени към енергийното потребление на уреди и индустриалната структура на (регионалната) икономика;

35. приветства намерението на Европейската комисия да намали средните стойности на емисиите на нови автомобили, продавани в ЕС, до 120 г CO₂ на км до 2012 г. и настоятелно приканва Комисията да положи всички възможни усилия, например чрез стимулиране на изследователската дейност в тази област, за да може до 2020 г. да бъде достигната целта от 95 г CO₂/км;

36. призовава Комисията да обърне специално внимание на принципа на субсидиарност при създаването на нови политически инструменти. Местните и регионални власти са в добра позиция да вземат ефективни мерки в сферата на обществен транспорт, инфраструктурата на уличното движение, енергийната инфраструктура, политиката по териториално устройство, мерки за енергийна ефективност и мерки за осведомяване, насочени към обществеността.

По отношение на ролята на местните и регионални власти в европейската политика в областта на климата

37. е убеден, че мерките на регионално и местно ниво са незаменими за ефективната европейска политика в областта на климата;

38. смята, че местните и регионални власти също могат да играят важна роля за адаптиране към изменението на климата. КР своевременно ще изготви становище по тази тема;

39. отбелязва, че местните и регионални власти вече дават своя принос за европейската политика в областта на климата по много начини, като например:

- а. информиране на обществеността, например в училищата, за необходимостта от действия за предотвратяване на по-нататъшно изменение на климата;
- б. превръщане на въпросите, свързани с климата и енергията, в основен фактор за териториалното устройство;
- в. насърчаване на инвестициите в инфраструктура за станции за зареждане на биомаса и биогориво;
- г. насърчаване на инвестициите в отоплителни инфраструктури, обвързващи предлагането на топлоенергия (остатъчна топлина, геотермална топлина, съхранение на студ и топлина в почвата) с търсенето;
- д. ускорено преминаване към използване на друг вид транспорт, например чрез политиката за териториално устройство;
- е. насърчаване на регионалния обществен транспорт, например теснолинейни железопътни връзки;
- ж. планиране и въвеждане на пешеходни пътеки и други транспортни пътища за немоторните превозни средства;
- з. насърчаване на чисти технологии в обществен транспорт чрез „зелени“ обществени поръчки;
- и. опростяване на разрешителните процедури за проекти, свързани с възобновяема енергия;
- й. насърчаване на регламентирането на енергийната ефективност от местните и регионални власти чрез създаването на експертни центрове;
- к. създаване на международни партньорства, за да се разшири международната коалиция срещу изменението на климата, и трансфер на енергоспестяващи технологии към по-слабо развитите страни;
- л. насърчаване на научните изследвания и развойната дейност в областта на технологиите чрез създаване на регионални „енергийни долини“;
- м. обвързване на целите за енергийна ефективност или възобновяема енергия с регионалните цели като заетост, иновации, социална политика;
- н. определяне на амбициозни цели, като планове за действие за намаляване на местните и регионални емисии и „области с неутрално въздействие върху климата“ или „обществен транспорт и сгради с неутрално въздействие върху климата“;
- о. използване на обществените поръчки като инструмент за намаляване на потреблението на енергия и за повишаване на енергийната ефективност на стоки и услуги;

п насърчаване на обработката на органични вещества и суровини на регионално и местно ниво, тъй като намаляването на транспортния трафик допринася за подобряване на въглеродния баланс.

40. ще поеме *своята* отговорност чрез активно насърчаване на изпълнението на този род мерки на регионално и местно ниво посредством три вида действия:

- а. подобряване на разпространението на знания за икономически ефективни мерки в областта на климата;
- б. насърчаване на сътрудничеството между регионите на ЕС;
- в. насърчаване на сътрудничеството между регионите на ЕС и регионите в други части на света, като Съединените щати, Китай и Индия, включително чрез задълбочаване на вече установените отношения между тези региони;

41. призовава Комисията да организира конференция по регионална и местна политика в областта на климата, с цел да се разпространят най-добрите практики сред европейските региони и да се обсъди как Комисията може да подкрепи по ефективен начин регионалните и местни политики в областта на климата;

42. ще насърчава развитието на постоянна мрежа от амбициозни местни и регионални власти, които имат желание да задълбочат информационния обмен и да създадат платформа за развитието на нови идеи за смекчаване на последиците от емисиите на парникови газове по икономически ефективен начин;

43. предлага да участва активно в по-нататъшния процес на разработване на европейската политика в областта на климата.

Брюксел, 10 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно „Местните и регионални власти в Украйна и развитие на сътрудничеството между ЕС и Украйна“

(2007/C 305/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва, че вследствие на събитията, които доведоха до „Оранжевата революция“ в края на 2004 г., Украйна предприе амбициозни реформи за реализиране на демокрация на най-близко до гражданите ниво и пазарна икономика, които преследва усърдно и които целят доближаването на Украйна до ЕС. Въпреки това отбелязва, че тези реформи се намират все още на много крехък етап на развитие;
- приветства факта, че ЕС и Украйна откриха преговори за Ново засилено споразумение през м. март 2007 г.;
- очаква с интерес прилагането на втората фаза на Плана за административна реформа на Украйна, и по-специално засилването на правомощията на местните и регионални власти, данъчната децентрализация и териториалната реформа;
- приветства предложението за създаване на институционална платформа, за да се улесни допитването до гражданското общество в ЕС и в Украйна, в контекста на провеждащите се преговори по Засиленото споразумение; изразява съжаление, че към момента не съществува никаква разпоредба, която да осигури еднакво ниво на допитване до участниците в трансграничното и регионално сътрудничество, и поради тази причина, приканва Европейската комисия да изгради подобна институционална платформа за представителите на регионалните и местни власти в ЕС и Украйна;
- препоръчва да се изготви, с практическа помощ от страна на Европейската комисия и в съответствие със Споразумението за партньорство и сътрудничество, подписано между ЕС и Украйна, проект на рамково споразумение в сътрудничество с местните и регионални власти в Украйна и в държавите-членки на ЕС; подобно споразумение би могло да послужи за основа за сътрудничество между местните и регионални власти в държавите-членки на ЕС и техните партньори в Украйна;
- припомня, че отпускането на средства за трансгранично сътрудничество за източната граница на ЕС представлява едва 5 % от ЕИСП (Европейски инструмент за съседство и партньорство); е на мнение че, отпускането на средства като цяло за ЕИСП е недостатъчно и изисква поне 10 % от средствата по ЕИСП да бъдат предназначени за подпомагане на програмите за трансгранично сътрудничество.

Докладчик: г-н Istvan SÉRTŐ-RADICS (HU/ALDE), кмет на гр. Úszka, заместник-председател на комисия RELEX

Политически препоръки

Стратегия и основни предизвикателства на отношенията между ЕС и Украйна

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. би желал, настоящото становище по собствена инициатива да послужи за насърчаване на демокрацията в Украйна, както на местно, така и на регионално ниво, както и да инициира и активно да насърчи конкретни усилия в контекста на вече провеждащите се Стратегическо партньорство и План за действие за съседството ЕС-Украйна, в рамките на новата Европейска политика на съседство (ЕПС). В становището по собствена инициатива следва да се постави по-специален акцент върху възможностите за разрешаване на общи проблеми чрез засилено трансгранично и регионално сътрудничество между регионалните и местни власти в ЕС и Украйна;

2. изразява становище, че политическата стабилност и икономическото развитие в Украйна са от първостепенен стратегически интерес за ЕС и че аргументите за по-близки отношения между двата субекта са все по-силни след присъединяването на две нови държави, които имат сухоземна или морска граница с Украйна. Няма съмнение, че най-добрият начин Украйна да постигне цялостно развитие, е като укрепи позицията си на перспективен пазар за износа и инвестициите на ЕС, както и на стабилен, предвидим и готов да сътрудничи партньор за мира и сигурността в Европа. Всички тези фактори имат голямо влияние за стабилността, сигурността и просперитета в ЕС;

3. припомня, че в Украйна в момента е предприета реформа на самоуправлението, така че със сигурност практически примери и модели от държавите-членки на ЕС ще бъдат приветствани. Следваща важна стъпка, обаче, би било се провери до каква степен законодателството се прилага последователно и прозрачно. Това включва капацитет за институционално изграждане, който е необходим за гарантиране на развитието на демокрацията, както и на доброто управление в съответствие с европейските принципи на субсидиарност, близост и партньорство. Тези концепции заемат централно място в устойчивото икономическо развитие, което е цел не само за Украйна, а за самия ЕС също;

4. припомня, че тъй като общата ѝ граница с ЕС значително се удължи, Украйна, както и други нови независими държави (ННД), ще се превърне в още по-важен и стратегически съсед на ЕС; че е важно ЕС да развива добри и балансирани отношения с Украйна, неговата втора по големина съседка, и следователно е редно да насърчи доброто управление и демокрацията в тази държава, и не само на национално ниво, а също така и на регионално и местно ниво. Следва да се предприемат практически и конкретни мерки, за да се отговори на динамичните промени и новите предизвикателства, които постави присъединяването на новите десет, а след това и новите две държави-членки на ЕС, които ще имат значителни последици за отношенията между ЕС и Украйна;

5. подчертава, че въздействието от разширяването на ЕС не засяга единствено отношенията на Украйна с настоящите държави-членки на ЕС, а също така и отношенията с останалите ННД и Русия. Именно затова състоянието на настоящите структури за сътрудничество и други мрежи следва да се преразгледа и подобри, така че да не пречат, а напротив, преди всичко да способстват за постигане на по-осезаем напредък в стабилизирането на демокрацията, истинското децентрализиране и териториалното сближаване. В допълнение е важно да се отбележи, че

с присъединяването на новите държави-членки значително ще се променят възможностите за регионите около Черно море. Тези нови предизвикателства се нуждаят от разглеждане от политическа и икономическа гледна точка;

6. подчертава, че в миналото ЕС е подпомагал развитието на демокрацията на местно ниво и на ефективна местна администрация в страните от централна и южна Европа. Това се осъществява например чрез програмите ТАСИС и Туининг (побратимяване). Координацията между програмите, обаче, бе недостатъчна и следователно се нуждае от по-ефективен подход по отношение на управлението на новите програми за външна помощ на ЕК, като новия Европейски инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП) и новия Инвестиционен фонд в подкрепа на европейската политика на съседство. Връзките между старите и новите политики и по-специално между програмите и финансовите инструменти, свързани с тях, следва да бъдат изяснени от гледна точка на местните и регионални власти;

7. припомня, че туинингът между местните и регионални власти е специално признат от ЕС и е доказал, че е полезен начин за засилване на административната ефективност и преките контакти между хората. В тази връзка, Комитетът би желал, подобни програми за партньорство да продължат и по възможност да се разширят, с цел да се отговори на специфичните нужди за институционално укрепване на местните и регионални власти в Украйна и в този географски регион. В допълнение, демокрацията на местно и регионално ниво е ключов инструмент за бъдещото развитие на демократични институции и възможност за институционално укрепване в Украйна и би трябвало да представлява знак за съобразяване с основните принципи, залегнали също така и в приетата на 15 октомври 1985 г. Европейска харта за местното самоуправление. В този дебат следва да се включат всички заинтересовани страни, както и местни и регионални организации и местните и регионални власти;

8. е убеден, че надеждно партньорство се изгражда на базата на стратегия и практически график, вземащ предвид общите интереси, с цел да се постигнат поставените политически цели. За тази цел следва да се приемат конкретни специфични мерки, които да са в състояние да отговорят на промените и на новите предизвикателства в отношенията между наскоро разширилия се ЕС и Украйна. От съществено значение е на местно и регионално ниво да се осигури растеж, тъй като той е в основата на бъдещия просперитет, а също така и развитието следва да се приспособи към различните задачи на местните и регионални власти. Образованието, опазването на околната среда, транспорта, развитието на предприятията на основата на публично-частно партньорство, социалните услуги и медицинските грижи представляват основните аспекти на регионалното развитие, което да е в състояние да допринесе за растежа в Украйна и в ЕС и да засили сътрудничеството между местните и регионални власти;

9. препоръчва ЕС да отдели също така специално внимание на регионите, които имат изключителна нужда от растеж и развитие; например, Европейският инструмент за съседство и партньорство следва да се използва за подпомагане на области, които показват изоставане в икономически пострадалите региони в Украйна. Също така е важно да се обърне внимание на адаптирането на принципите на Европейската структурна и кохезионна политика, като се вземе предвид необходимостта от подобряване на условията на живот, устойчивото развитие и засилената регионална конкурентоспособност;

10. припомня намерението си да даде приоритет на областите, попадащи в правомощията на местните и регионални власти. Националните власти отговарят да въпросите, свързани с обществото като цяло, докато местните и регионални власти съсредоточават техните дейности в области, които засягат определени социални кръгове и които са пряко свързани с ежедневието на гражданите;

11. отбелязва, че ЕС, чрез тясно сътрудничество по индивидуални проекти, би могъл да спомогне за провеждане на балансираните реформи в държавната администрация и в обществените услуги на национално, регионално и местно ниво. По този начин, чрез проектите ЕС би могъл да помогне за укрепване на човешкия капитал чрез развитие в отделните сектори. ЕС трябва да продължи развитието на персоналните отношения в тази област, по-специално чрез създаване на партньорства в областта на образованието.

Отношенията между ЕС и Украйна: последни развития

12. отбелязва, че вследствие на събитията, които доведоха до „Оранжевата революция“ в края на 2004 г., Украйна предприе амбициозни реформи за реализиране на демокрация на най-близко до гражданите ниво и пазарна икономика, които преследва усърдно и които целят доближаването на Украйна до ЕС. Въпреки това отбелязва, че тези реформи се намират все още на много крехък етап на развитие;

13. отбелязва, че очертаните политически приоритети в Споразумението за партньорство и сътрудничество от м. април 1998 г. представляват стабилна основа за развитието на сътрудничеството между ЕС и Украйна. Споразумението предвижда рамка за двустранно сътрудничество и определя основните форуми и органи за взимане на решения, за да се гарантира, че въпросите от общ интерес се разглеждат на всички нива, че се обменя информация и че споровете ще се разрешават;

14. приветства факта, че ЕС и Украйна са открили преговори за Ново засилено споразумение през м. март 2007 г. Основната цел на Новото засилено споразумение, отразяващо стратегическото значение на развитието на отношенията ЕС-Украйна, е да приближи Украйна до ЕС, да засили политическото сътрудничество, да увеличи търговията и инвестициите и по този начин да допринесе за икономическото развитие и просперитета в Украйна;

15. приветства предложението за създаване на институционална платформа, за да се улесни допитването до гражданското общество в ЕС и в Украйна, в контекста на провеждащите се преговори по Засиленото споразумение; изразява съжаление, че към момента не съществува никаква разпоредба, която да осигури еднакво ниво на допитване до участниците в трансграничното и регионално сътрудничество, и поради тази причина, приканва Европейската комисия да изгради подобна институционална платформа за представителите на регионалните и местни власти в ЕС и Украйна;

16. подчертава, че според него сътрудничеството в рамките на новата европейска политика на съседство (ЕПС) се различава от процеса на присъединяване към ЕС или че сътрудничеството само по себе си не предопределя присъединяване към ЕС; въпреки

това, засиленото сътрудничество между новата ЕПС може да насърчи процеса на реформите в Украйна и да установи бъдеща дълготрайна стратегия по отношение на отношенията и е възможно да спомогне за доближаване страната до ЕС;

17. изразява готовност да участва конструктивно при определянето и развитието на общо пространство, включително и общо икономическо пространство, общо пространство на свобода, сигурност и правосъдие, както и сътрудничество в областта на външната сигурност и също така относно изследванията, образованието и културата, както това бе договорено на срещите на върха ЕС-Украйна през м. декември 2005 г. и м. октомври 2006 г.;

18. смята, че местните и регионални власти са легитимно свързани с много аспекти на общите пространства и предлага те да участват пряко в работата по развитието на общите пространства по въпросите, които попадат в техните компетенции, както и по онези, обхванати от метода на отворената координация;

19. очаква с интерес прилагането на втората фаза на Плана за административна реформа на Украйна, и по-специално засилването на правомощията на местните и регионални власти, данъчната децентрализация, териториалната реформа и очаква развитие на възможностите за сътрудничество между местните и регионални власти в ЕС и Украйна;

20. се надява, че принципите на Европейската харта за местното самоуправление от м. октомври 1985 г. ще бъдат също включени в бъдещите законодателни предложения;

21. със задоволство отбелязва, че се обръща внимание на сътрудничеството на местните и регионални власти в ЕС и Украйна, тъй като това ще позволи да бъде изведено като приоритетно разрешаването на общи проблеми, които са близо до обществените притеснения на ниво местни и регионални власти;

22. счита, че обменът на информация и най-добри практики на местно и регионално ниво са стимул за развитие на демокрацията и икономическото развитие;

23. със задоволство отбелязва, че положителните резултати от съвместно приложени проекти от регионалните и местни власти в ЕС и в Украйна засилиха желанието за продължаването на сътрудничеството при благоприятни условия и би желал да подчертае, че последователното сътрудничество между местните и регионални власти е необходимо и важно условие за да могат тези съвместни проекти да изпълнят ролята си.

Процес по вземане на решения и ключови приоритети на местно и регионално ниво

24. би желал силно да насърчи местните и регионални власти в ЕС и Украйна да си сътрудничат в областите от общ интерес, предвид факта, че съществуват възможности за сътрудничество в многобройни области, например в областта на културата, социалните дейности, регионалните икономики, опазването на околната среда, транспорта, земеделието, както и специфичните инициативи за насърчаване на изследванията и развитието в частния сектор. Тези области имат особено значение за териториалните правомощия за целите на регионалното развитие;

25. смята, че здравето и в по-широк обхват системата на здравеопазването са основните елементи за възможност за растеж на обществото и поради тази причина са важни сектори от правомощията на местните и регионалните власти, свързани със социалните въпроси и също имат пряко или непряко въздействие върху останалите сектори; по този начин те са се превърнали в ключови компоненти за други сектори и спомагат за насърчаването и поддържането на социалната стабилност;

26. препоръчва да изготви, с практическа помощ от страна на Европейската комисия и в съответствие със Споразумението за партньорство и сътрудничество, подписано между ЕС и Украйна, проект на рамково споразумение в сътрудничество с местните и регионални власти в Украйна и в държавите-членки на ЕС; подобно споразумение би могло да послужи за основа за сътрудничество между местните и регионални власти в държавите-членки на ЕС и техните партньори в Украйна;

27. се изказва в полза на насърчаването на обмена на информация и разпространение на най-добри практики в областите на действие, при положение, че това бъде реализирано при условия, които са благоприятни за обществото като цяло; Комитетът с желание би помогнал за организирането на редовни дискусии относно Украйна, с цел да спомогне за изготвянето на оценка на сътрудничеството и на отношенията между ЕС и Украйна; подобни дискусии могат да допринесат особено в областите, попадащи в правомощията на местните и регионалните власти;

28. смята, че обменът на опит и информация с Европейския икономически и социален комитет би допринесъл за по-добро взаимно разбиране между ЕС и Украйна в областите от общ интерес; това би отворило също така нови възможности за специфични инициативи, насочени към Украйна, изразяващи се в работни заседания, семинари, срещи и конференции, при положение че двете страни имат интерес от тях и желаят да допринесат за по-тесното сътрудничество между ЕС и Украйна.

Трансгранично и регионално сътрудничество

29. подчертава, че втората фаза на новата програма на сътрудничество следва да се прилага в периода 2007-2013 г. и е много вероятно тя да създаде основа за по-тесно трансгранично сътрудничество при специфични резултати;

30. споделя виждането, че е необходима повече техническа и политическа подкрепа, за да се осигури постоянно междурегионално сътрудничество между ЕС и съседните му страни, намиращи се извън общата граница за периода 2007-2013 г., и че новият Европейски инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП) следва да се използва за осигуряване на силна подкрепа за целите на териториалното сътрудничество;

31. приветства Стратегическия документ на Европейската комисия относно ЕИСП за Украйна 2007-2013 г., но припомня, че трансграничното сътрудничество е ключов елемент за сътрудничеството между съседни страни; подчертава, че тази форма на сътрудничество е най-добрият начин за преодоляване на притесненията, свързани с въвеждането на шенгенската граница, и представлява също така голямо преимущество за граничните региони от двете страни, независимо от настоящото състояние на развитието на източните гранични региони на ЕС;

32. припомня, че отпускането на средства за трансгранично сътрудничество за източната граница на ЕС представлява едва 5 % от ЕИСП; е на мнение че, отпускането на средства като цяло за ЕИСП е недостатъчно и изисква поне 10 % от средствата по ЕИСП да бъдат предназначени за подпомагане на програмите за трансгранично сътрудничество;

33. в тази връзка, смята, че приоритетите на трансграничното сътрудничество следва много внимателно да бъдат определени, с цел да се използва максимално взаимодействието и да се избегне непродуктивно разхвърляне на средства; редно е да не се използват такива малки суми за подпомагане на общите икономически и социални програми за развитие в граничните региони; също така не е редно да се очаква един толкова малък финансов пакет да покрие други приоритетни цели на ЕС, като поддържането на ефективността и сигурността на границите, което би трябвало да бъде постигнато чрез други политики на ЕС;

34. препоръчва засилване на трите приоритета на трансграничното сътрудничество, а именно: а) разрешаването на общите гранични проблеми, включително и на съвместната местна инфраструктура и интегрираното регионално развитие, б) насърчаване на преките контакти и в) развитие на човешките ресурси и подпомагане на образованието, науката и изследванията в граничните региони;

35. посочва, че е добре да се насърчава и развива интерес за сътрудничество, и особено в областта на културата и образованието, въз основа на културните дейности и традиции, които са характерни за местните и регионални култури;

36. с интерес очаква възможната роля, която би могъл да има за бъдеще правният инструмент на европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) в споменатите области и най-вече в областта на общественото здраве, обществен транспорт, подготовката за реагиране при бедствия и аварии или създаването на транснационални туристически структури. В допълнение ЕГТС би могла да служи като допълнителен инструмент за прилагане на стратегиите за публично-частно партньорство; в тази връзка приканва компетентните национални власти, както в Украйна, така и в държавите-членки да предприемат съответните необходими мерки, за да се позволи участието на украинските партньори в бъдещите ЕГТС, както това е предвидено в регламент (ЕО) № 1082/2006.

37. счита, че за ЕС е важно да засили финансовото сътрудничество с Украйна, и по-специално чрез ЕИСП и чрез лансиране на нови инструменти като Инвестиционния фонд за политиката на съседство, който институциите на държавите-членки, предоставящи помощи за развитие, биха могли да използват за насърчаване на инвестициите в страните, обхванати от ЕПС; както и предлага Украйна да даде своя принос за подписването на съвместно финансово споразумение, който да се приложи чрез съвместна фондация;

38. подчертава значението на програмите за побратимяване на градове за насърчаване на обмена на информация в специфичните области на действие;

39. приветства факта, че Европейската комисия настоява за важноста на усвояването на местно ниво, като едновременно осигурява и подкрепя на национално ниво; но в контекста на изграждането на по-добро сътрудничество, препоръчва прилагането на двустранните програми също да бъде взето под внимание в рамките на Плана за действие за съседство ЕС-Украйна.

Особено положение на регионите, пряко граничещи с ЕС

40. подчертава, че регионите на Украйна, които пряко граничат с ЕС, са най-заинтересовани от международните отношения между ЕС и Украйна; в тази връзка той призовава за засилено сътрудничество в тези региони, чрез установяване на междурегионални отношения и партньорства между местните власти;

41. отправя апел за бързо сключване на двустранни споразумения между Украйна и граничещите с нея държави-членки, в изпълнение на правилата за местния граничен трафик, установени с Регламент (ЕО) № 1931/2006;

42. подчертава важноста на оказване на икономическа помощ на пострадалите и изоставани в развитието региони да

преодолеят това закъснение и смята, че това се нуждае от стратегия на правителството на Украйна, която да опазва принципите за европейската регионална политика, както и се нуждае от разработване на система от инструменти и институции. Регионите на държавите-членки могат да помогнат чрез прехвърляне на знания, със създаване на възможност за всички заинтересовани страни да участват в специфичните проекти и да си сътрудничат в специфични области, предвидени в Плана за действие Съседство ЕС-Украйна, както и да допринесат за разпространението на най-добри практики. От изключително значение е да се предоставят необходимите финансови ресурси за прилагане на специфичното съдържание на Плана за действие Съседство ЕС-Украйна; в допълнение, тези ресурси трябва да бъдат лесно достъпни;

43. подчертава значението на преките контакти между хората в регионите с различни култури, и по-специално в областта на културата и образованието, както и при сътрудничеството между младите хора. Именно съвместното използване на опита и познанията би могло да помогне на Украйна при провеждането на необходимите реформи.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно „Европейското научноизследователско пространство — Нови перспективи“

(2007/C 305/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че процесът на създаване на Европейско научноизследователско пространство трябва да се ускори, за да бъде постигната целта Европа да се превърне във водещо общество, основано на знанието, и в най-динамично развиващото се икономическо пространство в света; регионите, които чрез програми за подпомагане, структурни и рамкови законодателни условия в рамките на своите научноизследователски политики значително допринасят за създаване на процъфтяващо Европейско научноизследователско пространство;
- подкрепя идеите за координиране и съгласуване на регионални, национални и европейски научноизследователски програми и приоритети; предвид принципа на субсидиарност, следва да се подчертае отговорността на държавите-членки и на регионалните и местни власти в областта на научната и изследователската дейност и да продължи да се отхвърля централизирана и планирана на европейско ниво изследователска дейност;
- оценява голямото значение на напредъка, постигнат при мобилността на научните работници, включително и необходимите законодателни промени в областта на правото на пребиваване и пенсионното осигуряване, както и допълнителните мерки за подпомагане на семейството, като особено важни за развитието на Европейско научноизследователско пространство;
- подчертава необходимостта от създаването на стандарти и правила, осигуряващи защита на интелектуалната собственост; разработването на Европейска харта относно управлението на интелектуалната собственост от страна на публичните научноизследователски организации и университетите може да допринесе съществено за оформянето на Европейското научноизследователско пространство и за насърчаването на мрежите на сътрудничество;
- насърчава университетите и висшите учебни заведения да търсят нови начини за сътрудничество между обществените институции и частния сектор, например в рамките на общи фондове за иновации. Висшите учебни заведения трябва все по-често да бъдат разглеждани и подкрепяни като движеща сила за иновации в регионите си.

Отправни документи

Зелена книга „Европейско научноизследователско пространство — Нови перспективи“

COM(2007) 161 окончателен

Съобщение „Усъвършенстване на трансфера на знания между научноизследователските организации и промишлеността в Европа: възприемане на отворения достъп до иновациите — Изпълнение на Лисабонската програма“

COM(2007) 182 окончателен

Докладчик: Г-н Michael SCHROEREN (DE/ЕНП), член на Съвета на Ландтаг Северен Рейн-Вестфалия

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ**

1. потвърждава изключителното значение от създаването на Европейско научноизследователско пространство за икономическото и общественото развитие и иновациите в Европа, за постигане на целите от Лисабон и за устойчив и балансиран растеж и за успеха на европейските региони, както и за подобряване качеството на живот на техните граждани;

2. подкрепя схващането, че след решението за създаване на Европейско научноизследователско пространство през м. март 2000 г. на Европейския съвет в Лисабон се предприемат мерки, които са от съществено значение за неговото изграждане; този процес обаче трябва да бъде засилен, за да бъде постигната целта Европа да се превърне във водещо общество, основано на знанието и в най-динамично развиващото се икономическо пространство в света;

3. приветства инициативата на Европейската комисия, за която в Зелената книга се прави анализ на напредъка, успехите и неуспехите по пътя към Европейско научноизследователско пространство от неговото създаване през 2000 г. и която описва новите идеи на базата на последните развития;

4. оценява голямото значение на напредъка, постигнат при мобилността на научните работници, включително и необходимите законодателни промени в областта на правото на пребиваване и пенсионното осигуряване, както и допълнителните мерки за подпомагане на семейството, като особено важни за развитието на Европейско научноизследователско пространство. Освен това едно по-добро координиране и сътрудничество между държавите-членки и регионите по отношение на програмите за изследователска дейност може да доведе до създаване на синергии, а с това и до добавена стойност за Европейското научноизследователско пространство като по този начин да повиши конкурентоспособността на Европа на световния научен пазар. В тази връзка се налага неотложно засилване на трансфера на знания, включително и чрез сътрудничество чрез иновационни клъстери. Програмите за помощ на ЕС, по-специално 8-ата Рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (РП) следва да бъдат целесъобразно разработени и ориентирани, като 8-ата РП следва да бъде още по-ефективно обвързана с европейските структурни фондове от преди;

5. подчертава изключителното значение на регионите, които в рамките на своите научноизследователски политики значително

допринасят за създаване на европейска добавена стойност в областта на научноизследователската дейност чрез програми за подпомагане, структурни и рамкови законодателни условия, както и за оформянето и активизирането на Европейското научноизследователско пространство. ЕС следва да определя законодателните рамки единствено в случаите, които са от решаващо значение за изграждането на Европейското научноизследователско пространство и само когато предприетите мерки за сътрудничество не са достатъчни, включително и в рамките на открития метод за координация. Централизирано планиране на европейско ниво извън тези рамки продължава да бъде отхвърляно от страна на комитета;

6. изтъква голямото значение на градовете и регионите в разработването на среда за иновации. Техните политики имат съществено въздействие, както върху изграждането на Европейско научноизследователско пространство по отношение на мобилността на научните работници — само една разнообразна, толерантна и иновативна среда привлича научните работници — и като центрове на развитие на научно-изследователската инфраструктура. В тази връзка от значение са местните иновационни политики, технологичните центрове, бизнес инкубаторите, научните паркове и рисковият капитал;

7. е на мнение, че в Зелената книга за Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) липсва перспективата, че едно засилено сътрудничество между публично финансираната научноизследователска дейност и останалите действащи лица на обществото засяга също така и органите на местно и регионално равнище. Става въпрос не само за индустрията, която са споменавана в няколко случая. В много държави-членки местните и регионални власти отговарят за важни области на обществената сфера. Сътрудничеството между висшите учебни заведения и лица от обществената сфера трябва да се развива, тъй като съществува значителна нужда от „социални иновации“, преди всичко за да се отговори на големите предизвикателства за обществото, а с това и за прилагането на Лисабонската стратегия.

Относно мобилността на научните работници

8. Комитетът подкрепя схващането, че тематичната, пространствената и институционалната мобилност на научните работници е от голямо значение за натрупването и разпространението на знания и следователно тя би трябвало да се разглежда като съставен елемент на съвременните професионални биографии и научна кариера;

9. споделя възгледа, че така описаната мобилност на научните работници често се възпрепятства от неадекватни законодателни и институционални рамки, както и от лоши условия на труд и пречки за кариерата;

10. подчертава значението на обучението на научните работници в различни части от Европейския съюз, включително новите държави-членки. Обучението в различни части на Съюза ще гарантира наличието на равни възможности в по-голяма степен, включително и по отношение достъпа до обучение на научни работници, като по този начин осигурява оптимизиране на европейския потенциал от таланти в полза на целия Съюз. Тази перспектива изтъква значението на финансирането на университети и научноизследователски институти, както и на инструментите за финансиране на равнище ЕС, националните инструменти за финансиране и мерките на местните и регионални власти;

11. насърчава местните и регионални власти да предприемат възможните мерки в рамките на техните правомощия, за подобряване на мобилността във всички области, и особено между науката и индустрията. Също така от голямо значение е и изграждането на тясно, общоевропейско сътрудничество между предприятия, висши учебни заведения и изследователски организации, както и с активните политически участници и администрации на местно, регионално и национално ниво. Целът на жените в научноизследователската сфера следва да бъде трайно увеличен. В тази връзка от огромно значение е наличието на гъвкави правила по отношение на кариерата и работното време, на правила относно прехвърлянето на пенсионни права, както и предлагането на подходящи услуги за гледане на деца и други допълнителни мерки за подпомагане по отношение на семейството (напр. помощ, оказвана на съпрузи или партньори за започване на работа);

12. подчертава необходимостта от привличането на бележити научни работници от страните извън Европа и затова изтъква значението на програмите за мобилност на ЕС като програмата „Мария Кюри“ и приветства мерките за подпомагане, които бяха взети в някои региони чрез програми, насърчаващи завръщането на научни работници;

13. в тази връзка принципно подкрепя необходимостта от засилено откриване на регионални и национални програми за научноизследователска и иновационна дейност, но отбелязва необходимостта от уточнения относно практическата организация на тези програми;

14. потвърждава ролята на ЕС посредством метода на откритата координация да стимулира по-доброто съгласуване на мерките на регионалните и национални органи за поощряване на мобилността, чрез създаване на прозрачност и представяне на примери за най-добри практики от регионите;

Относно създаването на научноизследователска инфраструктура за високи научни постижения

15. потвърждава своята убеденост в необходимостта от създаване на модерна и ефективна европейска научноизследо-

вателска инфраструктура и особено чрез създаването на модерни виртуални мрежи и научни бази данни. Той поддържа схващането, че за тази цел освен европейските ресурси трябва да се привлекат и регионални, национални и частни средства. В тази връзка, постигането на целта от 3 % от БВП, от които 2/3 да представляват принос от страна на частния сектор, е от решаващо значение;

16. продължава да е убеден, че за осигуряване на конкурентоспособността в международен план на Европейското научноизследователско пространство следва да се ускори обвързването в мрежи и по-нататъшното развитие на съществуващите научноизследователски институции. Европейските структурни фондове могат значително да допринесат за финансирането и изграждането на нова научноизследователска инфраструктура. Освен това би следвало да се засили връзката с Рамковата програма. Този аспект и съответно ролята на структурните фондове за създаването на Европейско научноизследователско пространство на този етап е отразен в Зелената книга в минимална степен;

17. предлага в тази връзка да се обсъди и въпросът за внедряване и финансиране на европейската „пътна карта“, представена от Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), като важен етап от създаването на Европейско научноизследователско пространство. При това на преден план следва да бъдат поставени ясни и прозрачни процеси на вземане на решения, както и критерият за високи научни постижения;

18. затова приветства усилията на различни региони да осигурят по-голяма ангажираност на частния сектор чрез представянето на по-голяма автономия на висшите учебни заведения, и категорично ги насърчава да търсят нови начини за сътрудничество между обществените институции и частния сектор, например в рамките на общи фондове за иновации, които биха могли да бъдат пример за устойчиво използване и осигуряване на публични ресурси. Висшите учебни заведения трябва все по-често да бъдат разглеждани като движеща сила за иновации в регионите си, да бъдат подпомагани и да бъдат привличани в съответните дискусии на национално и европейско ниво;

19. споделя мнението за необходимост от по-добро координиране на публичния и частния сектор и на научноизследователската и иновационна дейност на държавите-членки на Европейския съюз и счита, че методът на откритото координиране е подходящ инструмент за създаване на синергии.

Относно засилването на изследователските институции и ориентирането им към върхови постижения

20. подчертава значението на висшите учебни заведения и извънуниверситетските изследователски институции за фундаментални и приложни изследвания като двигателна сила за общественото, културно и икономическо развитие в техните региони и от надрегионална гледна точка се обявява в тази връзка за всеобхватна интерпретация на понятието иновация, което надхвърля чисто икономическото значение;

21. потвърждава значението на трансграничното сътрудничество между висши учебни заведения и изследователски институции и неакадемични партньори от индустрията и икономиката, от администрацията, от културната сфера и други групи на обществото;

22. подкрепя усилията за създаването и на виртуални центрове за умения и подчертава в тази връзка усилията на регионите за стимулиране на сътрудничеството между различните участници, включително виртуални, за създаването на клъстери;

23. приветства действията на ЕС за засилване на тези мерки чрез подходящи програми или съответно линии за стимулиране като част от тези програми — например в рамките на 7-ата Рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности и насърчава целенасоченото развитие на съответните програми с оглед на засилено сътрудничество между упоменатите институции и участници за постигане на необходимата критична маса и за създаването на световно признати клъстери за върховни постижения;

24. отбелязва че, тъй като целта е да се получи критична маса на ниво научни институции, тази критична маса зависи от темата на проучването, областта на изследване и участниците. Избягва се прилагане на един стандартизиран подход към всички области на изследване или към всички форми на подпомагане;

25. приветства целта, заложената в Зелената книга, за намиране на подходящ баланс между институционалното и конкурентното финансиране. Във връзка с вече изразени възгледи Комитетът на регионите призовава, дебатът за подходящия баланс между институционалното и конкурентното финансиране да продължи. Изключително важно за динамиката на системата е как ще се постигне този баланс;

26. подкрепя идеята, която вече беше изтъквана в предходни позиции, изборът на интересни и полезни области за изследване да се извършва от научните работници и техните организации и свързването в мрежа да се извършва доброволно (отдолу нагоре), вместо да се отдава предпочитание на управление на процесите предимно отгоре и на произтичащата от това формалност;

27. едновременно с това подчертава необходимостта, освен от насърчането на високи постижения и умения, да осигури добро образование и обучение за хората във всеки регион като основа на индивидуалното и общественото благосъстояние и иновационните способности на регионите.

Относно демократичния и ефективен трансфер на знания

28. той одобрява анализите за важното значение на цифровите медии за едно демократично, трансгранично и целево разпространение на знание и научна информация, както и за процеса на политически консултации, и подкрепя разпространението на това знание чрез свързването в световна мрежа;

29. подчертава, именно на фона на международното сътрудничество, необходимостта от създаването на стандарти и правила, осигуряващи защита на интелектуалната собственост без съществено да се затруднява основащото се на доверие институционално и трансгранично сътрудничество, като например клъстери и центрове за усъвършенстване;

30. потвърждава своята ангажираност по отношение на систематичното разработване и прилагане на европейски и международни стандарти и по отношение популяризирането на примери от най-добри практики, по-специално на трансфера на знания между индустрията и публичните научни изследвания. Разработването на Европейска харта относно управлението на интелектуалната собственост от страна на публичните научноизследователски организации и университетите може да допринесе съществено за оформянето на Европейското научноизследователско пространство и за насърчаването на мрежите на сътрудничество;

31. изрично посочва, че дори при големите проекти за сътрудничество на ЕС, като например Европейския технологичен институт, трябва да се осигурят включването на регионите и МСП и възможностите за тяхното участие.

Относно координацията на научноизследователски програми и приоритети

32. подкрепя идеите за координиране и съгласуване на регионални и национални научноизследователски програми и приоритети с оглед осъществяването на европейско научноизследователско пространство и научноизследователски пазар и с цел по-добро съгласуване на дейностите в областта на научноизследователска дейност на отделните държави-членки и по-добро ориентиране към общата цел за изграждане на европейско научноизследователско пространство. Предвид принципа на субсидиарност, следва да се подчертае отговорността на държавите-членки и на регионалните и местни власти в областта на научната и изследователската дейност и да продължи да се отхвърля централизирана и планирана на европейско ниво изследователска дейност;

33. подчертава факта, че създаването на европейско научноизследователско пространство и координирането на съдържанието на научноизследователската дейност може значително да бъде подпомогнато от осигуряване за местните и регионални власти на благоприятна законодателна рамка относно научноизследователската дейност. Това се извършва чрез програми за помощ на ЕС като 7-ата Рамкова програма за научноизследователска дейност на ЕС, като тяхното осъществяване може значително да бъде ускорено и чрез съответно съгласувани и организирани оперативни програми на структурните фондове, които позволяват създаването на синергии между структурните фондове и подпомагането на изследователската дейност;

34. в тази връзка потвърждава, че успешните модели на научноизследователска и иновационна дейност в отделните региони не могат просто да се „копират“ и да се пренасят върху други региони или политически организации. Въпреки това, ако тези модели бъдат съобразени със съответните структурни, обществени и културни дадености, могат да служат за пример при развитието на сходни модели в други, включително необлагодетелствани, региони;

35. споделя мнението, че програмата за координация на регионални и европейски програми за научноизследователска дейност ERA-Net се е доказала и нейното разработване би следвало да продължи;

36. посочва, че сравнителната общностна оценка ще бъде приета от регионите само тогава, когато се вземат предвид специфичните за съответните региони условия, стадий и изисквания за развитие. Следователно за успешното извършване на сравнителна общностна оценка в регионите следва да бъдат разработени подходящи за тях индикатори и методи на проучване, които действително да позволяват сравнението на регионите и да водят до изводи, които да бъдат приложими в други региони. Включването на регионите в този процес на разработване е задължително за бъдещия успех на сравнителната общностна оценка;

37. е на мнение, че в Зелената книга за Европейското научноизследователско пространство липсват разсъждения относно т. нар. „социални платформи“. Тази новаторска идея има за цел да формулира и прилага стратегически научноизследователски програми, по отношение на големите обществени предизвикателства, като например околна среда, застаряване на населението и интеграция. Приветства се споменаването на

социалните платформи за градовете и на социалното единство в работната програма от м. декември 2006 г. в частта „Сътрудничество“ по въпросите на социалните и хуманитарните науки. Въпреки това Комисията би следвало да задълбочи този новаторски начин при дефинирането на бъдещи теми на научноизследователската дейност, което междувременно вече се осъществява в диалога с научни работници, действащи лица от обществената сфера, предприятия и гражданското общество;

Откритост на европейското изследователско пространство

38. поддържа схващането за всеобхватния международен характер на научната и изследователската дейност и подчертава необходимостта от сътрудничество, което се разпростира извън границите на ЕС, както и обмен на знания и научни работници;

39. приветства действията на държавите-членки за създаването на законодателни рамкови условия, стимулиращи международното сътрудничество чрез съответното преразглеждане на законодателството в областта на имиграцията и стимулираща тясното сътрудничество на държавите-членки в тази област.

Относно бъдещи действия

40. приветства инициативата на Европейската комисия за организиране съвместно с Комитета на регионите на широк обществен дебат, в рамките на който изложените приоритетни теми и мерки за създаване на Европейското научноизследователско пространство трябва да бъдат конкретизирани и доразработени в съответствие с принципа на субсидиарност, действащ по отношение на научноизследователската дейност.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Фактори за успех на местни и регионални стратегии за предвиждане и придружаване на процесите на реструктуриране“

(2007/C 305/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

- От съществено значение да се признае, че процесите на реструктуриране в градовете и регионите са понастоящем постоянно явление, което съпровожда нашия икономически и социален живот. Реструктурирането следва да се разглежда като възможност за решаване на сегашни и бъдещи икономически проблеми;
- Комитетът на регионите препоръчва изграждането на система за постоянно наблюдение на тези процеси в целия ЕС, което да се извършва от органи, независими от участниците в тях. Европейският съюз и държавите-членки следва да поощряват създаването на партньорства на местно и регионално ниво между административните органи, стопанските субекти и социалните партньори и по този начин да стимулират сътрудничеството за местното развитие в един глоболизиращ се свят, особено в периферните региони, в които съществува опасност от загуба на културно наследство;
- От регионална и местна перспектива реструктурирането трябва да се извършва по такъв начин, че да се гарантира осъществяването на целите, които съответстват на политиките на Общността, при едновременно запазване на високо ниво на заетост, което да осигури съответен жизнен стандарт. Настоящият процес на реструктуриране следва също така да представлява първата стъпка в процеса на модернизиране, който цели изграждането на икономика, насочена към бъдещето и основана на знания и иновации; тази цел обаче може да се постигне само чрез увеличаване на инвестициите в човешки капитал;
- Интегриран подход към реструктуриране на селските райони гарантира (или следва да гарантира) минимално ниво на предлагане на услуги от общ икономически интерес, за да се привлекат предприятия и квалифицирани работници и да се спре обезлюдяването. При това е важно да се следи средствата от ЕФРР, ЕСФ и ЕЗФРСР да подкрепят иновационни мерки, а не да бъдат използвани за мерки, които биха имали ефект на запазване на съществуващото положение. Важен инструмент за решаването на непосредствените проблеми, които могат да възникнат в резултат на реструктурирането, е Европейският фонд за адаптиране към глобализацията.

Докладчик: Witold KROCHMAL, кмет на Wolow (PL/CEH-EA)

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ**

Социалноикономически и политически контекст на становището

1. На 16 октомври 2006 г. Европейската комисия се обърна към Комитета на регионите с искане да изготви прогнозно становище относно успешните стратегии за реструктуриране в градовете и регионите на ЕС. Комисията смята, че становището на Комитета ще представлява съществен принос за формулирането на подхода на Комисията към въпроса как да се отнесе към необходимите за европейската икономика процеси на реструктуриране.

2. В действителност, Европейският съюз в момента се намира във фаза на дълбоки икономически промени, които се изразяват в реструктуриране на цялата икономика на регионите и градовете. Това изправя органите на местно самоуправление пред допълнителни предизвикателства, на които те трябва да отговорят, за да се запази балансът между трите сфери — социална, икономическа и околна среда.

3. Реструктурирането следва да се разглежда като възможност за решаване на съществуващи и бъдещи икономически проблеми и за смекчаване и отстраняване на нежеланите им последици. Поради близостта му до действителността на място и способността му да отговори по подходящ, бърз и гъвкав начин, регионалното и местно ниво е най-ефективното за изпълнение на политиките по реструктурирането, по-специално когато тези процеси не са предизвикани от структурни проблеми.

4. От регионална и местна перспектива реструктурирането трябва да се извършва по такъв начин, че да се гарантира осъществяването на целите, които съответстват на политиките на Общността; това означава, че те трябва да осигурят конкурентоспособността и иновационния капацитет, при запазване на високо ниво на заетост, което да осигури повишаване на качеството на живот на гражданите на ЕС.

5. Тези предизвикателства се отнасят предимно за региони и градове, т.е. местните власти, които разполагат с добри възможности за превръщане на стратегическите насоки в конкретни действия и които могат да привлекат местни представители на обществото и икономиката.

6. Целта на настоящото становище е от местна и регионална гледна точка да въведе редица теми в дебата за актуалните процеси на реструктуриране, които са се превърнали в постоянен и неизбежен процес и съпътстващ елемент на нашия социално-икономически живот.

7. Основните причини за процесите на реструктуриране, с които местните, регионални и национални власти трябва да се справят и в колкото може по-голяма степен дори да предвидят и изпреварят, са:

- разширяване на процеса на глобализацията,
- сигурност и борба с тероризма,
- енергетика и изменение на климата,

— отваряне на националните икономики по света към международната търговия,

— развитие на вътрешния пазар на ЕС,

— въвеждане на нови иновационни технологии,

— по-строги норми за опазване на околната среда,

— увеличаване на значението на услугите от общ интерес,

— промяна в търсенето от страна на потребителите.

8. Реструктурирането може да се осъществи на различни нива, както и в различни области като:

— на междуотраслово ниво,

— на отраслово ниво,

— на ниво предприятие.

9. Независимо от отрасъла или икономическия сектор, процесите на реструктуриране трябва да се разглеждат главно от териториална гледна точка, тъй като местните и регионалните власти са засегнати в най-голяма степен от въздействието на тези процеси.

10. Предвид темпото на факторите, водещи до реструктуриране, трябва да се отбележи, че тези процеси често започват спонтанно, поради факта, че предприятията трябва бързо да се адаптират към изискванията на глобализираната икономика и промените на потребителския пазар.

11. Нараства значението на трудно предвидими конюнктурни явления като кризите или недостатъчната конкурентоспособност на предприятията или секторите в резултат на все по-глобализиращата се икономика. Като придобиват постоянен характер, тези явления могат сериозно да засегнат икономическата тъкан на регионите.

12. Поради същата причина се наблюдават все по-често делокализации т.е. внезапно прехвърляне на икономическа дейност от един регион в друг. Тези неочаквани решения се основават на стратегически и финансови критерии, както и на такива, свързани с цената на производствените фактори, които понякога се насърчават с регионални стимули и политики с цел привличане на инвестиции.

13. Този начин на реструктуриране при възникване на необходимост не дава задоволителни резултати, въпреки съществуващите в много държави валидни законови инструменти и екипи от професионалисти. Един такъв процес не изключва дълбоки негативни социални и регионални промени и води до отдаване на предпочитание на краткосрочни решения пред стабилни, дългосрочни решения. Последиците на такъв подход често представляват сериозни социални и териториални проблеми. В резултат на делокализацията възникват предимства за предприятията, които често са свързани с радикални промени за регионите, от които те се оттеглят.

14. Предизвикателството се състои в това не да бъде спряна неизбежната структурна промяна, а да бъде приета и то по начин, който предпазва регионите, общините и засегнатите страни колкото може по-дълго време от негативните последици и им посочва възможности в дългосрочен план.

15. От радикални процеси на реструктуриране бяха засегнати в значителна степен държавите, присъединили се към ЕС през 2004 г. и 2007 г. Това до голяма степен се дължи на разлики в нивото на икономическо развитие, на навлизането на нови технологии и на иновационния потенциал на държавите от ЕС-27. В много случаи желаните икономически ефекти са постигнати, но с цената на неблагоприятни социални последици, главно в резултат на кратките срокове на осъществяване на реструктурирането.

16. Ако приемем, че процеси на реструктуриране възникват непрекъснато, трябва да се анализират онези процеси в държавите от ЕС-15, в които е използван методът на предвиждане, с цел да се идентифицират навреме предстоящите трудности и частично да се предотвратят или сведат до минимум негативните последици от реструктурирането.

17. Успехът на реструктурирането и по-специално предвиждането на промените зависи до голяма степен от диалога между предприятията, третия сектор, работниците и техните организации (например профсъюзите), местните и регионални власти, висшите учебни заведения и научноизследователските институти, както и административни институции, като например, агенциите за регионално развитие. Ефективността на този диалог е от решаващо значение за ефекта от реструктурирането и за неговия успех.

18. В този процес се отрежда особена роля на регионалните и местни власти. Те могат да участват в предстоящо реструктуриране по три начина:

- укрепване и, при необходимост, диверсифициране на местната икономическа и социална база, както и на инфраструктурата,
- предприемане на действия за задържането на основните работодатели и засилване на МСП като движеща сила за заетостта,
- повишаване на привлекателността на региона, града или общината.

Тези мерки, както и процесът на реструктуриране, изискват наличието на съответните статистически данни, информационна база, както и на специална стратегия за събиране на информация и за нейното предоставяне на всички участници в процеса на реструктуриране.

19. Информационната политика трябва да се съобразява по-специално с МСП, които поради специфичните им структурни особености имат вероятно повече трудности в достъпа до информация, която би им позволила да предвидят пазарните промени.

20. Секторът на МСП се нуждае от специална защита, както по време на процеса на реструктуриране, така и през очаквания период на промените. Именно в тази фаза трябва да се действа най-активно, тъй като се засилват и развиват управленческите, организационните и стратегическите умения и способности, с които може да се поддържа растежа на МСП, като се излиза от традиционната схема, съсредоточена върху семейните предприятия, и се създава модел за контрол и управление, съобразен с нивото на световната конкуренция. Анализираните примери показват, че стратегията на възлагане на поръчки на подизпъл-

нители най-често се оказва ефективна, но само в случаите, когато е било възможно да се надхвърлят обичайните пазарни отношения и да се установи основано на партньорство сътрудничество между предприятията или сътрудничество между дружества в мрежа, особено на регионално ниво.

Заклучения

21. Анализираните процеси на реструктуриране показват, че не съществува един единствен подход към този процес и че той зависи до голяма степен от следните фактори: териториално равнище (регион, град, община), отрасъл на икономиката, характер на региона, включително от гледна точка на неговото местоположение (периферни райони), вида земеползване (земеделие, лека или тежка промишленост) и степента на икономическо развитие на съответната държава, в която е разположен регионът, в който се извършва реструктурирането.

22. Едновременно с това, в процеса на реструктуриране следва да се даде тласък на процеса на модернизиране, който цели изграждането на икономика, насочена към бъдещето и основана на знания и иновации. Тази цел обаче може да се постигне само чрез увеличаване на инвестициите в човешки капитал чрез повишаване на нивото на образованието и обучението. За тази цел са необходими ефективни и продуктивни инвестиции в регионалния и съответно местния пазар на труда, които ще позволят да се предвидят икономическите и социални предизвикателства, породени от мащабното реструктуриране.

23. Разширяването и увеличаването на извършените инвестиции в човешки капитал и адаптирането на образованието и обучението към новите изисквания за професионална квалификация, продиктувани от реструктурирането, водят до допълнителни разходи, като чрез съответните инструменти следва да се гарантира, че те ще се поемат от предприятията, публичния сектор и заинтересованите страни. Следва особено да се насърчават всеобхватни стратегии за обучение, които осигуряват необходимата квалификация за икономика, основана на знания и иновации. Обменът на опит и партньорското сътрудничество между регионите и градовете в областта на образованието и обучението е задължително условие за успеха на реструктурирането.

24. Практиката показва, че мерките в областта на инвестициите в човешки капитал са от решаващо значение за реструктурирането и съживяването на градските и селските райони. Това е една от основните задачи на институциите, участващи в реструктурирането на местно ниво. Освен инициативите за насърчаване на професионалната и икономическа мобилност, от първостепенно значение за успеха на реструктурирането е гарантирането на баланс между предлагането и търсенето на местния пазар на труда. Мобилността на търсещите работа и на застрашените от безработица лица следва да се насърчава, най-вече в случая на нискоквалифицирани работници, чрез индивидуална помощ при търсене на работа, стаж и съответно чрез обучение, благодарение на които търсещите работа и застрашените от безработица лица могат да придобият онези квалификации, които се търсят на местния пазар на труда. Това е изключително важно за младежите, тъй като за тях е особено трудно да получат достъп до пазара на труда.

25. Дейностите за улесняване на прехода от образование към заетост в засегнатите от реструктурирането райони, се основават на принципите на Европейската младежка програма, която предвижда професионална ориентация, подпомагане при придобиването на допълнителни квалификации, както и достъп до подходящи курсове на обучение.

26. Подобни действия би трябвало да спомогнат за борбата с неблагоприятните тенденции в градските и селските райони, като например процеса на обезлюдяване на тези райони. Той представлява опасност, не само тъй като може да лиши селските местни общности от капацитета им да функционират като община, което ще доведе до загуба на културни ценности, традиции и местни характеристики, но и тъй като крие и опасност за хидрогеоложкото равновесие. На това развитие може да се противодейства най-добре и най-ефективно чрез мерки, които се финансират от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Интегриран подход към реструктуриране на селските райони гарантира (или следва да гарантира) минимално ниво на предлагане на услуги от общ икономически интерес, за да се привлекат предприятия и квалифицирани работници и да се спре обезлюдяването. При това следва с оглед на целесъобразността да се следи средствата от ЕФРР, ЕСФ и ЕЗФРСР да подкрепят иновационни мерки, а не да бъдат използвани за мерки, които биха имали ефект на запазване на съществуващото положение.

27. Важен инструмент за решаването на непосредствените проблеми, които могат да възникнат в резултат на реструктурирането, е Европейският фонд за адаптиране към глобализацията, който предлага краткосрочна помощ за райони, засегнати от причинената от глобализацията делокализация на икономическата дейност. Комитетът на регионите приветства създаването на този инструмент и препоръчва да се увеличи обемът му до 1 000 милиона EUR годишно. Комитетът на регионите очаква Първия годишен доклад за резултатите на Европейския фонд за адаптиране към глобализацията за 2007 г. (очаква се докладът да бъде публикуван през 2008 г.), за да анализира щателно въпроса дали критериите за намеса, определени от член 2 от Регламент 1927/2006/ЕО, позволяват целесъобразно разходване на средствата от Фонда и предлагат принос за бъдещи дискусии относно възможно преразглеждане на тези критерии.

28. В резултат на реструктурирането много райони са във все по-голяма степен зависими от туризма. В този случай интегрираният подход, при който се използват природните ресурси и културното наследство, е насочен към качеството, като главната цел е да се удовлетворят изискванията на клиента. Успехът на тези процеси зависи до голяма степен от развитието на комуникациите чрез свързване на засегнатите от реструктуриране райони с основните национални и европейски мрежи, както и от използването на нови технологии, включително и широколентов достъп до Интернет за комуникация, за да могат най-общо да се свързват и да общуват, и от подходящите мерки за образование и обучение.

29. При тези процеси следва главно да се акцентира именно върху културното богатство и природните ценности. Те често са основните преимущества в райони, засегнати от структурни

промени, особено в слабо населени периферни райони. Могат да доведат до динамичен растеж на туризма, който да се превърне в лост за местното развитие.

30. Около 60 % от населението на ЕС живее в градски райони с над 50 000 или повече жители. По-голямата част от работните места, предприятията, висшите учебни заведения и другите институции на обществения и икономически живот се намират в градове и градски райони. Тези райони предоставят множество възможности, но крият и опасности. С реструктурирането в европейските градове освен предприемането на мерки, насочени конкретно към икономиката, се цели също и цялостно съживяване на градските райони.

31. Практиката показва, че резултатите, очаквани от жителите и местните власти и предвидени от ЕС, могат да се постигнат само чрез всеобхватни стратегии за решаване на икономическите и социалните проблеми и проблемите на устройството на територията. По-лесно е да се намерят партньори за реструктурирането в градските райони, но само като се поддържат публично-частни партньорства и партньорства с третия сектор и се използват разнообразни източници на финансиране, ще бъде възможно успешното завършване на процеса на реструктуриране.

32. Градовете, които са успели да запазят водещата си роля в съответния регион заради своята големина или история, са възприели в рамките на реструктурирането стратегия на обновяването като движеща сила за региона. Благодарение на своята позиция те могат да подкрепят реструктурирането на целия регион, както чрез преки партньорства, така и чрез институциите със седалище в съответния град.

33. Действията за засилване на конкурентоспособността, както и за насърчване на предприемаческия дух, на иновациите и на развитието на услугите, са позволили задържането или привличането в региона на висококвалифицирани работници. Това води до значително разширяване на гамата от услуги и повишаване качеството на предлаганите на населението услуги. Подходящото планиране, проектиране и поддръжка на градските пространства доведе до намаляване на престъпността в градовете, в резултат на което улиците, парковете и детските площадки станаха по-привлекателни. Висококачествената градска среда е необходимо условие за ефективността на реструктурирането, тъй като трябва да се предложи привлекателно място за работа, живот и инвестиране.

34. Практиката показва, че онези градове, които са избрали стратегията на създаване на „кълъстери“, са успели значително да повишат своята конкурентоспособност. Отношенията между градските и селски райони следва да се поддържат на съответното ниво, като се създадат равни условия за развитие, чрез които да се намалят разликите между градските и селските райони.

35. Мрежите, които обединяват райони със сходни характеристики на структурните промени (напр. мрежи от периферни или планински райони), следва да осигурят наблюдението на диверсифициран подход към реструктурирането на регионално и местно ниво.

36. Важно е също така на заинтересованите страни, т.е. на партньорите, участващи в реструктурирането, да се осигури по-добър достъп до източници на финансиране. Освен субсидиите и средствата от съответните фондове на ЕС, те трябва да разполагат и с финансови инструменти като банкови гаранции, съвместни гаранции, заеми и микрокредити. В това отношение Европейската инвестиционна банка и Европейският инвестиционен фонд играят важна роля.

37. Не съществува единен модел, чрез който да се гарантира успешното завършване на реструктурирането. Въпреки различията в процесите на реструктуриране, все пак е възможно да се идентифицират редица фактори, които са характерни за успешните структурни промени:

- постоянно наблюдение на икономическите процеси за предвиждане на по-ранен етап на реструктурирането;
- предвиждането не може да се ограничава само до прогнозиране, а следва да създаде вероятни сценарии, които да послужат за подготовка на тяхното прилагане;
- съществуването на структуриран диалог с обществеността и гражданите, като например обменът на информация между участниците в процеса на реструктуриране;
- съществуването на структури, които свързват висшите учебни заведения, научно-изследователските институти, индустрията, както и административните власти на всички нива;
- наличието на леснодостъпни структури с високо качество в областта на образованието и обучението;
- периодично извършвана публична оценка на качеството, ефективността и резултатите от извършените дейности;
- наличие на диверсифицирани източници на финансиране на процесите на реструктуриране, обхващащи всички участници, и на изискване за ефективното им използване;
- способността на един регион или град да провежда териториална политика, която да позволи на стопанските субекти да продължат производството на стоки, предоставянето на услуги и тяхната дистрибуция;
- осъзнаването от местната общност на необходимостта от постоянни промени, което намира израз в регионалната, съответно местна идентичност. То осигурява интегриран подход за устойчиво развитие от икономическа, социална и екологична гледна точка и се превръща в допълнителен фактор за привличане на нови инвестиции.
- силно проактивно отношение от страна на регионалните и местни власти, подкрепяно от лидерски умения и наличие на инструменти в областта на конкуренцията и финансирането;
- цялостен, създаден на местно ниво и адаптиран към местната действителност проект, който да съдържа различни аспекти в зависимост от случая: икономическо развитие, образование, социална интеграция, култура, териториално устройство и др.

Препоръки на Комитета на регионите

38. От съществено значение е Европейската комисия да признае, че процесите на реструктуриране в градовете и

регионите са понастоящем постоянно явление, което съпровожда нашия икономически и социален живот.

39. Комитетът настоятелно приканва регионалните и местни власти да разработят за собствените си региони ефективни действия за предвиждане, които да позволят наблюдение на икономическите тенденции, да подпомагат съществуващата икономика и да включат действията им в тази насока в единна регионална, съответно местна стратегия, въз основа на широкообхватни проекти, насочени както към регионите, така и към градовете.

40. Във връзка с това Комитетът на регионите препоръчва изграждането на система за постоянно наблюдение на тези процеси в целия ЕС, което да се извършва от органи, независими от участниците в тях, и в която са включени по географски и отраслов признак предприятия, социални партньори и населението на съответните регионални и местни единици. Тази система следва да включва анализ на социално-икономическите промени на национално, регионално и местно ниво, като отчита селските, периферните и планинските райони и анализира икономическите тенденции на пазара на труда.

41. Комитетът препоръчва публикуването на най-добрите практики, които са се утвърдили в реструктурирането, за да се възползват от тях и други региони и градове в ЕС. Подобни публикации следва да са групирани според категориите на регионите, в които се наблюдават сходни черти на структурните промени (земелски региони, периферни райони, региони с лека или тежка промишленост, минна промишленост текстилна промишленост, градски райони).

42. Европейският съюз и държавите-членки следва да поощряват създаването на партньорства на местно и регионално ниво между административните органи, стопанските субекти и социалните партньори и по този начин да стимулират сътрудничеството за местното развитие в един глобализиращ се свят. Това може значително да улесни предвиждането на процесите на реструктуриране.

43. Призовава Европейската комисия и държавите-членки да обърнат специално внимание на гъвкавостта на механизмите за финансиране на ЕС, и по-специално на Европейския социален фонд, за да се гарантират налични средства, позволяващи да се реагира бързо на възникващи внезапно, непредвидени ситуации. В такива случаи съществува неотложна необходимост от финансиране на инкубатори, дейности за наемане на работа, помощ и консултации при започване на бизнес и конкретно насочено обучение. Възможността лицата, които губят работата си вследствие на реструктуриране, да намерят работа, е най-голяма през първите три месеца и намалява значително впоследствие. Механизмите за прилагане на различните инструменти на ниво ЕС следва да взимат предвид необходимостта от реагиране спрямо тези проблеми. Мерките за бърза реакция на трудностите, които могат да възникнат вследствие на реструктурирането, следва да включват също помощ за покриване на непосредствените социални нужди на засегнатите лица (жилище, здравни услуги, получаване на консултации и др.). Лицата, засегнати от реструктурирането, се нуждаят от социална подкрепа, за да могат да започнат нови дейности и да се адаптират към реструктурирането.

44. Комитетът препоръчва да се извлече полза от граничното положение на един регион или град в процеса на преструктуриране. Призовава за тази цел да бъдат премахнати всички процедурни пречки, които възпрепятстват мобилността на работна ръка и на капитали и затрудняват преструктурирането.

45. Препоръчва Европейската комисия, в рамките на възможностите на структурните фондове на ЕС, да възприеме интегриран подход за финансово подпомагане на процесите на преструктуриране със средства на Общността, което ще позволи решаването не само на икономическите проблеми, но и социалните и обществени трудности при едновременното осъществяване на политиките на Общността.

46. Призовава държавите-членки да отстраняват пречки от правен и друг характер, които затрудняват изграждането на публично-частни партньорства (ПЧП), които могат активно и успешно да подпомогнат процесите на преструктуриране.

47. Призовава Европейската комисия и другите институции, които осигуряват съвместно финансиране на процесите на преструктуриране, да засилят контрола по отношение на целесъобразността на изразходваните финансови средства, особено в областта на така наречените „меки“ проекти, финансирани със средства от ЕСФ.

48. Настоява Европейският съюз да вземе под внимание в настоящите си политики и при изготвянето на нови политики аспектите, свързани с процесите на преструктуриране от момента на предвиждане на структурна промяна до нейното осъществяване.

49. Призовава държавите-членки да предвидят финансови инструменти, съвместими с правото на ЕС, за участниците в процесите на преструктуриране, особено в периферните региони, в които съществува опасност от загуба на културно наследство или на местна, съответно, регионална идентичност, както и там, където секторът на МСП, когато е в процес на преструктуриране, изпитва конкретни затруднения в това отношение.

50. Очаква да бъде консултиран от Комисията, когато насоките на Общността относно държавните помощи за спасяването и преструктурирането на предприятия в затруднено икономическо положение, чийто срок изтича през м. октомври 2009 г., ще трябва да бъдат преразгледани през 2007/2008 г.

51. По-специално препоръчва държавите-членки и всички участници в преструктурирането да гарантират съхраняването на местните традиции и култура, тъй като те могат да изиграят важна роля при настоящи или бъдещи структурни промени.

52. Препоръчва да се използва новата инициатива на Европейската комисия „Региони за икономическа промяна“ и възникващите в рамките на тази инициатива мрежи на градове и региони, с финансовата помощ на Европейския фонд за регионално развитие, за предвиждане на процесите на преструктуриране и разпространяване на най-добрите практики, които са се утвърдили при адаптирането на регионите и градовете към промените, свързани с глобализацията.

53. Препоръчва Комисията да проявява особена бдителност по отношение на прилагането на регионални стимули при операциите по делокализация.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Приложение 1

Кратко представяне на примерите за реструктуриране на градове и региони

Това, което първоначално изглеждаше като временна криза на адаптация през 70-те и 80-те години, се оказва на практика повтарящ се елемент на социално-икономическия живот в съвременна Европа. Той възприема формата на постоянно адаптиране на предприятията и тяхната среда към променящите се изисквания на пазара, с други думи постоянен процес на реструктуриране. За целите на изготвеното по искане на Европейската комисия становище относно „Процесите на реструктуриране в регионите и градовете на ЕС“ беше анализирана информация за протичането на този процес, която беше предадена на Комитета, заедно с друга съдържаща се в редица документи информация. Въз основа на тях в становището се излагат заключения и препоръки.

Шотландия (Великобритания) — Пример за успешно утвърждаване на световния пазар

В периода 2002-2006 г. броят на заетите в промишлеността намаля от 276 000 на 227 000 и продукцията за износ спадна на 36 %. Повечето фирми изнесоха производството си в новите държави-членки на ЕС или в Индия и Китай. Актуалният план за икономическо развитие на Шотландия е насочен към гарантиране на продуктивността и конкурентоспособността си на световния пазар. С програмата „Партньорски действия за непрекъсната заетост“ Шотландия разработи инициатива, която предостави възможността на всеки един участник в публичния и частния сектор да предприеме активни мерки за предотвратяване на масови уволнения. Структурните промени представляват силен удар за шотландския пазар на труда, особено за промишлеността. Въпреки това увеличаването на заетостта в сектора на услугите и в деловите среди оказва такова въздействие, че Шотландия отчита най-високите нива на заетост в ЕС и броят на безработните отбелязва най-ниската си стойност от 30 години насам. Шотландските банки разшириха дейността си в чужбина, което засили тяхната конкурентоспособност.

Страната на баските (Испания) — Реструктуриране на един регион и неговите градове

През 80-те години започна спад в трите най-големи дотогава сектора, които са поддържали икономиката: корабостроенето, металургията и тежката промишленост. Баското правителство, работодателите и професионалните организации решиха да реструктурират и модернизират отраслите от промишлеността. Създават се 9 икономически клъстери, които генерират 45 % от БВП в региона на баските. Те и до днес дават нови импулси на икономиката. 20 години след началото на този процес регионът на баските днес се нарежда на трето място по БВП след региони в държави като Люксембург и Ирландия. Безработицата, която през 1990 г. възлизаше на 25 %, днес е 4,5 %. Инвестираха се много средства в иновационни сектори, като от тях 66 % са частни средства (в Испания те са средно 48 %, докато средната стойност за ЕС е 54 %). Структурните промени доведоха до обновяването на градовете на региона, включително и на столицата Билбао. Важна роля при решаването на този проблем изиграха културата и местната идентичност, тъй като те доведоха до значително одобрение на този процес сред обществеността.

Крит (Гърция) — от земеделие към туристическия сектор

Структурните промени в Крит, които са подпомагани с национални финансови средства и такива на ЕС, се основават върху сътрудничеството между предприятията и научноизследователските центрове (Университетът на Крит, Научноизследователският център в Ираклион). С това се цели преквалифициране на заетите от земеделието към икономически силния сектор на услугите. Тази цел беше постигната частично. Вероятно основната причина за това е, че решенията са били изготвяни на високо ниво и са имали вертикален характер. В резултат на това силните центрове станаха още по-силни, докато районите от вътрешността на острова почти не извлякоха полза, което доведе до увеличаване на пропастта между отделните райони, но без повишаване на конкурентоспособността.

Tavira (Португалия)

Реструктурирането се основава на възстановяване, с цел повишаване на туристическата атрактивност и увеличаване на инвестициите в сектора, които да подсилят средства за съхраняване на историческото и архитектурно наследство и което от своя страна благоприятства туризма и привлича частен капитал. Средствата за това се осигуряват от фондовете PITER, URBAN, INTERREG и ProAlgarve.

Региони в Австрия

В центъра на реструктурирането стои преобразуването на икономиката, концентрирана само върху един единствен сектор, в такава с диверсифицирана структура на промишлеността, базираща се на проекти за научноизследователска и развойна дейност, както и на туристическия сектор и сектора на бизнес услугите. Този процес се подпомага активно чрез непрестанното увеличаване на възможностите за професионално образование и обучение.

Porto (Португалия)

Необходимостта от наскоро започнатото реструктуриране беше породена от факта, че различни административни органи и предприятия напуснаха града и се преместиха в столицата, от негативното демографско развитие и от спада в традиционната търговия на дребно в резултат на изграждането на хипермаркети. Целта на реструктурирането е съживяване на центъра на града, активизиране на културната дейност и обновяване на сградния фонд. През 2004 г. се предприема инициативата PortoVivo, която цели да привлече частни средства в града. Продължителността на този план за реструктуриране и съживяване е 20 години. За това време се предвижда да бъдат възстановени повече от 5 000 сгради, което от една страна би довело до спасяването на ценно културно-историческо наследство, а от друга — до изграждането на сектор на услугите и свързаното с него създаване на нови работни места.

Liberec (Чешка република)

Преструктурирането, благоприятствано от смяната в политическата система, има за цел да приведе икономиката в съответствие със стандартите на ЕС. Необходимите за това средства идват до голяма степен от държавния бюджет и бюджета на региона, както и от фондове на ЕС. Чрез преструктурирането се подпомагат секторът на МСП и създаването на ПЧП. Основните проблеми се състоят в задлъжнялостта и състоянието на държавните финанси.

Вроцлав (Полша)

През изминалите 17 години градът подобри не само икономическия си живот, а и външния си облик. Голям принос за съживяването на центъра на града и на отделни други негови части имат частните инвеститори. Бяха открити нови хотели и ресторанти. Откритият подход на градската управа, сътрудничеството с градовете-партньори, региона и правителството, както и сътрудничеството между града и околните общини, доведоха до създаването на нови промишлени отрасли около града. Възникна Вроцлавският технологичен парк, а от висшите учебни заведения в града и индустрията бяха подети много инициативи в областта на научноизследователската и развойна дейност. През този период безработицата спадна от 18 % на 6 %. Въпреки това се констатира и негативни последици, като повишаване на цената на живота в града, преди всичко цените на недвижимите имоти, които нараснаха главоломно с около 400 %.

Становище на Комитета на регионите относно „Пакет от мерки за по-добро законотворчество 2005 г. и 2006 г.“

(2007/C 305/08)

Комитетът на регионите,

- смята, че е задължително да се засили действието на Европейския съюз, на държавите-членки и на регионалните и местни органи на управление чрез реално партньорство, с цел то да стане по-ефективно и да може да посрещне икономическите, социални, екологични и демократични предизвикателства, с които Европа се сблъсква, и това да става при спазване на правомощията на органите на властта на различни нива;
- смята подобряването на нормативната среда, опростяването на достиженията на правото на ЕС, прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и засилването на методите за консултиране и за оценка на въздействието като приоритетни за насърчаването на реално управление на различните нива в рамките на ЕС;
- изразява съжаление, че рядко се срещат препратки относно местното и регионално измерение в пакета от мерки „по-добро законотворчество“, докато Бялата книга, приета през 2001 г., относно европейското управление подчертава необходимостта от изграждане на по-добро партньорство между различните равнища на властта, като се има предвид, че местните и регионални органи на управление на практика прилагат в по-голямата му част, а дори и въвеждат съгласно техните правомощия, европейското законодателство;
- изразява желание институционалният регламент в рамките на настоящата МПК да запази разпоредбите, предвидени в договора за създаване на Конституция за Европа относно местните и регионални органи на управление и Комитета на регионите и по-специално онези от тях, които се отнасят до прилагането и наблюдението на принципите на пропорционалност и субсидиарност;
- подкрепя инициативата на Европейската комисия националните и регионални парламенти да изградят във възможно най-кратки срокове механизъм за наблюдение на принципа на субсидиарност, който ще позволи законодателните инициативи на ЕС да бъдат подложени на изчерпателен анализ на много ранен етап от законодателния процес;
- въпреки че се застъпва за засилване на дейността му по отношение на оценката на въздействието на европейските политики върху териториите, предлага в услуга на Европейската комисия опита си при извършването на оценки за въздействие за всяко ново законодателно предложение, имащо местно и регионално въздействие;
- изразява желание инициативата „по-доброто законотворчество“ да бъде придружена от пакет от адекватни информационни и комуникационни мерки по отношение на прилагащите на практика европейското законодателство, а именно местните и регионалните органи на управление в по-голямата част от случаите, и бенефициерите на общностното законодателство, по-точно европейските граждани.

Оправни документи

Доклад „по-доброто законотворчество“ 2005 г.

COM(2006) 289 окончателен; SEC(2006) 289

Стратегически преглед на програмата „по-доброто законотворчество“ в Европейския съюз

COM(2006) 689 окончателен

Работен документ на Комисията: Първи доклад относно прилагането на стратегията за опростяване на нормативната уредба

COM(2006) 690 окончателен

Работен документ на Комисията: Изчисляване на административните разходи и намаляване на административните тежести в Европейския съюз

COM(2006) 691 окончателен

Програма за действие за намаляване на административния товар в Европейския съюз

COM(2007) 23 окончателен; SEC(2007) 84; SEC(2007) 85

Доклад „По-добро законотворчество — 2006 г.“

COM(2007) 286 окончателен; SEC(2007) 737

Докладчик: г-н VAN DEN BRANDE, член на фламандския парламент (BE/ЕНП)

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

Общи препоръки

1. смята, че е задължително да се засили действието на Европейския съюз, на държавите-членки и на регионалните и местни органи на управление чрез реално партньорство, с цел то да стане по-ефективно и да може да посрещне икономическите, социални, екологични и демократични предизвикателства, с които Европа се сблъсква, и това да става при спазване на правомощията на органите на властта на различни нива;

2. смята подобряването на нормативната среда, опростяването на достиженията на правото на ЕС, прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и засилването на методите за консултиране и за оценка на въздействието като приоритетни за насърчаването на реално управление на различните нива в рамките на ЕС;

3. подчертава, че в контекста на кодифицирането и на преразглеждането на законодателните предложения на Комисията „по-доброто законотворчество“ не бива задължително да означава „по-малко законотворчество“, като всяко оттегляне на законодателни инициативи от страна на Комисията би следвало да е обосновано с ясна оценка на реалната европейска добавена стойност на определено законодателно предложение; настоятелно приканва Европейската комисия да изиграе изцяло своята роля на двигател в рамките на процеса на европейска интеграция и припомня, че една дългосрочна адекватна политическа визия, изразяваща се в адекватно политическо действие, е предпоставка за „по-доброто законотворчество“ и „по-добрата нормативна уредба“;

4. подкрепя Европейската комисия в усилията, които тя полага за „по-доброто законотворчество“, като винаги, когато принципът на субсидиарност го налага, оттегля законодателни предложения в процес на разглеждане и я приканва да продължи в тази насока;

5. изразява съжаление, че рядко се срещат препратки относно местното и регионално измерение в пакета от мерки „по-доброто законотворчество“, докато Бялата книга, приета през 2001 г., относно европейското управление, подчертава необходимостта от изграждане на по-добро партньорство между различните равнища на властта, като се има предвид, че местните и регионални органи на управление на практика прилагат в по-голямата му част, а дори и въвеждат съгласно техните правомощия, европейското законодателство и следователно би трябвало да бъдат по-пълноценно привлечени в инициативата „по-доброто законотворчество“, именно чрез участието на Комитета в различните групи за междуинституционално сътрудничество;

6. желае местните органи на управление, регионалните парламенти и асамблеи, съгласно предоставените им правомощия, да бъдат привлечени в изготвянето и съставянето на общностното законодателство с цел да се засили демократичната легитимност на процеса на взимане на решения;

7. подкрепя приоритета, залегнал в работната програма на Европейската комисия за 2007 г., целящ подобряването на нормативната среда, с цел да обслужи, редом с останалите приоритети, целта на Лисабонската стратегия за конкурентни растеж, заетост и устойчиво развитие, а чрез нея за съдействие за подобряване на качеството на живот на европейските граждани;

8. приветства доклада „По-добро законотворчество — 2006 г.“, в който се вземат под внимание очакванията на Комитета по отношение на консултирането с него и участието му в пред-законодателния етап, по-специално във връзка със спазването на принципите на субсидиарност и пропорционалност в рамките на анализите на въздействието; въпреки това подчертава необходимостта в бъдеще да се увеличат тези усилия при координиране на различните нива на правомощия, комуникацията по процеса на взимане на решения в Общността и обхвата на законодателните действия на Общността и финансовото и административно въздействие върху местните и регионални органи на управление;

Прилагане на принципите на субсидиарност и пропорционалност

9. заявява отново своя ангажимент към конституционното измерение на принципите на субсидиарност и пропорционалност и подчертава важността да се гарантира на регионалните и местни органи на управление, както и на Комитета на регионите, при отсъствието на Конституция за Европа, във възможно най-кратки срокове, прилагане на Протоколите и на тяхното съдържание, относно ролята на националните парламенти в ЕС и прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност;

10. изразява желание институционалният регламент в рамките на настоящата МПК да запази разпоредбите, предвидени в договора за създаване на Конституция за Европа относно местните и регионални органи на управление и Комитета на регионите, и по-специално онези от тях, които се отнасят до прилагането и наблюдението на тези два принципа;

11. подчертава, че при настоящия договор принципите за субсидиарност и пропорционалност следва да бъдат лостове на управлението на различни нива, което означава, че отговорността при тяхното прилагане следва да бъде споделена, което от своя страна изисква установяване на истинска култура на субсидиарност в рамките на Европейския съюз;

12. приветства Берлинската декларация от 25 май 2007 г. по повод на 50-ата годишнина от подписването на Римските договори, в която се подчертава необходимостта да се разпределят задачите за изпълнение между Европейския съюз, държавите-членки и техните регионални и местни органи на управление и в резултат на това признава управлението на различни нива;

13. приканва останалите европейски институции редовно и систематично да отчитат местното и регионално измерение на принципите на субсидиарност и пропорционалност на всички етапи от законодателния процес;

14. желае във връзка с това да предложи опита си, и по-специално чрез мрежата за наблюдение на субсидиарността, съгласно заключенията и оценката на двата пилотни проекта, проведени съвсем наскоро;

15. горещо приканва регионалните парламенти да създадат парламентарни комисии, натоварени със задачата да осигурят контрол върху прилагането на принципа на субсидиарност, и които в последствие да се превърнат в привилегирани партньори в по-горе описаната мрежа;

16. приветства инициативата на Европейската комисия да съобщава непосредствено всяко ново законодателно предложение или консултативен документ на националните парламенти, както и да покани последните да споделят своите реакции, с цел подобряване на процеса на изготвяне на политиките в областта на принципите на субсидиарност и пропорционалност и на самото съдържание на предложението, и желае тази практика да се разпространи съгласно разпределението на правомощията в рамките на всяка държава-членка до законодателните органи на субнационално ниво;

17. призовава в държавите-членки, в които правомощията са разпределени между националните и регионални органи на управление, да бъде сключено вътрешно обвързващо спора-

зумение относно процедурите за следване в рамките на механизма за ранно известяване относно наблюдението и спазването на принципа на субсидиарност;

18. желае в допълнение Европейската комисия да създаде компютъризирана система, позволяваща на местните и регионални органи на управление да имат достъп до необходимата информация на всички етапи на законодателния процес;

19. подкрепя инициативата на Европейската комисия националните и регионални парламенти да изградят във възможно най-кратки срокове механизъм за наблюдение на принципа на субсидиарност, който ще позволи законодателните инициативи на ЕС да бъдат подложени на изчерпателен анализ на много ранен етап от законодателния процес; подчертава факта, че следва да се предвидят условия за сътрудничество с Комитета на регионите за създаване на подобен механизъм с цел да се използва в максимална степен съществуващото взаимодействие, като Комитетът заявява готовността си да сподели натрупания опит посредством мрежата си за наблюдение на субсидиарността.

Процес на консултиране и структуриран диалог

20. подчертава важността от консултациите с него в рамките на законодателния процес в качеството му на институционален представител на регионалните и местни органи на управление в Европейския съюз и институционален партньор на Европейската комисия; всяко засилване на тези консултации ще направи процеса по взимане на решенията по-открит, по-съпричастен, по-оперативен и по-демократичен, като ще доближи максимално европейските граждани до процеса на взимане на решенията;

21. заявява отново поетите ангажименти в рамките на протокола за сътрудничество, подписан през м. ноември 2005 г. с Европейската комисия, гласящ, че „в рамките на принципа за добро управление Комитетът трябва изцяло да играе ролята на посредник в диалога с асоциациите на местните и регионални органи на управление, като Комисията ще следи Комитетът да бъде изцяло интегриран в политическата подготовка на съвместните срещи“; освен това приветства факта, че от 2004 г. насам девет членове на Европейската комисия и близо 80 европейски и национални асоциации, представляващи регионалните и местни органи на управление, участват в структуриран диалог;

22. счита, че структурираният диалог с асоциациите на местните и регионални органи на управление е средство, което следва да се използва именно в етапа на подготовка на законодателната програма на Европейската комисия;

23. представя някои предложения за продължаване на дискусията между участниците в структурния диалог, целящи подобряване на условията за провеждането му и гарантиране на първоначалните цели, както и политическата и институционална роля на Комитета на регионите:

— да се организира сесия на структурирания диалог в подходящ момент от годината, така че асоциациите на регионалните и местни органи на управление и Комисията да могат да проведат състоятелна дискусия по работните приоритети, преди Комисията да приеме своята годишна програма за законодателна работа;

- годишната програма на структурирания диалог и дневният ред на заседанията да се изготвят в тясно сътрудничество с Комитета и европейските и националните асоциации на регионалните и местни органи на управление;
- да се разработи мрежа за връзка с регионалните и местни средства за масова информация в сътрудничество с асоциациите на регионалните и местни органи на управление;
- да се предвиди възможност за регионалните и местни органи на управление да изпращат писмено коментари и да предлагат теми, които ги касаят, в съответствие с дневния ред на Европейския съюз, както и да получават отговор по тях;
- след всяка среща да се изготвя протокол от компетентните служби на Европейската комисия;
- засилване на наблюдението на структурирания диалог чрез изготвяне на редовна оценка в тясно сътрудничество между Комитета и националните и европейски асоциации, които представляват регионалните и местни органи на управление;

24. би желал също така да му се възложи по-голяма отговорност при организиране на структурирания диалог, и да се постигне повече прозрачност по отношение на този процес;

25. припомня препоръките, направени в становището му относно годишния доклад „По-добро законотворчество — 2004 г.“, призоваващ към систематично консултиране с регионалните и местни органи на управление на най-ранен етап от изготвянето на европейското законодателство, и счита за необходимо да се осигури ефективността и отчитането на тези консултации;

По-добро въвеждане и прилагане на законодателството и политиките на Общността на местно и регионално ниво

26. припомня, че местните и регионални органи на управление в по-голямата си част са зависими от доброто или лошо въвеждане на законодателството на Общността на национално ниво; подчертава важноста на по-добрата координация между националното ниво и местните и регионални органи на управление;

27. припомня необходимостта от прилагането на практика на принципа на партньорство както по време на подготвителната фаза, така и във фазата на прилагането на законодателството и политиките на Общността;

28. припомня, че Европейската комисия лансира и разви идеята за тристранните договори и споразумения относно целите; припомня предложението си за преразглеждане на тези инструменти и на ясната база на резултатите, получени при експерименталната фаза, инициирана от Европейската комисия относно тристранните споразумения, предлага въвеждането на Европейски териториални пактове;

29. подчертава, че Европейските териториални пактове, подобно на европейските формирования за териториално сътрудничество, ще спомогнат за повишаване на териториалното единство и гъвкавостта на политиките със силно местно влияние благодарение на структурирано сътрудничество с различните нива на управление, за да се приложат съвместно поставените

цели на местно, регионално, национално и европейско ниво; използването на това средство продължава да бъде доброволно;

30. подчертава факта, че е невъзможно да се осъществи реално сътрудничество без финансовото участие на всяка страна по споразумението; предлага обсъждането на въпроса за финансирането на Европейските териториални пактове да се фокусира върху възможното взаимодействие, от една страна на европейско ниво, където са на лице бюджетни линии в засегнатите области и Структурните фондове, а от друга страна за местните, регионални и национални нива, където са предоставени съответните бюджетни линии; и това без да се създава допълнителен финансов инструмент за регионалната политика на Общността, нито да се търсят допълнителни финансови средства за тази цел;

31. смята за целесъобразно да се засилят консултациите между Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, Европейския парламент и Комитета на регионите относно определянето и прилагането на Европейските териториални пактове;

32. уверява Европейската комисия в своята воля за заемане на активна роля за насърчване на Европейските териториални пактове и превръщането им в надежден партньор за всички засегнати действащи лица;

33. приканва въпреки това за по-голяма подкрепа от страна на Европейската комисия на инициативите, произлизащи от местните и регионални органи на управление; в допълнение подчертава необходимостта да се обърне по-голямо внимание на съществуващите проекти, които могат да се изоставят поради пилотните проекти;

Оценка на въздействието и Изтерване на административните и финансови разходи

34. приветства предложението на Европейската комисия за създаване на независим комитет за оценка на въздействието под ръководството на Председателя с цел да се засили наблюдението, съгласно предложението, отправено в становището му относно „По-добро законотворчество — 2004 г.“;

35. настоява за засилване на ангажмента на Комитета на регионите в изготвянето на оценките за териториално въздействие на основните политики на Общността; подчертава също така определящата роля, която регионалните и местни органи на управление, при положение че бъдат правилно привлечени в изготвянето на законодателни актове, могат да изиграят за въвеждането и прилагането им;

36. подкрепя намирането на общ метод за оценка на въздействието, както и на обща методология за оценка на административните разходи, свързани с европейското законодателство; предлага методологията да бъде съобразена с нуждите на местното и регионално ниво с цел да се направи по-добре оценката на финансовите и административни разходи, които са за сметка на местните и регионални органи на управление, както и желае да бъде изцяло привлечен в междуинституционалното сътрудничество в тази област;

37. приветства програмата за действие за намаляване на административния товар в Европейския съюз, както и целта, предложена на Европейския съвет от 8 и 9 март 2007 г. за определяне на намаление с 25 % на административния товар, което да бъде постигнато от ЕС и държавите-членки през 2012 г.; въпреки това припомня необходимостта да се вземе предвид местното и регионално измерение, както и ролята на местните и регионални органи на управление при осъществяването на тази цел;

38. предлага, в духа на споразумението за сътрудничество от м. ноември 2005 г., да предостави своя опит в услуга на Европейската комисия, за да допринесе за изготвянето на анализ на въздействието относно всяко ново законодателно предложение, имащо голямо териториално въздействие;

39. поема ангажимент да проведе в тази насока пилотен проект в рамките на платформата за мониторинг на Лисабонската стратегия на Комитета на регионите с цел да допринесе от една страна за систематизирането на консултациите с регионалните и местни органи на управление относно подготвяното европейско законодателство, а от друга страна, за намиране на общ метод за анализ на въздействието, произтичащо от въпросното законодателство върху местните и регионални органи на управление; счита, че във връзка с това е подходящо и уместно, предвид ангажираността му към успеха на целите на Лисабонската стратегия, да бъде представен на Европейския съвет през пролетта;

Опростяване на законодателството на Общността, прозрачност и информираност

40. изразява отново искането си за включване на регионално измерение в националните планове за действие за опростяване на законодателството;

41. приветства инициативата на Комисията за насърчаване на прозрачността и припомня във връзка с това, че ако ЕС наистина желае да увеличи своята демократична легитимност, то тя следва да привлича повече регионалните и местни действащи лица в процеса на вземане на решения и в законодателния процес; в това отношение съжалева, че в тази инициатива не се споменава местното и регионално измерение и приканва Комисията да го вземе предвид в по-голяма степен;

42. изразява желание инициативата „по-доброто законотворчество“ да бъде придружена от пакет от адекватни информационни и комуникационни мерки по отношение на прилагашите на практика европейското законодателство, а именно местните и регионалните органи на управление в по-голямата част от случаите, и бенефициерите на общностното законодателство, по-точно европейските граждани; европейското законодателство не може да бъде правилно приложено, ако не бъде правилно разбрано от заинтересованите страни; това означава, че към усилията по приобщаване към процеса по изготвяне на законодателството трябва да се прибави и необходимостта от развиване на информацията и комуникацията;

43. във връзка с това обръща внимание на Европейската комисия върху необходимостта да се осигурява преди официалното начало на общностната законодателна фаза, в това число и на сезирането на Комитета на регионите, превод на всички официални езици на Европейския съюз на всички законодателни предложения, приети от нея;

44. подчертава, че мрежата му за наблюдение на субсидиарността има потенциал да се превърне в ефективно информационно и комуникационно средство в рамките на законодателния процес на Общността.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно „Прилагане на глобален подход към миграцията по отношение на южните морски граници на Европейския съюз и на Източните и югоизточните региони, граничещи с Европейския съюз“

(2007/C 305/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че европейската миграционна политика и управлението на външните граници на Европейския съюз съответно, са отговорност на Европейския съюз и на отделните държави-членки, които обаче трябва да работят съвместно според принципите на солидарността и взаимното доверие и при пълно зачитане на правата на човека и на европейската миграционна политика;
- смята, че местните и регионални власти се намират на предната линия по отношение на миграционната политика, както във връзка с проблемите, породени от незаконната миграция (приемане и управление на потоци от мигранти, незаконна заетост, престъпност и градска сигурност), така и във връзка с услугите, които местните власти са длъжни да предоставят на жителите (жилищно настаняване, здравеопазване, образование и т.н.);
- препоръчва предприемането на незабавни действия за хармонизиране на законодателството, за да се сложи край на трафика на хора и на престъпните организации, които се занимават с него;
- изтъква, че местните и регионални власти имат важна роля за насърчаването на сътрудничеството и програмите за побратимяване с техните партньори в съответните страни и припомня, че те могат да допринесат за децентрализираното сътрудничество с ноу-хау. Това следва да бъде системно отчитано при разработването на европейската миграционна политика;
- призовава Комисията да насърчи и да даде принос за набелязване на практически решения за укрепването на управлението на южните външни морски граници и подобряването на капацитета на Общността, на държавите-членки и местните и регионални власти за справяне с критични ситуации като масовия приток на незаконни имигранти;
- същевременно насърчава действащите лица на местно и регионално ниво да използват посредством проекти наличните средства и подчертава, че тези средства трябва да бъдат предоставени на разположение без по-нататъшно отлагане;
- препоръчва да се привлекат местните и регионалните власти и техните национални сдружения, по-специално в страните кандидатки, но също и в страните-партньори за по-тесно участие в инициативи на ЕС като обучение и туининг за служители от правоприлагащите органи, сътрудничество с FRONTEX, социалната закрила и обучението на служители по трудовоправни въпроси, рехабилитация на жертви на трафика на хора, събиране на данни и наблюдение на миграционните потоци.

Отправни документи

Глобалният подход към миграцията една година по-късно: към всеобхватна европейска миграционна политика

COM(2006) 735 окончателен

Укрепване на управлението на южните морски граници на Европейския съюз

COM(2006) 733 окончателен

Прилагане на Глобалния подход към миграцията за източните и югоизточни региони, съседни на Европейския съюз

COM(2007) 247 окончателен

Докладчик: г-н Ian MICALLEF (MT/ЕНП), съветник, общински съвет Gzira

Политически препоръки**КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ***Общи препоръки*

1. смята, че европейската миграционна политика и управлението на външните граници на Европейския съюз съответно, са отговорност на Европейския съюз и на отделните държави-членки, които обаче трябва да работят съвместно според принципите на солидарността и взаимното доверие и при пълно зачитане на правата на човека и на европейската миграционна политика;

2. подкрепя усилията на Европейския съюз, който от 1999 г. досега предприе поредица от инициативи, насочени към всеобхватна европейска миграционна политика, и насърчава Европейската комисия да продължи в тази насока, като подготвя пътя и за по-тясно сътрудничество и координиране между ЕС и трети страни; приветства, в частност, също и факта, че общата цел на подобна политика бе потвърдена отново в заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 юни 2007 г.;

3. смята, че местните и регионални власти се намират на предната линия по отношение на миграционната политика, както във връзка с проблемите, породени от незаконната миграция (приемане и управление на потоци от мигранти, незаконна заетост, престъпност и градска сигурност), така и във връзка с услугите, които местните власти са длъжни да предоставят на жителите (жилищно настаняване, здравеопазване, образование и т.н.);

4. подчертава важната роля на местните и регионални власти, както поради опита им, придобит в отношенията, които поддържат със страните на произход, така и поради мерките, които предприемат за интеграцията на мигрантите, главно в областта на здравеопазването, жилищното настаняване, образованието и заетостта;

5. приканва Комисията да предприеме, в сътрудничество с националните, регионалните и местни власти, кампании за повишаване на информираността и чувствителността на обществеността относно политиките на законна имиграция и положителното им въздействие, по-специално за разсейване на опасенията на обществеността. Същевременно приканва Комисията да подкрепи страните на произход да организират кампании за повишаване на информираността на обществеността, запознаване

с възможностите за законна миграция и подчертаване на рисковете, свързани с незаконната имиграция;

6. настоятелно приканва Европейската комисия да предложи механизми, които да гарантират, че узаконяването на статута на незаконните имигранти ще се извърши съгласувано, като част от общата система в областта на имиграцията и предоставянето на убежище; ето защо приветства предложението на Комисията през 2007 г. да публикува проучване на практиките за узаконяване на статута на незаконните имигранти и последствията в държавите-членки и за общините и регионите в тях;

7. подкрепя предложението на Комисията, което предвижда укрепване на капацитета на бъдещата Крайбрежна патрулна мрежа, в случай че държавите-членки в региона са изправени пред критична ситуация, като например масов приток на мигранти;

8. приветства решението на Европейския парламент за значително увеличаване на бюджета на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз (FRONTEX) и за одобряването на бюджета на Екипите за бързо реагиране по границите; препоръчва дейностите на екипите за бързо реагиране по границите да включват координиране между държавите-членки и останалите заинтересовани страни, включително комуникации с регионалните командни центрове по южните морски граници ⁽¹⁾, които се предлага да бъдат създадени, и регионалната администрация в силно засегнатите от притока на мигранти региони;

9. подкрепя предложението за създаване на група от експерти от администрациите на държавите-членки, които могат, с кратко предизвестие, да бъдат изпращани в други държави-членки, срещащи особено големи трудности предвид наличния им капацитет, за да съдействат за бързата първоначална оценка на отделни случаи в точката на пристигане, включително идентифицирането на лица, които да бъдат върнати в страната им на произход или на транзитно преминаване и последващото ефективно решаване на отделни случаи, включително оценката на здравословното състояние на имигрантите и бежанците, както и всяка свързана с подобна ситуация епидемиологична ситуация, и за справяне със специфичната ситуация, възникваща при непридружавани малолетни лица, както и при други уязвими групи;

⁽¹⁾ COM (2006) 733, т. 23.

10. препоръчва при създаването на групата от експерти от администрациите на държавите-членки да се отчитат възможно най-пълно нуждите на местните и регионални власти, да бъдат включвани, ако е необходимо, представители на местната и регионалната администрации от засегнатите райони или на националните или регионални сдружения, местните власти, както и да се предвиди възможност регионалната и местната администрация да поискат интервенция на подобни експерти на тяхната територия, тъй като пристигането на незаконни имигранти във всяка държава-членка има непосредствени последици за съответното място или регион;

11. изразява съгласие с предложението на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, според което споразуменията за партньорство в областта на миграцията и развитието задължават страни-партньори да признават принципите на демокрация и на правовата държава и да зачитат правата на човека;

12. препоръчва предприемането на незабавни действия за хармонизиране на законодателството, за да се сложи край на трафика на хора и на престъпните организации, които се занимават с него;

13. изразява съгласие с отправеното от Комисията към държавите-членки искане за бързо прилагане на вече договорените мерки и за допълването на действията на ЕС с техни инициативи;

14. подчертава, че местните и регионални власти трябва да се разглеждат като заинтересовани страни и да бъдат включвани във всички подобни инициативи за диалог със страните на произход и на транзитно преминаване, по-специално посредством Комитета на регионите;

15. подчертава значението на конференции като „Интегриране на градовете: европейски политики, местни практики“, организирана през 2006 г., за насърчаване на обмена на добри практики и укрепване на сътрудничеството между регионите и се надява да участва активно в следващи подобни издания и препоръчва ЕС да използва потенциала на регионите, разположени по морските му граници, които биха могли да бъдат платформа за развиването на взаимноизгодни отношения с трети страни;

16. изтъква, че местните и регионални власти имат важна роля за насърчаването на сътрудничеството и програмите за побратимяване с техните партньори в съответните страни, и припомня, че местните и регионални власти могат да допринесат за децентрализираното сътрудничество с ноу-хау и опит посредством услугите в областта на здравеопазването и образованието, градските услуги, териториалното икономическо развитие, заедно с осигуряването на институционална подкрепа за местното ръководство, опита в местната и регионална демокрация и функциониращи демократични институции. Това следва да бъде системно отчитано при разработването на европейската миграционна политика;

17. призовава Комисията да насърчи и да даде принос за набелязване на практически решения за укрепването на управлението на южните външни морски граници и подобряването на капацитета на Общността, на държавите-членки и на местните и регионални власти за справяне с критични ситуации като масовия приток на незаконни имигранти;

18. подчертава единодушния си призив от м. февруари 2007 г. (CdR 258/2006) ⁽²⁾ за създаването на агенция, която да се занимава конкретно с въпроса за незаконната миграция и търсене на убежище от граждани на трети страни и която да бъде със седалище в Малта;

19. призовава да се обърне специално внимание на регионите на Европейския съюз, разположени в Средиземноморския и Атлантическия райони, които са изправени пред особено голям приток на незаконни имигранти и страдат от липса на средства, за да се справят с големия брой имигранти с подобаващата степен на зачитане на достойнството на човека; необходими са незабавни и решителни действия на местно, регионално, национално и европейско ниво, за да се предотвратят нови трагични случаи сред незаконните мигранти, много от които намират смъртта си в опит да достигнат до бреговете на Европейския съюз, и да се избегнат отрицателните последици за сигурността и сближаването в целия ЕС. Ето защо изтъква необходимостта от краткосрочна политика за спешно и ефективно решаване на проблемите, свързани с притока на незаконни имигранти и призовава за неотложното създаване на финансов инструмент, насочен конкретно към регионите с най-висок процент имигранти и към транзитните райони, които трябва да посрещат големите вълни от незаконни мигранти;

20. подчертава се необходимостта държавите-членки да демонстрират солидарност на практика, като предприемат конкретни мерки за намаляване на натиска, оказван върху граничните държави и региони от непрекъснатите вълни от масов приток на мигранти, като позволят преместване и настаняване на такива мигранти на тяхна територия до вземането на окончателно решение по техния статут;

21. същевременно насърчава действащите лица на местно и регионално ниво да използват посредством проекти наличните средства, и по-специално Фонда за външните граници, Фонда за връщане, Европейския фонд за бежанци и Фонда за интеграция, и подчертава, че тези средства трябва да бъдат предоставени на разположение без по-нататъшно отлагане. КР отбелязва със загриженост, че тези фондове трябваше да са влезли в действие още през м. януари 2007 г., но Фондът за връщане няма да влезе в действие поне до 2008 г.;

22. призовава държавите-членки да включат, в съответствие с принципа на субсидиарността, местната и регионална власт в разработването на миграционните политики и изготвянето на националните планове за интеграция и заетост, които определят броя на чуждестранните работници, които да бъдат допуснати на тяхна територия; освен това смята, че местното и регионалното измерение трябва да намерят място в анализите, статистическите данни и докладите, въз основа на които се изготвят европейските имиграционни политики;

Относно отношенията с Африка

23. подкрепя подхода за засилване на диалога и сътрудничеството с Африка по въпросите, свързани с миграцията, като се обхване цялата гама от въпроси, свързани с миграцията, от законната и незаконната миграция до засилване на закрилата на бежанците, и използва по-добре връзките между миграционната политика и политиката в областта на развитието;

⁽²⁾ Становище на Комитета на регионите „Към бъдеща морска политика на европейския съюз“ (CdR 258/2006-DEVE-IV-010), прието с единодушие на 68-ата пленарна сесия, състояла се на 13 и 14 февруари 2007 г.

24. припомня, че по отношение на северноафриканските страни ще се търсят нови възможности за развитие като се насърчават и увеличават двустранните споразумения на регионално равнище в рамките на Европейската политика на съседство (ЕПС) и в рамките на Плана за действие за разширяване на съседските отношения между крайно отдалечените райони (КОР) и съседните страни от Субсахарска Африка, които отчитат въпросите, свързани с миграцията, но трябва да продължат усилията в рамките на Евро-средиземноморското партньорство EUROMED, както и по-нататъшното засилване на двустранното сътрудничество със средиземноморските партньори, включващо органите на местната и регионална власт;

25. подчертава, че в рамките на това двустранно сътрудничество използването на опита на някои региони е от особена важност, като крайно отдалечените райони, които поради специфичното си географско положение и доказан опит предоставят на Европейския съюз привилегировано поле за действие за сътрудничество със съседните страни;

26. подкрепя сътрудничеството между ЕС и Африка, определено в стратегията на ЕС за Африка, което е насочено основно към постигането на Целите на хилядолетието за насърчаване на устойчивото развитие, сигурността и доброто управление чрез непрестанен диалог със страните от АКТЬ, на основата на предвидената в член 13 от Споразумението от Котону програма;

27. отбелязва, че член 13 от Споразумението от Котону гласи, че „Всяка от държавите от АКТЬ приема завръщането и реадмисията на всички свои граждани, пребиваващи незаконно на територията на държава-членка на Европейския съюз, по искане на държавата-членка и без допълнителни формалности. За тази цел държавите от АКТЬ осигуряват на своите граждани съответните документи за самоличност“;

28. подчертава, че ЕС следва да насърчи прилагането на този член и да увеличи значително усилията си в посока задължаване на страните на произход да приемат обратно тези имигранти, които не отговарят на критериите за предоставяне на убежище и които въпреки това са избрали незаконното влизане;

29. взема под внимание предложението за създаване на платформи за миграцията и развитието, които да обединяват усилията на африканските страни, държавите-членки на ЕС и международни организации за по-ефективно управление на миграцията в интерес на всички; смята, че местните и регионални власти, и по-специално онези, които са пряко заинтересовани, би трябвало да участват, по възможност и чрез своите национални и регионални сдружения, в подобни платформи за сътрудничество на ниво диалог със страните от АКТЬ, тъй като това би било от полза за всички засегнати страни;

30. подкрепя инициативата на Комисията за насърчаване на инвестициите в трудоемки сектори в региони в Африка с висока изходяща миграция и приканва държавите-членки да дадат по-нататъшен принос, без да се забравя, че насърчаването на тези инвестиции не е възможно без адекватното участие на частните предприятия и поради това е нужно да се създадат инструменти за улесняването на тези инвестиции;

31. подкрепя предложението на Комисията за създаването на миграционни профили за всяка заинтересована развиваща се страна и на екипи за подкрепа на миграцията, съставени от експерти на държавите-членки, които могат да оказват необходи-

мата помощ на африканските държави при поискване, включително инициативи на Комисията за насърчаване на изграждането на панафриканска мрежа за „обсерватории“ на миграцията и/или научноизследователски институти по миграцията, но подчертава, че на органите на местната и регионална власт следва да бъде осигурен необходимият експертен опит и освен това подчертава, че експертите от регионите и градовете могат несъмнено да допринесат с добавена стойност към тези екипи;

32. подчертава, че местните и регионални администрации могат да допринесат при събирането на информацията, която ще бъде представена в Имиграционния интернет портал, Европейския интернет портал за професионална мобилност, мрежата EURES и в Европейския интернет портал за мобилност на изследователите, които, както беше посочено по-горе, следва да осигуряват на африканските страни информация за законните възможности за работа в Европа, включително посредством конкретни информационни кампании, а също и да улесняват управлението на сезонните работници, обмен на студенти и изследователи и други законни форми на движение на хора;

Относно борбата с нелегалната имиграция и засилване на мерките за интеграция

33. подкрепя предложението за ново законодателство, целящо налагането на санкции на лицата, наемащи незаконни имигранти на работа и инициативите, чрез които ЕВРОПОЛ ще обърне специално внимание на борбата с организираната незаконна имиграция и трафика на хора;

34. подчертава нуждата от полагането на еднакви усилия за приемането на всички необходими мерки, за да се сложи край на трафика на хора и да се спрат лицата и/или престъпните организации, които го осъществяват, както и да се води борба със сивата икономика, която го прави възможен;

35. подкрепя Комисията в усилията по укрепването на дейността ѝ, свързана с мерките в областта на миграцията, за създаването на инструменти, които да позволят по-широкото участие на различните заинтересовани страни, включително и самите мигранти, като по този начин се насърчи ефективна стратегия за интеграция; смята, че органите на местното и регионалното управление трябва да се разглеждат като заинтересовани страни и да участват във всички подобни инициативи за диалог;

36. отбелязва, че инструментите ще включват: а) създаването на платформа за интеграция, където съответните партньори могат редовно да обменят мнения; б) консолидирането на ролята на органите на местната власт и в) създаването на Интернет страница, посветена на интеграцията и нови издания на Ръководството за интеграция и Годишния доклад за миграция и интеграция;

Относно Frontex

37. препоръчва да се приложи член 7 от Регламент (ЕО) № 2007/2004 относно създаването на Frontex, тъй като това представлява важна мярка на солидарност между държавите-членки чрез доброволното обединяване и съвместна употреба на техническото оборудване на държавите-членки под ръководството на агенцията, което може да бъде предоставено на разположение на дадена държава-членка при поискване, в съответствие с изготвена от Frontex оценка на нуждите и риска;

38. отбелязва, че за да може Frontex да изготви целенасочен и общ анализ на риска, с оглед на предотвратяването и управлението на критични ситуации, агенцията ще има нужда от достъп до информацията, събрана от служителите за връзка по въпросите на имиграцията на държавите-членки;

39. подкрепя предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 377/2004 относно създаването на мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията, за да се осигури достъп на Frontex до информацията и участието на агенцията в заседанията, организирани в рамките на мрежата, тъй като тази информация представлява полезно средство и подобен достъп до информация се подкрепя от Комитета;

40. подчертава, че Комисията следва да гарантира, че морските гранични патрули на Frontex, по-специално тези в близост до Канарските острови и в централната част на средиземноморския район, ще са оперативни през целия период на спокойни морски води, по-специално от средата на пролетта до началото на есента, за предотвратяването на по-нататъшни имиграционни потоци към държави-членки на ЕС;

41. насърчава Комисията да предложи мерки, които да ангажират северноафриканските държави да си съдействат за предотвратяване на трафика на хора по средиземноморските брегове на Европа. Въпреки това, най-добрият начин за постигане на дългосрочно решение представлява прилагането на политики за помощ за развитие в страните на произход;

Относно Източния и Югоизточния региони, граничещи с Европейския съюз

42. отбелязва, че ключовата цел при прилагането на Глобалния подход за източните и югоизточни региони, съседни на Европейския съюз, е необходимостта да се поддържа съгласуваност на политиките и да се осигури взаимно допълване с текущия диалог и инициативите за сътрудничество по въпросите на миграцията и свързаните с нея области, които вече се реализират в цялостния контекст на външната политика на ЕС;

43. подкрепя становището на Комисията, че диалогът с властите в страните кандидатки и страните-партньори ще включва начина, по който въздействието на миграцията върху развитието може да спомогне за укрепване на стабилността и насърчаване на растежа в региона, включително подкрепата на

политики за предотвратяване на изтичането на мозъци, включително инвестиции в обучение и укрепване на капацитета за подобряване на условията на труд и увеличаване на възможностите за работа;

44. предлага да се работи в по-тясно сътрудничество с Конгреса на местните и регионални власти на Съвета на Европа по отношение на страните-членки на Съвета, за подобряване на капацитета на страните-партньори за третиране на незаконните мигранти в съответствие с международните стандарти и потребностите на жертвите на трафика на хора и други уязвими лица;

45. препоръчва да се привлекат местните и регионалните власти и техните национални сдружения, по-специално в страните кандидатки, но също и в страните-партньори, за по-тясно участие в инициативи на ЕС като обучение и туининг за служители от правоприлагащите органи, сътрудничество с FRONTEX, социалната закрила и обучението на служители по трудовоправни въпроси, рехабилитация на жертви на трафика на хора, събиране на данни и наблюдение на миграционните потоци;

46. приветства предложението FRONTEX да получи по-значима роля, включително за развитие на сътрудничеството с Русия, Украйна, Молдова, Грузия, Западните Балкани и азиатските страни, но подчертава, че тази агенция трябва най-напред да укрепи сегашните си дейности и анализа на риска, тъй като те започнаха на по-късен етап през годината и бяха прекъснати през лятото, когато притокът на незаконни имигранти в южния европейски регион е изключително висок;

47. подкрепя предложението за задълбочаване на всеобхватния диалог с Русия по всички свързани с миграцията въпроси, включително убежище, закрила на вътрешно разселени лица в съответствие с международните стандарти, борба срещу незаконната имиграция и трафика на хора, трудова миграция и всички свързани с тях социални аспекти на миграцията;

48. изтъква отново, че държавите, които са имали съмнения относно ефективността на подобни съвместни патрули, следва да бъдат по-склонни да заделят ресурси за FRONTEX, не само в духа на солидарно поделение на тежестта, но и в собствен интерес, тъй като незаконната имиграция е общоевропейски проблем, който засяга не само средиземноморските страни.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Положението на жените мигранти в Европейския съюз“

(2007/C 305/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че оптималното интегриране на мигрантите, като се има предвид и ролята им във възпитанието на децата, е решаващ фактор, който е от съществено значение за ефективното приобщаване на хората от второто и трето поколение със семейства от чуждестранен произход, като се има предвид ролята на жената в развитието на обществото;
- подчертава, че интеграцията предполага споделяне и спазване на основните задължения и права на личността, които са неразделна част от достиженията на европейското право;
- подчертава ключовата роля, която играят публичните услуги, най-вече на местно и регионално ниво и тяхната способност да създават мрежи между службите и местните общности, сдруженията на жените мигранти и доброволния сектор;
- изразява загриженост за ниския процент на успеваемост и напускане на училище от страна на момичетата от чуждестранен произход, които са поставяни в неблагоприятно положение, когато избират къде да учат и работят и понякога семействата им ги ограничават поради културни предразсъдъци или поради трудни икономически условия. Комитетът счита, че за да се гарантира, че момичетата (и момчетата) от имигрантски семейства ще се възползват от равните възможности в образователната система, е от съществено значение, родителите да бъдат запознати с нея и по този начин да добият възможност да направят информиран избор на вида образование за своите деца и преди всичко дъщери, който да е съобразен с техния индивидуален потенциал и с индивидуалните им предпочитания, отвъд стереотипите по полов признак. Комитетът счита, че е необходимо да се провеждат дейности по разясняване и приобщаване на всички участници, за да се гарантира истинско равенство на възможностите.

Докладчик: Г-жа Sonia MASINI, управител на провинция Reggio Emilia (IT/ПЕС)

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства факта, че Комисията поиска от него да изготви прогнозно становище по-специално във връзка с Европейската година на равните възможности за всички и с предстоящата Европейска година на межкултурния диалог през 2008 г.;

2. потвърждава отново необходимостта да се дефинира разбирема европейска политика в областта на имиграцията, която да предвижда координирани инструменти между държавите-членки и местните и регионални общности и последователни действия по отношение на законната миграция, както и да се благоприятства интегрирането на имигрантите, които спазват законите на приемащата държава, така и за да се засили борбата срещу незаконната имиграция и незаконното пребиваване;

3. напомня, че в съобщението на Комисията, озаглавено „Обща програма за интеграция“, се признава, че всяка инициатива следва да включва гледната точка на пола и да обръща специално внимание на младите мигранти и на децата;

4. подчертава, че оптималното интегриране на мигрантите, като се има предвид и ролята им във възпитанието на децата, е решаващ фактор, който е от съществено значение за ефективното приобщаване на хората от второто и трето поколение със семейства от чуждестранен произход, като се има предвид ролята на жената в развитието на обществото;

5. припомня, че в своето становище „План за действие относно законната имиграция“ е поставил ударение върху вниманието, което местните и регионалните власти обръщат на социалното измерение на пола, тъй като е необходимо да се вземат предвид дискриминацията въз основа на пола, етническия или географския произход, на която може да бъде подложена жената и другите причини за дискриминация, посочени в член 13 на Договора за ЕО;

6. напомня необходимостта да се гарантира ефективна правна защита срещу дискриминацията, да се разгледа бъдещи действия за допълване на сегашната законодателна рамка, да се включат принципите за недискриминация и за равни възможности в политиките на Съюза, да се насърчават иновациите и добрите практики, да се подобри разяснителната работа сред заинтересованите страни и населението на приемащата страна, както и сътрудничеството с тях, и да се води борба с дискриминацията и социалното изключване, на които са подложени много етнически групи;

7. припомня, че интегрирането е двупосочен процес, който включва приемните общности и жените мигранти, едновременно като отделни лица и като принадлежащи към своите национални общности; припомня освен това, че повишаването на информираността е необходимо както за мигрантите, така и за приемащите общности;

8. подчертава, че интегрирането предполага споделяне и спазване на задълженията и основните права на личността, които са неделима част от постиженията на правото на Европейската общност и са признати от Европейската конвенция за защита на

правата на човека, от общите конституционни традиции на държавите-членки, от Хартата на основните права на Европейския съюз и от Всеобщата декларация за правата на човека;

9. отбелязва, че по-специално по отношение на жените мигранти, могат да възникнат конфликтни ситуации между различни категории индивидуални права и правото на културна и религиозна идентичност и потвърждава, че последното трябва да бъде гарантирано, при условие че поведението, които се считат като израз на тази идентичност, не нарушават основните неотменими права и във всички случаи са плод на свободно и съзнателно направен от жените избор, без да е наложен от семейното обкръжение или от общността, към която принадлежат и/или от която произхождат;

10. констатира, че местните и регионални власти са придобили значителен опит в политиките по отношение на жените мигранти в областта на приема, посредничеството, достъпа до пазара на труда, социалната защита, както и в борбата с формите на експлоатация и насилие; този опит може да бъде изключително полезен при изготвяне на нови европейски стратегии и програми и че включването на дружествата на жени мигранти и на други представителки на съответните групи мигранти в един постоянен диалог с регионалните и местни власти, като имат представители в администрацията, е спешно необходимо, за да могат да се разработят успешни стратегии и програми;

11. призовава следователно, в съответствие с позицията на Европейския парламент, държавите-членки и Европейския съюз да подкрепят тези усилия, както във финансово отношение, така и с човешки ресурси, за обмен на информация и на добри практики;

12. приема с особено задоволство одобрението на рамковата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ и особено предвиждането на Фонд за интеграция, в чиито мерки следва да се вземат под внимание социалното измерение на пола и оптимално интегриране на жените, независимо от възрастта им, на младите хора и на децата на мигрантите;

13. потвърждава желанието, което изрази в своето становище относно „План за действие относно законната имиграция“, в управлението на Европейския фонд за интеграция да се вземат под внимание изискванията на местните и регионалните власти, които активно и конструктивно да участват в обсъждането на националните програми и на оперативните планове;

14. подчертава съществения принос на организирани общности на жените мигранти и на НПО;

15. подчертава важността на мерките, предприети съвместно със страните на произход за насърчаване на правата на жените и призовава Комисията и държавите-членки да подкрепят инициативи, осъществявани от местните и регионалните власти в сътрудничество с тези страни и съответните местни и регионални власти с цел да се установят подходящи показатели;

16. подчертава, че е много важно да се използва език, отразяващ равнопоставеността на половете;

Статистическа рамка

17. подчертава липсата на точни статистически данни за имиграцията в Европейския съюз и особено за незаконната имиграция и за всички нередности, свързани със трудовата заетост;

18. счита, че е особено важно процесът на събиране на данни да включва променливите по пол и да бъдат изработени незапълнителни показатели за неравнопоставеността на половете;

19. подчертава възможностите за анализи, предоставяни от изработените на регионално и местно ниво данни, необходими за осъществяването на децентрализираните политики и за гарантиране на ефективен подход към явлението „миграция“;

Социални и здравни услуги

20. констатира, че достъпът до социално-здравни услуги често е първият контакт на мигрантите със света на публичните служби и с правилата на приемното общество и счита, че е необходимо да се преодолеят появяващите се днес форми на дискриминация, за да се премахне неравнопоставеността в достъпа до здравеопазване;

21. подчертава необходимостта всички мигранти да имат достъп до здравни прегледи и мерки за превенция от страна на съответните служби; подчертава освен това необходимостта да се разработят и финансират подходящи социални и здравни програми, които въз основа на обективни изследвания, свързани със специфични здравни проблеми, да могат да противодействат на повтарящи се заболявания сред мигрантското население;

22. подчертава необходимостта от засилване на дейностите по подходящо информиране и здравна просвета на лицата от чуждестранен произход, в частност на жените, и счита за важно да се въведат форми на консултиране, които в по-голяма степен да са съобразени с индивидуалните и културни особености; във връзка с това следва да се обмислят инструменти като езиково и културно посредничество и диалог, не само с отделните хора и групи, но и със сдруженията. Зачитането на културното многообразие трябва да почива на основното право на здравеопазване и самоопределение на жената, по-специално по отношение на здравето и сексуалността;

23. подкрепя следователно въвеждането на целенасочени мерки във връзка с предоставянето на информация, превенцията, подкрепата и разясняването, за да се води борба с всички дискриминационни и/или унижаващи практики или традиции и да се използват предимствата на ефективни и качествени подходи, които, прилагани в различните европейски държави, както и на регионално и на местно ниво, имат главно превантивен и проактивен характер и целта им е да служат за мултидисциплинарен и транскултурен мост/диалог (например посреднически езиково-културни дейности, курсове за бъдещи майки, инициативи за обществено участие на жените мигранти, форми за транскултурна консултация и т.н.);

24. подчертава съществената роля, която играят по места публичните служби, в частност регионалните и местни власти (например в области като предоставянето на семейни консултанти) и способността им да създават мрежи между службите и в общността, със сдруженията на жените имигранти и доброволни сдружения, тоест с третия сектор;

25. счита, че е важно да се засили разпространението на добри практики в социалната област и в здравеопазването, като

се създаде съответният европейски регистър, в който биха могли да се вписват различните най-добри политики и практики, осъществени в тази област;

Образование, политики по отношение на младите хора и култура

26. подчертава, че младите поколения представляват решаващ фактор, от който зависи бъдещата интеграция, по-специално що се отнася до тяхната основна роля на посредник между приемното общество и семейството, към което принадлежат;

27. потвърждава отново необходимостта да се осъществяват конкретни и подходящи дейности за постигане на пълно интегриране на имигрантите в приемната образователна система (на първо място езиково обучение), особено в първоначалния период на техния престой;

28. напомня необходимостта да се разработят учебни програми, които отразяват многообразието;

29. припомня своята позиция, вече изразена в становището относно *План за действие относно законната миграция*, свързана с ниския процент на училищна успеваемост на имигрантите и на младите хора от чуждестранен произход в някои държави на ЕС, както и предложението за създаване на специфични финансови и политически инструменти за решаване на тези проблеми. Комитетът обръща особено внимание на необходимостта да се създадат условия всички млади хора да реализират своите стремежи и възможности и подчертава, че следва да бъде отделено особено внимание на успеха в училище и възможностите за образование на момичетата; установяването на тесни контакти между учители и родители, предоставянето на пълна информация за образователната система трябва да гарантират, че индивидуалният потенциал на момичетата ще се разкрие и ще бъде насърчаван съобразно техните желания и потребности;

30. обръща внимание на особеното положение на жените мигранти независимо от възрастта им, но по-специално на момичетата от чуждестранен произход, понякога раздвоавани между културната идентичност, предадена от семейството им и привлекателността на новата идентичност, която им предлага обществото, в което растат и подчертава, че те заслужават специално внимание, тъй като могат да бъдат една от истинските сили, на които може да се опре нова Европа;

31. изразява загриженост от ниския процент на успеваемост и на напускане на училището от страна на малките деца от чуждестранен произход, които са поставяни в неблагоприятно положение, когато избират къде да учат и работят и понякога биват ограничавани от собствените си семейства или поради трудни икономически условия. Комитетът счита, че за да се гарантира, че момичетата (и момчетата) от имигрантски семейства ще се възползват от равните възможности в образователната система, е от съществено значение родителите да бъдат запознати с нея и по този начин да добият възможност да направят информиран избор на вида образование за своите деца и преди всичко дъщеря, който да е съобразен с техния индивидуален потенциал и с индивидуалните им предпочитания, отвъд стереотипите по полов признак. Комитетът счита, освен това, че е необходимо да се провеждат дейности по разясняване и приобщаване на всички участници, за да се гарантира истинско равенство на възможностите;

32. подкрепя призива, който се съдържа в резолюцията на Европейския парламент относно имиграцията на жените, да се насърчава достъпът на младите мигранти до интегрираната програма за учене през целия живот (2007-2013 г.);

33. счита, че при изработването на политиките по отношение на младите хора, трябва да се развиват дейности, съобразени с културното многообразие и с пола на младите хора от чуждестранен произход, като се използва техният потенциал като източник за межкултурна медиация и се насърчава създаването на места за културен диалог и развитието на културата на сдружаване на жените;

34. подчертава до каква степен комуникацията, в частност чрез медиите, играе решаваща роля за интегрирането на жените мигранти и призовава за насърчаване на действия по отношение на медиите, за да се използва техният потенциал в тази област, за да се допълни недостатъчната информация, както в имигрантските, така и в приемните общности и да се преодолеят негативните стереотипи и предразсъдъци;

35. потвърждава отново изразения в това отношение интерес в становището си относно съобщението „Обща програма за интеграция“ към различни форми на сътрудничество с медиите (чрез насърчаване на доброволни кодекси за поведение за журналистите);

Икономическо интегриране

36. потвърждава отново необходимостта от насърчаване на достъпа на жените мигранти до заетост и до професионално обучение, по-специално чрез положителни мерки за борба с дискриминацията и за премахване на пречките, които препятстват постигането на равни възможности;

37. отбелязва факта, че жените мигранти често се използват за неквалифицирана и нископлатена временна работа в сивата икономика или в извършването на нерегистрирани дейности и в тази връзка би желал Комисията да извърши проучване на тези въпроси и да направи предложения за това как да бъдат преодолен;

38. подчертава важноста на действията, насочени към признаване на професионалните квалификации или професионалния опит и документите за образование, получени от жените в тяхната страна на произход;

39. потвърждава своята подкрепа за намерението на Комисията да изработи обща рамкова директива за правата на гражданите от трети страни, наети законно на работа в държавите-членки на ЕС и да реши в този контекст проблема с признаването на дипломите и професионалните квалификации;

40. констатира, по-специално, че в някои държави-членки жените имигранти често се използват за извършване на дейности, свързани с домашни грижи и помощ и че това променя условията за социално подпомагане в Европа и призовава Комисията да проучи това явление и да предвиди изработване на конкретни инструменти;

41. подчертава, че е необходимо да се насърчава и в икономическата област самостоятелността и предприемчивостта на

жените, както в страните на произход, така и в приемната страна чрез специални мерки, като например микрокредитирането;

42. приема положително вниманието, което се обръща във второто издание на *Наръчник по интеграция* на дейностите за подкрепа на предприемчивостта на имигрантите; смята, че този вид дейност е от съществено значение, за да се допринесе за истинската самостоятелност на жените и призовава Комисията да подкрепя такива инициативи, по-специално по отношение на професионалното и езиковото обучение в страните на произход;

43. подчертава особените проблеми, с които са принудени да се сблъскват работничките имигранти, които имат деца и необходимостта, произтичаща от това от действия, целящи да улесняват съчетаването на професионалния със семейния живот. Комитетът подчертава, че са осъществени важни инициативи на регионално и местно ниво, по-специално в сътрудничество със сдружения на жените или с доброволни сдружения и призовава Комисията да подкрепя подобни инициативи;

44. отбелязва, че в много случаи практическото осъществяване на правата на жените се сблъсква със сериозни трудности, които те срещат във връзка с транспорта и мобилността, както и във връзка с културните напеси на общността на произход и призовава Комисията и държавите-членки да подкрепят независимостта по отношение на транспорта (например под формата на шофьорски курсове за получаване на свидетелство за управление на МПС);

45. отбелязва, че недекларираният труд насърчава експлоатацията на жените и подкрепя действията, насочени към борба срещу този вид труд и към връщането му в официалната икономика;

46. подчертава необходимостта да се предвидят подходящи мерки за борба срещу незаконното полагане на труд, отнасяйки се с жертвите на такива ситуации справедливо, и взема под внимание изготвеното от Комисията предложение за директива, чиято цел е хармонизиране на санкциите срещу работодателите, които наемат на работа незаконно пребиваващи имигранти (жени и мъже) или незаконно наемат на работа законно пребиваващи имигранти (жени и мъже);

47. припомня своя призив, отправен към Комисията и държавите-членки в становището си относно *План за действие относно законната имиграция*, да бъдат предприети мерки за улесняване на изпращането от страна на имигрантите на пари и насърчаването на превръщането на тези пари в продуктивни инвестиции в страните на произход;

Защита срещу формите на принуда и права за участие

48. отбелязва, че част от жените имигранти могат да бъдат особено изложени на различни форми на експлоатация, на нарушаване на основните им права, на физически и психически тормоз и счита, в съответствие с Европейския парламент, че такива практики не могат по никакъв начин да бъдат оправдавани нито толерирани въз основа на какъвто и да е културен или религиозен мотив;

49. присъединява се към призива, отправен от Европейския парламент към държавите-членки, незабавно да се противопоставят и борят ефективно срещу всяка форма на насилие по отношение на жените, в съответствие с националните законодателства, с международните стандарти и със стандартите на Европейския съюз и смята за особено важно предоставянето на пълна информация за тези предписания и разпоредби, за да могат жените и мъжете мигранти също да са запознати с тях;

50. призовава Комисията да подкрепи тези мерки и усилията, полагани от местните и регионалните власти;

51. отбелязва особено разпространение на явлението „домашно насилие“ и призовава Комисията да проучи въвеждането на ефективни мерки за предотвратяването му и спешно да предвиди мерки, които да бъдат включени в законодателството на ЕС. Престъпленията на честта са специфична форма на насилие в семейството, на която трябва да се обърне особено внимание;

52. подчертава, че браковете (или фактическото съжителство) между лица от различни националности, от една страна са израз на правото на гражданство, а от друга, че могат да бъдат „лаборатории“ за позитивно интегриране между различни култури. Комитетът подчертава в същото време, че тъй като трябва да се гарантират основните права на жените и на непълнолетните деца, е необходимо да се абстрахираме от съществуването на законодателна реципрочност;

53. отбелязва, че събирането на семействата става все по-важна и положителна реалност за подобряване на интегрирането и е от съществено значение за защитата на правото на семеен живот; изразява съгласие с Европейския парламент, че

Директива 2003/86/ЕО все още не се прилага по задоволителен начин от всички държави-членки;

54. подчертава, че събирането на семействата, трябва да е съобразено с индивидуалните права на всички членове на семейното ядро и да гарантира свободния избор на жените;

55. осъжда принудителните бракове и практиките, които не спазват европейските закони (например инфибулация и полигамия) и призовава държавите-членки да предприемат незабавни и подходящи мерки, за да гарантират, че законите, които забраняват този вид дейности се прилагат изцяло;

56. припомня, във връзка със своето становище относно борбата срещу незаконната имиграция, препоръката си да бъдат приети приоритетно всички необходими мерки, за да се сложи край на трафика на хора, чиито жертви са главно жените и да се разрушат организациите, които се занимават с него, както и всякаква форма на робство, по-специално по отношение на децата и юношите, приемайки за тази цел подходящи закони и специални програми за действие, както и желае да се има предвид, че даже в случаите, в които жертвите са нелегални имигранти, то те, при определени обстоятелства, следва да се разглеждат като отделни случаи, тъй като депортирането им към страната на произход може да доведе до крайни насилия срещу тях, а понякога даже и до смърт;

57. подкрепя призива на Европейския парламент, отправен към държавите-членки в неговата *Резолюция относно имиграцията на жените*, да се обърне особено внимание на участието на жените мигранти в социалния и политическия живот, в съответствие с националните законодателства.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel DELEBARRE

Становище на Комитета на регионите относно „Равни възможности и спорт“

(2007/C 305/11)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

- Спортът може да бъде използван за решаване на проблема с дискриминацията и неравенството както в областта на спорта, така и в обществото като цяло и той може да насърчава социални ценности като сътрудничеството, толерантността и солидарността;
- Местните и регионални общности трябва да планират, разработват и насърчават равенството чрез осигурявания от тях достъп до спортни дейности и услуги;
- Някои групи в обществото имат склонността да практикуват по-малко спорт, представени са слабо на ниво взимане на решения и нямат достъп до някои спортни съоръжения; в много страни спортната администрация не отразява многообразието на общността, която обслужва;
- Местните и регионални власти следва да насърчават участниците и зрителите на спортни прояви от всички общности и да ги защитават от малтретиране и тормоз; да предоставят на разположение без дискриминация спортните съоръжения, които притежават, управляват, финансират или за които издават разрешително; да насърчават включването на лицата от всички общности на всички нива в спортната администрация и управление и тренировъчната дейност — тези функции трябва да се превърнат в показател за цялостните постигнати резултати на местните и регионални власти;
- Местните и регионални власти трябва да се възползват от опита на други власти в Европа и в света и да насърчават добрите практики на местно и регионално ниво;
- ЕС следва да установи референтни критерии за насърчаването на равните възможности в спорта и достъпа до спортни дейности. В тази връзка КР създаде „Харта за равни възможности в спорта“.

Докладчик: Peter MOORE, член на градски съвет Sheffield (UK/АЛЦЕ)

„Спортът има силата да обединява хората както малко други неща. Спортът може да създава надежда там, където някога е имало отчаяние. Той разрушава расовите прегради. Надсвива се над дискриминацията. Спортът говори на хората на език, който те могат да разбират.“

Нелсън Мандела

„Скритото лице на спорта са хилядите ентузиастични, които натират в клубовете по футбол, гребане, атлетика и скално катерене място за срещи и за обмен и преди всичко тренировъчен терен за живота в общност. В този микрокосмос хората се научават да поемат отговорности, да следват правила, да се приемат взаимно, да търсят консенсус и да се упражняват в демократия. От тази гледна точка, спортът е в най-висока степен отлично училище за детокрация.“

Даниел Таршис

Генерален секретар на Съвета на Европа

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. Счита, че спортът, както и другите области на социалния живот, може да обединява и да разединява обществото.
2. Счита, че в спорта съществуват дискриминация и неравенство, но че той може да бъде използван, за да се засегнат тези въпроси, както в областта на спорта, така и в обществото като цяло. Той може да насърчава социални ценности, като колективния дух, лоялната конкуренция, сътрудничеството, толерантността и солидарността.
3. Равните възможности за всички групи в обществото в и чрез спорта могат да се постигнат най-добре чрез общи и допълващи се усилия на всички нива на управление: на местните и регионалните власти е отредена ключова роля.
4. Приветства определянето на 2007 г. за Европейска година на равните възможности за всички. Изразява съжаление, че КР и някои държави-членки не участваха в степената, в която биха могли, като същевременно смята, че настоящото становище представлява принос към Европейската година на равните възможности за всички.
5. Припомня декларацията на Европейския съвет от Ница през 2000 г., която призова ЕС да вземе предвид специфичните характерни особености и социалните, образователни и културни функции на спорта. Напомня, че социалното значение на спорта е предмет на Декларация № 29 към Договора от Амстердам. Приветства публикуваната от Европейската комисия на 11 юли 2007 г. Бяла книга за спорта и я призовава да засегне посочените в нея проблеми, свързани с равните възможности.
6. Подкрепя дефиницията за спорт на Съвета на Европа: „всяка форма на физическа активност, която чрез организирана или неорганизирана форма на участие цели изразяване и подобряване на физическото и психическо здраве, създаване на социални контакти и постигане на резултати в състезания на всякакво ниво.“
7. Счита, че постигането на равенство не се свежда само до борба с незаконната дискриминация там, където тя съществува, а че също така трябва да се действа проактивно за промяна на нагласите и отношението, за премахване на невежеството и предразсъдъците, както и за най-доброто използване на талантите на нашите общности, за да може всеки да реализира собствения си потенциал.
8. Признава, че дискриминацията съществува в много форми: пряка и непряка; институционална и индивидуална; открита и скрита; тя допринася за намаляването (или увеличаването) на достъпа, възможностите и житейските перспективи на някои групи в обществото в социалния, политически и икономически живот.
9. Приема, че поради различни причини някои групи в обществото имат склонността да практикуват по-малко спорт, представени са слабо на ниво взимане на решения и поради редица причини нямат достъп до някои спортни съоръжения. Отбелязва, че вследствие на това някои от тези общности се отличават с непропорционално висока степен на разпространение на болести, свързани например със заседналият начин на живот.
10. Приема, че в много страни спортната администрация не отразява многообразието на общността, която обслужва. Смята,

че местните и регионалните власти би трябвало да предприемат мерки по този въпрос, включително и чрез подходящо обучение за администратори, за да се гарантира, че дискриминационните практики, умишлени или не, ще бъдат идентифицирани и ще бъдат взети съответните мерки.

11. Припомня дейността на Европейския център за мониторинг на расизма и ксенофобията (EUMC) в сътрудничество с асоциацията „Футболът срещу расизма в Европа“ (FARE) и УЕФА (Съюзът на европейските футболни асоциации) в областта на борбата срещу расизма във футбола. Приветства създаването на Европейска агенция за основните права, която дава възможност за разширяване на обхвата на тяхната дейност. Приканва агенцията да включи равните възможности и спорта в своите компетенции. Отправя искането тя да се отчита по този въпрос пред КР веднъж годишно.

12. Приканва организаторите на големи международни спортни мероприятия (а) да повдигнат въпроса за равните възможности в съответния спорт; (б) успоредно с мероприятията да организират семинари, на които да се обсъждат въпроси, свързани с равните възможности в спорта и да включват в тях местното и регионално измерение на този въпрос.

Възраст

13. Въпреки че, по разбираеми причини, политиката в областта на спорта е ориентирана предимно към по-младите хора, отбелязва, че практикуването на спорт намалява значително с възрастта, независимо от това, че спортните занимания могат да увеличат дълголетието и качеството на живота в по-напреднала възраст.

14. Счита, че за по-възрастните хора спортът осигурява възможност за учене през целия живот, като развива уменията и способностите им в качеството им на участници, а в по-общ смисъл и чрез включването им, през целия им живот, в качеството им на треньори, спортни ръководители или администратори.

15. Призовава провежданата от местните и регионалните власти политика в областта на спорта, както и осигуряваният достъп до практикуване на спортни дейности, да бъдат балансирани между всички възрастови групи, както и да отдават еднакво значение и на изискващите по-малко физически усилия и несъстезателни спортове, които са по-достъпни за по-възрастните хора.

Увреждания

16. Отбелязва, че хората с увреждания практикуват по-малко спорт. Трябва да се предприемат мерки, които да гарантират, че хората с увреждания от двата пола и от всички възрасти могат да упражняват в пълна степен правото си да участват във всички форми на спортуване.

17. Призовава провежданата от местните и регионалните власти политика в областта на спорта, както и осигуряваният достъп до практикуване на спортни дейности, да вземат предвид хората с увреждания и да отдават еднакво значение и на изискващите по-малко физически усилия и несъстезателни спортове, които са по-достъпни за хората с увреждания. Призовава да бъде отделено специално внимание на осигуряването на спортна дейност и съоръжения за по-възрастните хора, включително предоставянето на подходящи съвети относно тяхното физическо и психическо здраве.

18. Приканва местните и регионални власти да следят назначаването на хора с увреждания като спортни администратори и треньорски състав.

Пол

19. Признава, че в някои държави-членки мъжете практикуват повече спорт, отколкото жените, въпреки че според някои данни тази разлика намалява.

20. Приканва местните и регионални власти, най-вече чрез политиките си относно обучението и образованието, да избягват стереотипите, свързани с пола, насочвайки момичетата и момчетата към определени спортове и отклонявайки ги от други. Призовава на момчетата и на момичетата да се предоставят еднакви възможности да практикуват спортовете, които ги интересуват. При изготвяне на проектобюджета за спортните съоръжения и планирането на предлагането на спортове, местните и регионални власти би трябвало да възприемат техниката за включването на социалното измерение на пола при изготвяне на бюджета („gender budgeting“).

21. Приканва местните и регионални власти да следят за балансираното представителство на мъжете и жените при назначаването на спортни администратори и треньорски състав.

22. Призовава местните и регионални власти да отделят специално внимание на осигуряването на спортни дейности и съоръжения за бременните жени и младите майки, включително предоставянето на подходящи за тяхното състояние съвети, да осигурят структури за детски грижи в спортните центрове и по време на спортни мероприятия, както и безопасен и удобен обществен транспорт за достъп до спортните центрове и мероприятия на приемливи цени.

Раса

23. Отбелязва, че спортове като например баскетбол, бейзбол, бягане, тенис и волейбол изискват сходна „биоенергетика“; въпреки това много факти говорят за това, че индивидуалният избор на спорт се обуславя в по-голяма степен от социални и културни, отколкото от физически фактори.

24. Подчертава значението на недискриминационния достъп до всички форми на спортни занимания за всички групи от населението.

25. Приветства резолюцията на Европейския парламент за футбола и расизма (от 14 март 2006 г.), която приканва всички заинтересовани страни да положат повече усилия в борбата срещу расизма в спорта.

26. Счита, че относително високата степен на расово многообразие в спорта за високи постижения, по-специално във футбола, не се среща на други нива на спортна дейност. Появата на някои цветнокожи на най-високите нива в някои спортове може да остави впечатлението, че расизмът е изкоренен. Расизмът може да съществува и когато на цветнокожи играчи се възлагат стереотипни роли.

27. Призовава за мерки за борба с всякакви расови стереотипи, които могат да съществуват сред преподавателите и треньорите, и които могат да представляват фактор за насочване на определени етнически малцинства към определени спортове или отклоняване от тях.

28. Приканва местните и регионални власти да следят за балансираното расово и етническо представителство при назначаването на спортни администратори и треньорски състав.

Религия и вероизповедание

29. Взема под внимание, че всички религии и вероизповедания имат специфични обичаи (например плуването на хора само от един пол) и практики (например ритуал, време и честота на молитвата), което може да доведе до неволното изключване от спорт; така забраната за носене на ислямска забрадка (*хиджаб*) създава потенциална пречка за пълното участие на мюсюлманските жени във футбола. Счита, че изключването на определени групи може също така да произлиза от ислямофобия, антисемитизъм и други фобии или форми на омраза и призовава ЕС да се отнася към тази форма на дискриминация като към расизма и ксенофобията. Във връзка с това ЕС би трябвало, както на равнище държави-членки, регионални и местни власти като осигуряващи инфраструктурата, така и пред гражданите и спортните организации като практикуващи, да стимулира и насърчава повече игрови и спонтанни спортни занимания като поле на равни възможности за всички.

30. Призовава местните и регионални власти да насърчават диалога между тези групи и спортните организатори за постигането на общо разбиране по тези въпроси и за проучването на начини за вземане под внимание на специфичните практики и обичаи по толерантен и конструктивен начин, като същевременно признава, че в определени случаи е невъзможно да се намери приложимо решение.

Сексуална ориентация

31. Счита, че отношението към хомосексуалистите и лесбийките в спорта предизвиква особена загриженост. Те често са изправени пред трудния избор да прикриват сексуалността си или да създават спортни клубове и мероприятия само за хомосексуалисти и лесбийки. Признава, че макар значителна част от европейското население да е хомосексуално, нито един професионален футболист днес не изразява открито хомосексуалната си ориентация. Прикриването и сегрегацията не могат да бъдат дългосрочни решения: целта трябва да бъде всички мъже и жени да са добре приети във всички спортни клубове независимо от сексуалната им ориентация.

32. Призовава местните и регионални власти да си сътрудничат с местните групи на лесбийки, хомосексуалисти, бисексуални и транссексуални, за да намерят начини за разрешаването на тези проблеми.

33. Приветства ръководството в пет точки на асоциацията FARE от 2006 г. за борба срещу хомофобията във футбола.

Равни възможности в спорта и достъпът до спорт

34. Призовава местните и регионални власти да се противопоставят и да премахнат дискриминацията в спорта и в достъпа до спортни дейности.

35. Счита, че трябва да се проведат повече проучвания на положението на малцинствата в спорта. Следва да се обърне внимание на всички форми на дискриминация, които могат да се различават в различните страни, региони и видове спорт.

36. Призовава спортните организации в целия ЕС, и по-специално УЕФА, да прилагат подходящи и резултатни санкции в случаите на расово или друго дискриминационно малтретиране по време на прояви, които са в техните правомощия; приканва, в частност УЕФА, да коригира това положение и да представи на КР доклад след приключването на Европейското първенство по футбол през 2008 г.

37. Приканва местните и регионални власти да насърчават и приветстват участниците и зрителите на спортни прояви от всички общности, независимо от това дали проявите са организирани или не от местни или регионални власти и да ги защитават от малтретиране и тормоз.

38. Призовава местните и регионални власти да предоставят на разположение без дискриминация спортните съоръжения, които притежават, управляват, финансират пряко или непряко или за които издават разрешително за практикуване на спортна дейност.

39. Призовава местните и регионални власти да насърчават включването на лицата от всички общности на всички нива в спортната администрация и управление и тренировъчната дейност.

Насърчаване на равните възможности чрез спорта

40. Призовава местните и регионални власти да използват спорта за насърчаване на толерантността и разбирателството в контекста на социалното включване и борбата срещу дискриминацията.

41. Призовава местните и регионални власти да се ангажират по-активно в предоставянето на достъп до практикуване на спортна дейност.

42. Призовава компетентните органи в областта на образованието да насърчават децата не само да практикуват спорт, но и да оценяват социалното и културно измерение на спорта в цялото му многообразие.

43. Приканва да се насърчат европейските мрежи от спортни организатори, треньори и административен спортен персонал да вземат под внимание и да насърчават в своята работа подход, подкрепящ равните възможности.

44. Призовава местните и регионалните власти, организации и клубове да осигурят обучение в областта на културното многообразие, недискриминацията и толерантността за техния персонал и за треньорите.

Местни и регионални власти

45. Счита, че предоставянето на достъп до спортни, развлекателни и културни услуги е основна задача на местните и регионални власти. Тези услуги трябва да бъдат признати като ключови инструменти за насърчаване на социалното включване и в борбата срещу дискриминацията.

46. Счита, че местните и регионални власти следва да планират, развиват и насърчават равните възможности чрез осигуряването на достъп до практикуване на спортна дейност и до спортни услуги, както и чрез включването на социалното измерение на пола при изготвяне на бюджета.

47. Счита, че осигуряването на достъп до спорт и равните възможности при и чрез това осигуряване трябва да се превърнат в показател за цялостните постигнати резултати на местните и регионални власти.

48. Приканва местните и регионални власти да разпознават и да се борят срещу институционализираната дискриминация при предоставяне на съответните услуги на лица поради тяхната възраст, увреждане, пол, раса или етнически произход, религия или вероизповедание, или сексуална ориентация, което може да се наблюдава или открие в процесите, отношението или поведението, и което представлява дискриминация поради неволно предубеждение, незнание, незачитане и стереотипни представи, които са в ущърб на тези групи в обществото.

49. Призовава местните и регионални власти да се ангажират с три главни области на дейност:

(i) Ангажираност, политика и планиране: да се ангажират за насърчаване на равните възможности чрез спорта, като изготвят политики в писмен вид и сериозни планове за действие и като осъществяват редовен мониторинг и преглед на тези планове и политики.

(ii) Участие и обществен имидж: да положат всички усилия за увеличаване на многообразието на участниците и служителите в областта на спортните и развлекателните услуги, включително и мерки за постигане на положителен имидж на включване.

(iii) Администрация и управление: да установят процедури с цел преодоляване на дискриминацията и неравенството. Местните и регионални власти би трябвало да се стремят към подобряване на многообразието на представителството в управлението, администрацията и ръководенето на спортните дейности.

50. Призовава местните и регионални власти да работят с гражданското общество, с партньорските асоциации, със спортните асоциации, местните спортни клубове и с неправителствените организации за постигане на общи цели в тази област и за упражняване на ръководна политическа роля.

51. Препоръчва на местните и регионални власти да разработят медийна стратегия, която да популяризира възможностите за практикуване на спорт от целеви групи с оглед увеличаването на участието им и популяризирането на дейността и постиженията им. Местните и регионални власти следва да работят за премахването на стереотипите, дискриминацията и расизма в отразяването на спортните прояви, включително и в публикациите, изготвени или финансирани от тези власти, например чрез поднасянето на информация за състезания по футбол за жени като за обичайна, а не представляваща новост проява.

52. Призовава местните и регионални власти да обменят опит, да се възползват от опита на други власти в Европа и в света и да насърчават добрите практики на местно и регионално ниво. Призовава институциите на ЕС да улеснят този обмен на добри практики. По-специално КР и европейските асоциации за местно самоуправление (Съветът на европейските общини и региони (CEMR), Асамблеята на европейските региони (AER), Евроградове (Eurocities) и др.) би трябвало да обмислят въпроса за насърчаването на създаването на мрежи от градове, местни власти и региони, които имат конкретен опит в тези дейности.

53. Призовава ЕС да установи референтен критерий за местните и регионални власти за насърчаването на равните възможности в спорта и достъпа до спортни дейности. В тази връзка създава Харта на КР за равни възможности в спорта:

Харта на КР за равни възможности в спорта

„Подписалите страни се задължават да използват влиянието си, за да създадат свят на спорта, в който могат да участват всички хора, без да бъдат подлагани на какъвто и да е вид дискриминация. Подписалите страни се задължават да:

- се противопоставят и да премахнат проявите на дискриминация в спорта;
- насърчават участието на хората от всички общности в спорта;
- приемат служителите и зрителите от всички общности и да защитават всички служители и зрители от дискриминационни прояви на малтретиране и тормоз;

— насърчават квалифицираните и талантиливи хора от всички общности да се включват в спортните структури на всички нива в администрацията, управлението и треньорските дейности;

— развиват, подлагат на редовен преглед и актуализират възможно най-добрите политики и практики за равните възможности в спорта;

— приветстват многообразието в спорта.“

54. Призовава местните и регионални власти да подпишат тази Харта и да преразгледат сегашния си подход в светлината на гореизложеното.

55. Се ангажира да учреди годишна награда на КР, която ще се връчва на местните или регионални власти, които прилагат най-добре Хартата.

Брюксел, 11 октомври 2007 г.

Председател на
Комитета на регионите
Michel DELEBARRE